

Esra ja Nehemia

Johdanto

Evankeliumi Esran ja Nehemian kirjoissa

Esra ja Nehemia olivat poikkeuksellisia, Jumalaan ja hänen sanaansa keskittyviä johtajia, jotka vaelsivat Pyhän Hengen johdossa ja jotka syvästi toivoivat Jumalan kansan menestyvän ja Jumalan nimen tulevan korotetuksi ja julistetuksi kaikkialla maailmassa. Heidän elämänsä on mallina siitä, mitä Jumala voi tehdä antautuneiden ja uskollisesti palvelevien johtajien kautta.

Synnillisestä luonnostamme, noudattamistamme tavoista ja perinnöllisistä piirteistämme johtuen voimme kokea aitoa ja pysyvää muutosta vain tutkivalta Pyhän Hengen johdossa Jumalan sanaa, jolla on voima muuttaa meitä. Uskova ihminen elää ”ei väellä eikä voimalla, vaan minun Hengelläni” (Sak. 4:6, RK 2012) ja tarrautumalla uskossa Jumalan lupauksiin (Hab. 2:4), mikä johtaa voimalliseen hengelliseen elämään.

Tämän neljänneksen tutkisteluista käy ilmi, että elämä on monimutkaista. Heti kun yritämme tehdä hyviä asioita, tiellemme nousee esteitä ja koemme vastustusta. Jopa ystävät saattavat joko avoimesti tai salaa vastustaa meitä, joskus niinkin pitkälle, että heistä tulee vihollisiamme. Esteet ja vastustus hyvän tiellä kertovat vain siitä, että Paholainen elää ja synti on todellista. Paholaisen vastustaminen on inhimillisesti mahdotonta, koska pahuus on voimakkaampaa kuin me itse. Vain Jumala voi varmistaa voiton, uudistaa ajatteluamme ja antaa meille voiman elää tasapainoista elämää. Elämän vastoinkäymiset ovat mahdollisuuksia muutokseen. Pettymykset voivat auttaa meitä keskittymään olennaiseen ja jouduttaa hengellistä kasvuamme saadessamme Jumalan voimassa voiton kriiseistämme.

Esran ja Nehemian kirjoista kumpikaan ei lopu optimistisiin ajatuksiin. Synti on vakava asia, joka leviää helposti ja nopeasti. Suurin haaste ei tule ulkoapäin, vaan kumpuaa Jumalan kansan omasta uskottomuudesta Jumalaa kohtaan, kun se ei halua noudattaa Jumalan ilmoitettua tahtoa. Jumalan seurakunnan suurin koettelemus on siinä, että se pysyisi uskollisena Herralle ja kestäväenä noudattaisi hänen ohjeitaan. Esra ymmärsi oikein, että muutoksen mahdollistava voima löytyy ainoastaan siitä, että ahkerasti tutkimme kirjoituksia ja ymmärrämme ja sisäistämme niiden sanoman.

Jotta 70 profeetallisen viikon ja 2 300 illan ja aamun alkuajankohta osuisi oikeaan hetkeen (molemmat alkoivat vuonna 457 eKr.), Jumala armossaan puuttui tilanteeseen ja vaikutti kuningas Artakserkses I:seen niin, että tämä salli Esran lähteä Jerusalemiin israelilaisryhmän mukana. Kuningas turvasi heidän matkaansa ja tarjosi heille jopa fyysistä ja taloudellista tukea temppeleipalvelusten suorittamiseen (Esra 7:11-28).

Näiden kahden kirjan keskeisiä teemoja ovat Jumalan huolenpito, uskollisuus ja liitto. Jumala täytti lupauksensa siitä huolimatta, että hänen kansansa oli ka-

peakatseista, hämmentynyttä, suuntansa menettänyttä ja itsepäistä joukkoa. Palvelijoittensa kautta Jumala kutsui heidät heidän horrostilastaan kokemaan herätyksen ja uudistuksen.

”Se jälleenrakennustyö ja ne uudistukset, joita pakkosiirtolaisuudesta palanneet suorittivat Serubbaabelin, Esran ja Nehemian johdolla, sopii hyvin kuvaamaan myös sitä hengellistä herätys- ja uskonpuhdistustyötä, jota tullaan tekemään maailman historian loppupäivinä. Israelin jäännös oli vähäväkistä kansaa, joka ei pystynyt torjumaan vihollistensa tuhotöitä, mutta silti Jumalan tarkoitus oli heidän välityksellään säilyttää maan päällä itsensä ja lakinsa tuntemus. He vaalivat oikeaa Jumalanpalveluskulttia ja pyhiä kirjoituksia.” (3AO 382.)

Esra ja Nehemia liittyvät historiallisesti yhteen ja heidän aikanaan Israelin kansan elämässä tapahtui ratkaiseva muutos. Näiden kirjojen 23 lukua muodostavat yhden suuren kertomuksen, joka koostuu lyhyistä selonteoista; kirjat täydentävät toisiaan ja niissä käsitellään samankaltaisia teologisia kysymyksiä. Tutkimalla huolellisesti kaavaa, joka toistuu näiden kahden kirjan rakenteessa, voimme havaita Jumalan suuret teot ja armollisen johdon historian kulussa.

On pidettävä mielessä se, ettei kaikki näissä kirjoissa ole esitetty kronologisessa järjestyksessä, vaan että osa tekstistä on laadittu teemoittain.

Kuten tulemme näkemään, temppelin jälleenrakentaminen ei ollut Esran ja Nehemian varsinainen haaste (temppeli saatiin valmiiksi ja vihittiin käyttöön vuonna 515 eKr., yli 50 vuotta ennen Esran tuloa) vaan koko Jerusalemin kaupungin jälleenrakentaminen, sen hallinnon uudelleen pystyttäminen ja kansallisen autonomian saavuttaminen, joiden oli kaikkien määrä valmistaa tietä Mesiasaan tulolle.

Tutkiessamme Jumalan sanaa tässä neljänneksessä siunatkoon hän meitä siten, että löydämme sanasta innoitusta, joka koskettaa sydäntämme ja muuttaa ajattelutapaamme niin, että kykenemme uskollisesti ja innokkaasti seuraamaan häntä päivittäin.

Jiří Moskala, TT, FT, on Vanhan testamentin eksegetiikan ja teologian professori ja dekaani seitsemännen päivän adventistien teologisessa seminaarissa Andrews University -yliopistossa. Hän liittyi sen henkilökuntaan vuonna 1999. Ennen Andrewsian yliopistoon tuloaan Moskala työskenteli Tšekin tasavallassa monissa eri tehtävissä (vihittynä pastorina, hallinnollisissa tehtävissä, opettajana ja rehtorina). Hän kuuluu useaan teologiseen yhdistykseen ja on kirjoittanut tai toimittanut lukuisia artikkeleita ja kirjoja sekä tšekin että englannin kielillä. Lisäksi hän on osallistunut useisiin arkeologisiin kaivauksiin Tell Jalulissa, Jordaniassa.

Serubbabel ja Esra omana aikanaan

”Näin sanoo Kyyros, Persian kuningas: Herra, taivaan Jumala, on antanut minulle kaikki maan valtakunnat. Hän on nyt käskenyt minun rakentaa itselleen temppelin Juudan Jerusalemiin.” (Esra 1:2.)

Avaintekstit:

Jer. 25:11, 12;
Dan. 9:1, 2;
Esra 4:1–7;
Jes. 55:8, 9;
Esra 7:1–28.

Jeremian kirjoituksissa Jumala oli luvannut, että hänen kansansa palaisi kotiin seitsemänkymmenen Babylonissa vietetyn pakkosiirtolaisuusvuoden jälkeen. Jumala käytti kuningas Kyyrosta välikappaleena, jonka kautta hän mahdollisti paluun. Jumalan voitelemana (Jes. 45:1) Kyyros antoi noin vuonna 538 eKr. määräyksen, jolla hän vapautti Jumalan kansan palaamaan kotiinsa ja rakentamaan temppelin uudelleen.

Jumala (ei siis Kyyros) sanoi Jerusalemista: ”Sinut rakennettakoon”; ja temppelistä: ”Sinut perustettakoon jälleen!” (Jes. 44:28). Jumala oli takuun myöntäjä siitä, että Jerusalem rakennettaisiin uudelleen; hän herätti Kyyroksen sydämen antamaan luvan temppelin jälleenrakentamiselle.

On aina myös rohkaisevaa nähdä Jumalan kansan reagoivan myönteisesti Herran tekoihin: ”Matkaan varustautuivat Juudan ja Benjaminin sukukuntien päämiehet sekä papit ja leeviläiset, kaikki, joissa Jumala oli herättänyt halun lähteä rakentamaan Jerusalemiin Herran temppeliä.” (Esra 1:5.)

Tässä näemme esimerkin siitä, miten kansa reagoi myönteisesti Jumalan mahtaviin ja armollisiin tekoihin. Meidän parhaat suorituksemme kumpuavat siitä, että tajuaamme, kuka Jumala on ja mitä hän on tehnyt sekä siitä, että tiedämme, kuinka hän rakastavasti puuttuu kansansa tilanteeseen.

PAKKO-SIIRTO-LAISTEN ENSIMMÄINEN PALUU

Lue Jer. 25:11, 12; 29:10 ja Dan. 9:1, 2. Milloin pakkosiirtolaisten ensimmäinen paluu tapahtui? Minkä profetian täyttymys paluu oli?

Herra vaikutti Kyyroksessa niin, että tämä salli ensimmäisen paluun, joka täytti Jeremian profetian 70 vuodesta. Jeremia oli kirjoittanut, että Juuda olisi autioina 70 vuotta Babylonin vallan alaisena (tämä tapahtui vuodesta 606/605 eKr. vuoteen 537/538 eKr.), mutta sitten Jumala avasi ovet niin, että vangitut voisivat palata. Jeremian kirjoituksia tutkiessaan Daniel tajusi, että luvatus paluun aika oli käsillä.

Danielin kirjan yhdeksännessä luvussa Daniel on järkyttynyt siitä, että 70 vuotta ovat kuluneet lähes umpeen eikä muutosta ole nähtävissä. Valtakin oli vaihtunut: Persia oli noussut valtaan. Daniel kääntyi Jumalan puoleen anoen armoa ja lupauksen täyttymystä. Dan. 9:24-27 Jumala vakuuttaa, että hän valvoo kaikkea ja hänellä on tulevaisuudensuunnitelma, johon kuuluu Pelastaja, joka kuolee kansan puolesta sovittaen sen synnit ja tuoden vanhurskauden sekä uhrijärjestelmän täyttymyksen. Oikeastaan Jumala sanoi: "Daniel, älä huolehdi. Koska todellinen Pelastaja (Jeesus) tulee varmasti, lähetän teille pelastajan tähänkin tilanteeseen." Pian tämän jälkeen Jumala kosketti Persian kuningas Kyyrosta niin, että tämä antoi käskyn vapauttaa pakkosiirtolaiset. Jumala on aina lupauksilleen uskollinen (ks. Dan. 10, miten Jumala puuttui tilanteeseen ja varmisti, että kansa menestyisi kotimaassaan).

Esrän kirjan 1. luvussa kerrotaan kuningas Kyyroksen julistuksesta, jossa hän ilmaisee, että Israelin kansa on vapaa palaamaan Jerusalemiin ja rakentamaan Herran huoneen. Tämä Kyyroksen käsky annettiin aikavälillä 539-537 eKr. Kyyros päästää pakkosiirtolaiset lähtemään ja varmistaa vielä sen, että nämä saavat palata mukanaan lahjoja, uhreja ja tempelien alkuperäiset astiat, jotka Nebukadnessar oli varastanut. Tapaus muistuttaa siitä, miten israelilaiset lähtivät Egyptistä ja kuinka Jumala kosketti myös egyptiläisten sydäntä niin, että nämä antoivat kansalle läksiäislahjoja. Ensimmäinen Juudaan palannut ryhmä koostui noin 50 000 ihmisestä.

Mitkä muut historialliset profetiat ovat saaneet täyttymyksensä juuri kuten sanassa on luvattu? Mitä lohtua voimme saada niistä?

**YLEISKAT-
SAUS
KUNIN-
KAISIIN
JA
TAPAHTU-
MIIN**

Ensimmäinen paluumuuttajien ryhmä sai tehtäväkseen rakentaa uudelleen Jumalan tempelin. Tutkimme tempelin rakentamisen nostattamaa vastustusta myöhemässä tutkistelussa. Nyt käsittelemme sitä, keitä Persian kuninkaita oli vallassa tuona pitkittyneenä aikana, jolloin temppeleitä ja Jerusalemia jälleenrakennettiin. On tärkeää tuntea Esran ja Nehemian kertomusten taustalla vaikuttanut historia, sillä se tarjoaa syvällisempää ymmärrystä heidän sanomiinsa.

Lue Esra 4:1-7. Keitä olivat ne mainitut kuninkaat, joiden aikana tempelin rakentamisen vastustamista ilmeni?

Tässä on lista Esran ja Nehemian kirjoihin liittyvistä Persian kuninkaista kronologisessa järjestyksessä. Ensimmäinen oli Kyyros, joka perusti Persian valtakunnan ja valloitti Babylonin vuonna 539 eKr. Sitten tulivat:

Kyyros II Suuri (559-530 eKr.)

Kambyses I (530-522 eKr.)

Smerdis (522 eKr.) (edellisen veljenä esiintynyt huijari)

Dareios I (522-486 eKr.)

Kserkses I (485-465 eKr.) (Esterin kirjan Ahasveros.)

Artakserkses I (465-424 eKr.)

Kun tutkimme näitä kirjoja, on tärkeää tietää, etteivät Esran kirjassa mainitut kuninkaat ole kronologisessa järjestyksessä. Esimerkiksi kohta Esra 4:6-24 on väliin sijoitettu teksti ennen viidettä lukua, joka jatkaa taas kertomusta siitä, miten tempelin rakentamista vastustettiin. Näin ollen Kserkses I:stä (Ahasverosta) ja Artakserkses I:stä koskevat kirjeet ja niihin liittyvät tapahtumat, joita kuvaillaan Esran kirjan 4. luvussa, tapahtuivat vasta 5. ja 6. luvussa kuvattujen Dareios I:stä koskevien tapahtumien *jälkeen*. Järjestys voi kummuttaa lukijoita, ja sen syyksi voidaan laittaa ainakin osa siitä hämmennyksestä, jota ihmisillä on ollut koskien näiden kirjojen käsittelemiä vuosisatoja. Tapahtumien oikean järjestyksen tunteminen auttaa meitä paremmin ymmärtämään Esran ja Nehemian sanomia.

Kuinka usein olet löytänyt Raamatusta sinua ihmeyttäneitä asioita? Miten voit oppia luottamaan Jumalaan ja hänen sanaansa, silloinkin kun huomaat asioita, joissa ei tunnu olevan järkeä? (Ks. Jes. 55:8, 9.)

**PAKKOSIIR-
TOLAISTEN
TOINEN
PALUU**

Esra 7:1-10 ja 8:1-14 näemme, miten kuningas Artakserkses I sallii Esran palata Jerusalemiin (vuonna 457 eKr.) ja viedä mukanaan kaikki, jotka haluavat palata sinne. Emme tiedä paljoakaan Esran ja kuninkaan välisestä suhteesta, emmekä tiedä, työskentelikö Esra kuninkaan hovissa. Esran kirjan 8. luvussa luetellaan paluumatkalle lähteneiden sukujen päämiehet, alkaen papistosta ja kuninkaallisesta sukulinjasta ja jatkuen tavalliseen juutalaisväestöön. Heistä 12 perhekuntaa mainitaan erikseen, mikä antaa vaikutelman siitä, että tämä oli tietoinen muistutus Israelin 12 heimosta.

Esran 8. luvussa luetellaan noin 1 500 miestä, ja jos naiset ja lapset olisi laskettu mukaan, heitä saattoi olla 5 000–6 000. Tämä oli paljon pienempi joukko kuin ensimmäisessä paluussa, joka tapahtui Serubbabelin ja Jesuan johdolla.

Lue Esra 7:1-10. Mitä opimme Esrasta?

Esra oli papillisen verenperinnön omaava oppinut virkamies, kirjanoppinut (Esra 7:6, RK 2012). Pappina hän polveutui Mooseksen veljestä, Aaronista, joka oli Israelin kansan ensimmäinen pappi. Esran kirjan selostusten ja juutalaisten perinteiden ansiosta Esran nimeä arvostetaan suuresti vielä tänäkin päivänä. Emme tiedä, palveliko Esra kuningas Artakserkseen hovissa kirjurina vai ei, mutta maininta siitä, että hän oli kirjanoppinut viittaa joko hänen aiempiin velvollisuuksiinsa tai hänen kykyihinsä, joita hän alkoi käyttää saavuttuaan Juudaan. Esran on kuitenkin täytyntä olla jollakin tapaa läheisesti tekemisissä Artakserkseen kanssa, sillä kuningas lähetti hänet paluumuuttajien johtajaksi.

Esra kuvataan taitavana kirjanoppineena ja antautuneena opettajana (Esra 7:6, 10). Hänen perehtyneisyytensä teki hänestä nopean ajattelijan, joka oli tottunut käsittelemään suuria määriä tietoa. Tämä nopeaälyinen mies tunnettiin perehtyneisyydestään ja neuvokkuudestaan Jumalan lakia ja oikeutta koskeissa kysymyksissä. Sekin, että kuningas valitsi Esran viemään israelilaiset Juudan maahan, on todistus Esran rohkeudesta ja johtajankyvystä.

Huomaa, miten Esra ”tahtoi kaikesta sydämestään tutkia Herran lakia” (Esra 7:10). Miten voisimme soveltaa tätä periaatetta omaan elämäämme nyt?

ARTA- KSERKSEEN MÄÄRÄYS

Lue Esra 7:11-28. Millaisista asioista kuninkaan määräys koostui? Miksi nämä ohjeet olivat tärkeitä Israelin kansalle?

Artakserkseen määräys muistuttaa Kyyroksen ensimmäistä määräystä. Kuningas kehottaa kaikkia halukkaita, varsinkin papillisen sukulinjan edustajia, lähtemään Jerusalemiin. Vaikka Murašūn historiallisten asiakirjojen perusteella näyttäisi siltä, että suurin osa juutalaisista jäi Persiaan (kuten Esterin kertomus osoittaa), oli kuitenkin niitäkin, jotka olivat odottaneet tilaisuutta päästä aloittamaan uusi elämä esi-isiensä kotimaassa. Kuningas osoitti suurimman osan ohjeistaan Eufraatin länsipuolisen alueen rahastonhoitajille, joiden tuli tarjota Esralle kaikkea, mitä tämä tarvitsi kaupungin uudelleen rakentamiseksi ja Herran temppelin kaunistamiseksi Jerusalemissa (Esra 7:27, RK 2012/VKR).

Ennen kaikkea kuningas valtuutti Esran luomaan oikeuslaitoksen, jonka kautta huolehdittaisiin, että Jumalan ja maan lakeja noudatettaisiin. Käskyjen noudattamisesta syntyvä järjestys on minkä tahansa yhteiskunnan kulmakivi. Muutenkin kuningas määräyksellään helpotti Esran ja israelilaisten työtä heidän kotimaansa ennallistamiseksi.

Oliko kuninkaan huoli Jerusalemin ja temppelin jälleenrakentamisesta merkki siitä, että hän oli alkanut uskoa Esran Jumalaa? Artakserkses kutsui Jumalaa Israelin Jumalaksi, jonka asumus on Jerusalemissa (Esra 7:15). Kieli, jota kuningas käyttää, viittaisi siihen, että hän näki Herran vain yhtenä paikallisena jumalana, jota piti lepytellä lahjoin. Hän ei halunnut, että tämä paikallinen jumala vihastuisi häneen ja hänen poikiinsa (Esra 7:23). Lisäksi on muistettava, että vuosi 457 eKr. oli myös vuosi, jolloin egyptiläiset kapinoivat Persian hallintoa vastaan. On siis todennäköistä, että kuninkaan suopeilla toimilla oli tarkoitus voittaa Juudan provinssin uskollisuus.

Valitettavasti se, että kuningas oli tekemisissä sekä Esran että Nehemian kanssa, ei tehnyt hänestä uskovaa. Mikään tekstissä ei viittaa siihen. Tämä tarkoittaa sitä, että Jumala voi käyttää jopa kääntymättömiä ihmisiä tahtonsa toteuttamiseen maan päällä.

Kuinka voimme kaiken tuskan ja kärsimyksen keskellä oppia luottamaan Jumalan täydelliseen hallintavaltaan maailmassa?

OPETUKSEN MERKITYS

Lue Esra 7:6, 10. Mitä jakeet kertovat meille kunnollisen uskonnollisen opetuksen merkityksestä?

Esran kokosydäminen antautuminen Jumalalle ja hänen omistautuneisuutensa Jumalan sanan tutkimiseen, noudattamiseen ja opettamiseen (Esra 7:6, 10) valmistivat häntä suurempaan työhön Israelissa. Tekstissä sanotaan kirjaimellisesti, että hän kaikesta sydämestään tutki, noudatti ja opetti Herran lakia.

Ellen White tuo esiin tärkeän oivalluksen: "Aaronin sukuun kuuluvana Esra oli saanut pappiskasvatuksen, ja sen lisäksi hän oli perehtynyt Meedia-Persian valtakunnan tietäjien, tähtienselittäjien ja viisaiden kirjoituksiin. Mutta hän ei ollut tyytyväinen hengelliseen tilaansa. Hän halusi päästä täyteen sopusointuun Jumalan kanssa ja saada viisautta täyttääkseen Jumalan tahdon. Hän 'oli kiinnittänyt sydämensä Herran lain tutkimiseen, seuratakseen sitä' (Esra 7:10). Tämä johti hänet opiskelemaan ahkerasti myös Jumalan kansan historiaa, josta profeetat ja kuninkaat kertoivat kirjoituksissaan. Hän tutkisteli Raamatun historiallisia ja runollisia kirjoja saadakseen tietää, miksi Herra oli sallinut Jerusalemin tulla hävitetyksi ja kansansa viedyksi pakkosiirtolaisuuteen pakanalliseen maahan." (3AO 337, 338.)

"Esra koetti herättää mielenkiintoa pyhien kirjoitusten tutkimiseen ja vakiinnutti nämä pyrkimyksensä omaksumalla vaivalloiseksi ja elinikäiseksi työkseen Raamatun säilyttämisen ja monistamisen. Hän kokosi kaikki jäljennökset laista, mitä saattoi löytää, ja kirjoitutti ne uudelleen ja levitti edelleen. Kun puhdasta sanaa näin monistettiin, saatiin monien käsiin jaetuksi arvaamattoman arvokasta tietoa." (3AO 338.)

Huomaa, että vaikka Esra oli saanut oppia tuntemaan myös pakanoitteen tapoja, hän näki, etteivät ne olleet oikein; niinpä hän etsi totuutta totuuden lähteestä eli Jumalan sanasta ja Herran laista. Hänen piti unohtaa monia niistä asioista, joita hän oli oppinut maailmallisissa yliopistoissa, sillä epäilemättä suuri osa niiden opetuksesta oli virheellistä. Mitä hyötyä Esralle olisi edes ollut tietäjien ja tähtienselittäjien kirjoituksista?

Millä tavoin mekin saatamme tänä päivänä joutua unohtamaan paljon siitä, mitä olemme maailmasta oppineet?

KERTAUS

Lisäaineistoa: Lue Ellen White, *Alfa ja omega*, osa 3, s. 337–343 tai *Profeetat ja kuninkaat*, s. 418–425.

Pohdi Esran tunnollista työskentelyä: ”Esra tuli Jumalan puhetorvi, joka kasvatti ympärillään olevia niihin periaatteisiin, jotka vallitsevat taivaassa. Jäljelläolevat vuotensa hän toimi pääasiallisesti opettajana sekä Meedia-Persian kuninkaallisen hovin lähetyksillä että Jerusalemissa. Hänen työtehonsa lisääntyi sitä mukaa kuin hän jakoi toisille oppimiaan totuuksia. Hänestä tuli hurskas ja innokas mies, joka Herran todistajana osoitti maailmalle, miten Raamatun totuuden voima jalostaa arkielämänsäkin.” (3AO 338.)

”Nykyään suoritettavassa uskonpuhdistustyössä tarvitaan Esran ja Nehemian kaltaisia miehiä, jotka eivät kaunistele tai puolustele syntiä vaan puolustavat pelottomasti Jumalan kunniaa. Ne jotka ovat vastuussa tästä työstä, eivät jää katselemaan sivusta, kun menetellään väärin, eivätkä peittele pahuutta väärällä armeliaisuudella. He muistavat, ettei Jumala katso henkilöön ja että muutamille osoitettu ankuruus voi koitua armoksi monille. He pitävät mielessä myös sen, että Kristuksen mielen tulee aina ilmetä siinä henkilössä, joka nuhtelee pahaa.” (Sama, s. 381.)

Keskustelunaiheita:

1. Olemme saaneet Herralta monia ihania lupauksia. Jumala ei kuitenkaan väkisin tunkeudu seuraamme. Mitä sellaisia päätöksiä olemme saattaneet tehdä elämässämme, jotka estävät Jumalan meille antamia lupauksia toteutumasta?

2. Lukekaa Danielin rukous (Dan. 9:1–23). Mitä sellaisia periaatteita löydätte rukouksesta, joita voisitte henkilökohtaisella tavalla soveltaa omaan kokemukseenne? Mitä Daniel siis teki, millainen asenne hänellä oli ja mitä hän pyysi? Mitä muuta sellaista löydätte rukouksesta, jota voisitte soveltaa tämän päivän elämässänne?

3. Torstain tutkisteluosuudessa luimme Ellen Whiten kirjoituksen siitä, miten keskeisellä sijalla Jumalan sana oli Esran työssä ja miten tunnollisesti Esra työskenteli levittääkseen sitä kansan keskuudessa. Mikä keskeinen opetus tästä löytyy meille tähän päivään koskien sitä, kuinka tärkeässä asemassa Jumalan sanan tulisi olla elämässämme ja seurakunnan toiminnassa?

Nehemia

”Tämän kulttuuni istuin monta päivää maassa itkien ja murehtien ja paastoten. Minä rukoilin taivaan Jumalaa: ’Herra, taivaan Jumala, sinä suuri ja pelättävä Jumala! Sinä pidät liittosi voimassa ja olet uskollinen niille, jotka rakastavat sinua ja noudattavat käskyjäsi.” (Neh. 1:4, 5.)

Avaintekstit:

Neh. 1-2;
5. Moos. 7:9;
Ps. 23:1-6;
4. Moos. 23:19.

Tähän mennessä kaksi pakkosiirtolaisten ryhmää on palannut Juudaan. Heidän paluutaan voidaan pitää ainakin osittain Jumalan heprealaiselle kansalle antamien lupauksen täyttymyksenä.

Jumala kuitenkin valmistelee vielä yhden pakkosiirtolaisjoukon paluuta. Tämä viimeinen vapautettujen ryhmä saa tehtäväkseen korjata tietyn ongelman. Vaikka kahden ensin palanneen ryhmän tehtävänä oli Jerusalemin jälleenrakentaminen, ja osana sitä myös temppelin viimeistely, rakennustyöt jäivät kesken, kun ympäröivien kansojen asukkaat alkoivat vastustaa heidän työtään. Ympärillä asuvat ihmiset eivät halunneet, että israelilaiset rakentaisivat kaupungin ja sen muurit, sillä he pelkäsivät, että Israelista voisi kasvaa vahva kansakunta, jollainen se oli aiemmin ollut (Esra 4:6-24). Israelilaisten paluu näytti siis uhalta, jonka ympärillä asuvat halusivat ehdottomasti poistaa. Jumala ei kuitenkaan kutsunut kansaansa hylätäkseen heidät, kun he tekisivät sitä, mitä hän oli pyytänyt heitä tekemään.

Jumala valmisti uutta miestä täyttämään hänen tahtonsa ja viemään päätökseen hänen tarkoituksensa. Miehen nimi oli Nehemia. Lähdemme nyt tutkimaan tämän miehen elämää ja Herralle tekemää työtä.

12.10. Senioripäivä

Tämä tutkistelu on sapatiksi 12.10.2019

NEHEMIA SAA HUONOJA UUTISIA

Nehemian kirja alkaa samaan tapaan kuin Danielin kirja (ks. Dan. 1:1, 2.) – huonoilla uutisilla. Monet olivat jo palanneet isiensä kotimaahan, mutta asiat eivät sujuneet siellä kovin hyvin.

Lue Neh. 1:1-4. Miksi Nehemiaa ahdisti? Millä tavoin hän reagoi saamiinsa huonoihin uutisiin?

Muutama pakkosiirrosta vapautunut juutalainen tuli Juudasta Susaan linnaan, joka oli yksi Persian valtakunnan neljästä hallintokeskuksesta ja jossa Nehemia palveli kuninkaan palatsissa juomanlaskijana. Ilmaisulla ”veljeni Hanani” tarkoitetaan todennäköisesti biologista veriveljeä, sillä samanlainen ilmaus löytyy kohdasta Neh. 7:2, joskin sillä voidaan tarkoittaa myös heimoveljeä eli toista israelilaista. Hananin kanssa käyty keskustelu ajoittuu todennäköisesti marraskuun puolivälistä joulukuun puoliväliin vuonna 445 eKr., noin 13 vuotta siitä, kun Esra palasi Jerusalemiin. Hanani kertoi, että Jerusalemin tilanne oli surkea. Ihmiset eivät ole onnistuneet rakentamaan kaupunkia uudelleen, ja vihollinen oli tuhonnut kaupungin muurit jättäen sen puolustuskyvyttömänä autioitumaan.

Nehemia oli varmaankin kuullut huhuja siitä, että samarialaiset olivat tuhonneet kaupungin muurit, mutta vasta nyt hän sai asiasta varmuuden. Kuningas Artakserkses itse oli murskannut kotiinpalanneiden toivon määräämällä rakennustyöt keskeytettäväksi sen jälkeen, kun Eufraatin länsipuolisen maakunnan asukkaat olivat valittaneet asiasta (Esra 4).

Vaikka temppele rakennettiin uudestaan, sen toimintaa ei saatu kunnolla käynnistettyä, koska temppelepalvelusta suorittavat ihmiset eivät voineet asua Jerusalemissa. Nehemia tuli murheelliseksi, kun hänelle valkeni, etteivät juutalaiset tuoneet kunnia Jumalalle, vaikka olivat Juudaan sitä varten palanneet. Koska paluumuuttajat olivat pelänneet vihollisia ja sortoa, he olivat laiminlyöneet Jumalan huoneen ja pyhän kaupungin.

Nehemia kääntyi heti Jumalan puoleen. Hän ei valittanut sitä, että Juudan kansalta puuttui uskoa, eikä haukkunut heitä pelkureiksi, mutta hän ei myöskään hyväksynyt sitä, ettei tilanne voisi muuttua. Hän polvistui ja alkoi rukoilla ja paastota.

Kuultuaan uutiset Nehemia itki, paastosi ja rukoili. Miten meidän tulisi vaikeina aikoina vedota Herraan?

NEHEMIAN RUKOUS

Lue Nehemian rukous, joka löytyy Neh. 1:5-11. Mistä eri osista rukous koostuu? Miksi Nehemia rukoukseen lukee itsensä syyllisten joukkoon?

-
1. Olet suuri ja armollinen Jumala (Neh. 1:5).
 2. Kuule minua (Neh. 1:6).
 3. Synnintunnustus (Neh. 1:6, 7).
 4. Muista lupauksesi (Neh. 1:8, 9).
 3. Olet lunastanut meidät (Neh. 1:10).
 2. Kuule minua (Neh. 1:11).
 1. Jumala, suo menestys ja armo (Neh. 1:11).

Nehemian rukous on kauniisti sommiteltu luomus, jossa tuodaan esiin Jumalan suuruus, heidän oma syntisyytensä sekä lopuksi avunpyyntö. Rukous muistuttaa Danielin rukousta (Dan. 9), ja on mahdollista, että se oli Nehemialle tuttu. On merkillepantavaa, että Nehemia ei aloita avunpyynnöllä, vaan tuo ensin julki totuuden siitä, kuka Jumala on: suuri ja peljättävä. Nehemia kertoo myös sitä, miten Jumala pitää liittonsa ja on armollinen niille, jotka häntä rakastavat. Nehemia ikään kuin muistuttaa Jumalaa siitä, että tämä on aina ollut uskollinen eikä voi nytkään olla mitään muuta.

Rukouksella on erityinen rakenne, jota on yllä kuvattu tekstinasettelun keinoin. Rukouksen keskikohta on jae 8, jossa Nehemia alkaa kerrata Jumalan lupauksia: "Muistathan!" Toisin sanoen: *Muista, Jumala, että lupasit hajottaa meidät kansojen sekaan, jos olemme uskottomia, mutta lupasit myös tuoda meidät takaisin ja ennallistaa kaiken. Koska toteutit ensimmäisen lupauksesi, nyt on aika toteuttaa myös toinen, sillä me palaamme luoksesi.* Nehemia ei pelkää vedota Jumalan lupauksiin ja muistuttaa häntä niistä. Ei Jumala tietenkään unohtaisi lupauksiaan, mutta hänelle on mieluisinta, kun vetoamme niihin. Hän haluaa meidän uskovan niihin ja lausuvan niitä hänelle ääneen. Toistamalla Jumalan lupauksia ääneen oma luottamuksemme niihin vahvistuu, varsinkin aikoina, jolloin kaikki näyttää toivottomalta.

Mihin Jumalan lupauksiin voit henkilökohtaisessa elämässäsi vedota juuri nyt? Miksi on tärkeää, ettemme koskaan lakkaa vetoamasta niihin? Jos luovumme lupauksista, mitä meille jää jäljelle?

**NEHEMIA
USKAL-
TAUTUU
PUHUMAAN**

Neh. 1:11 kerrotaan, että Nehemia oli kuninkaan juomanlaskija. Meistä työ saattaa tuntua vähäpätöiseltä, mutta todellisuudessa juomanlaskijat saattoivat olla hyvin vaikutusvaltaisia miehiä, sillä he olivat jatkuvasti läheisesti tekemisissä kuninkaan kanssa. Juomanlaskijat maistoivat kuninkaan nauttimia juomia ennen kuningasta varmistaakseen, ettei kuningas sairastuisi tai kuolisi niistä. Historiankirjoittaja Herodotos korostaa, että persialaiset kunnioittivat juomanlaskijoita suuresti ja pitivät heitä korkea-arvoisina virkamiehinä. Esimerkiksi Assyrian kuningas Assarhaddonin juomanlaskija oli myös valtakunnan pääministeri. Nehemia on siis korkeassa asemassa valtakunnassa ja koska hän kuuluu kuninkaan lähipiiriin, hän pyytää Jumalalta, että osaisi puhua kuninkaalle Juudan tilanteesta.

Lue Neh. 2:1-8. Mitä tapahtui Nehemian rukousten ja paastoamisen seurauksena?

Rukoukseen vastataan niskanuussa, joka ajoittuu suurin piirtein huhtikuulle vuonna 444 eKr. On kulunut neljä kuukautta siitä, kun Hanani ja muut juutalaiset toivat Nehemialle järkyttävät uutiset Jerusalemin tilasta. Neljän kuukauden ajan Nehemia rukoili ja paastosi. Hänestä saattoi joka päivä tuona aikana tuntua siltä kuin Jumala ei vastaisi. Jumalan ajoitus on kuitenkin aina täydellinen. Jumala valmisti kuningasta kuulemaan Nehemian pyynnön ja vastaamaan siihen suosiollisesti.

Oli hyvin poikkeuksellista, että juomanlaskija vapautettiin tietyksi aikaa velvollisuuksistaan, jotta hän pääsisi maaherraksi toiseen maahan. Jumala puhui Nehemian kautta ja sai Persian kuninkaan Artakserkses I:sen tekemään Nehemiasta Juudan maaherran. Kuningattaren mainitseminen viittaa siihen, että kyseessä oli yksityistilaisuus, sillä yleensä ei ollut tapana, että kuningatar oli läsnä virallisissa juhlatilaisuuksissa. Nehemia ei heti mainitse Jerusalemiä, ettei kuningas saisi mitään ennakkokäsityksiä, vaan hän esittää kuninkaalle melko tunteikkaan vetoamuksen itselleen henkilökohtaisesti tärkeästä asiasta. Siinä vaiheessa, kun paikannimi tulee ilmi, kuninkaan sydän on jo voitettu.

Mitä yhteistä oli Nehemian asemalla tässä hovissa ja Danielin asemalla Babylonin hovissa? Mitä kertoo Nehemian luonteesta se, että kuningas vaikuttaa suhtautuvan häneen niin myönteisesti?

NEHEMIA LÄHETE- TÄÄN

Auttaakseen Nehemiaa täyttämään tehtävänsä kuningas lähetti tämän mukana kirjeet hooronilaiselle Sanballatille ja ammonilaiselle Tobialle, Eufraatin läntisen alueen korkea-arvoisille virkamiehille. Lisäksi kuningas määräsi Asafin, kuninkaan metsien vartijan, toimittamaan Nehemialle niin paljon hirssiä kuin tämä tarvitsisi kaupungin, sen muurien ja temppelin porttien rakentamista varten.

Lue Neh. 2:9, 10. Mitä jakeet kertovat siitä, millaista vastustusta Nehemia ja juutalaiset tulisivat kokemaan?

Nehemia saapui Jerusalemiin noin vuonna 445/444. Vastustusta näyttää nousevan jo ennen kuin hän ehtii ryhtyä minäkäänlaisiin toimiin. Jo pelkkä asian esittäminen virkamiehille nostattaa ongelmia. Vaikka Tobia on juutalainen nimi, joka tarkoittaa 'Herra on hyvä' (ja Tobian pojallakin oli juutalainen nimi, Johanan [Neh. 6:18], joka tarkoittaa 'Herra on armollinen') mies palveli silti Ammonin virkamiehenä. Jerusalem oli siis vihollisten ympäröimä: Sanballat, Samarian maaherra pohjoisessa; Tobia, Ammonin maaherra idässä ja etelässä arabialainen Gesem (Neh. 2:18, 19), joka hallitsi Edomia ja Moabia. On valitettavaa, että ympäröivien alueiden johtajat vieroksivat Nehemiaa, joka oli kiinnostunut sorrettujen hyvinvoinnista, mutta eiväthän kiusaajat yleensäkään ilahdu siitä, jos hyvä onni kohtaa niitä, joita he ovat uhkailleet.

Kun Nehemia "sotilassaattueen seurassa saapui Jerusalemiin ja osoitti siten tullessa suorittamaan jotakin tärkeää tehtävää, se herätti kademieltä kaupungin lähistöllä asuvissa pakanahaimoissa. Nämä olivat niin usein purkaneet vihamielisyyttään juutalaisia kohtaan syyttämällä heille loukkauksia ja tekemällä suoranaista vahinkoa. Tällaiseen syyllistyivät ennen muita muutamat näiden heimojen päälliköt, kuten hooronilainen Sanballat, ammonilainen Tobia ja arabialainen Gesem. Alusta lähtien nämä päämiehet tarkkailivat syrjäkarein Nehemian liikkeitä ja koettivat kaikin mahdollisin keinoin mitätöidä hänen suunnitelmiaan ja estää hänen työtään." (3AO 356.)

Mitä muita Raamatun kertomuksia muistat, joissa näkyy, että ne, jotka Jumala on kutsunut tekemään tahdonsa, saavat osakseen vastustusta?

NEHEMIA VALMISTAU- TUU TEHTÄ- VÄÄNSÄ

Epäilemättä Herra oli kutsunut Nehemian tehtävään ja antaisi tälle kaiken, mitä sen suorittamiseen tarvittaisiin. Aseistautuneena Jumalan lupauksilla ja varmuudella Jumalan kutsusta Nehemia lähti toteuttamaan tehtävää. Siitä huolimatta hän eteni harkiten ja rukoillen. Hän tiesi Jumalan olevan kanssaan, mutta mietti silti tarkkaan, miten toimisi.

Lue Neh. 2:11-20. Miten Nehemia valmistautui muurien jälleenrakentamiseen?

Opetuksia johtajuudesta:

1. Nehemia ei kerro kenellekään ”mitä Jumala oli kehottanut minua tekemään Jerusalemin hyväksi” (Neh. 2:12). Hän jättää kertomatta niin vihollisille kuin juutalaisille johtajillekin. Hän käy partioretkellä selvittämässä, mitä pitäisi tehdä.
2. Ennen kuin Nehemia kertoo asiasta muille, hän perehtyy tehtävään ja suunnittelee, mitä täytyy tehdä.
3. Kun Nehemia esittelee tehtävän, hän kertoo ensin, miten Jumala on tähän asti johtanut retkikuntaa. Sitten hän lisää kuninkaan sanat. Hän rohkaisee ennen kuin pyytää sitoutumaan. On suorastaan ihme, että juutalaiset suhtautuvat suosiollisesti asiaan ja päättävät aloittaa rakentamisen, vaikka vastustusta on odotettavissa. Jumala oli Nehemian rukousten ja paastoamisen kautta valmistanut sekä kuninkaan että juutalaisen kansan niin, että he ryhtyivät työhön rohkeasti.

Lue Neh. 2:19, 20. Mitä jakeet kertovat Nehemian uskosta? Miten sellaiset raamatunpaikat kuten 5. Moos. 7:9, Ps. 23 ja 4. Moos. 23:19 ovat kenties auttaneet Nehemiaa?

Keskustelumme osoittavat, keitä todella olemme ja mihin uskomme. Nehemialla on tapana puhua ylentäviä sanoja. Hän ei pelkää liittää Jumalaa kaikkiin puheisiinsa eikä kirkastaa hänen nimeään silloinkaan, kun ihmiset pilkkaavat häntä ja nauravat hänelle. Vaikka Nehemia tietää, miten halveksuvasti viholliset suhtautuvat heihin, hän ei kaunistele sanojaan eikä jätä Jumalaa pois keskusteluista. Kuten Joosef Egyptissä, Nehemia ei pelkää korottaa Jumalaa sellaistenkaan ihmisten keskuudessa, jotka eivät usko häneen.

KERTAUS

Lisääaineistoa: Pohdiskele lukua ”Mies joka toimi tilaisuuden saatuaan” Ellen Whiten kirjasta *Alfa ja omega*, osa 3, s. 351-355 tai *Profeetat ja kuninkaat*, s. 434-438.

Nehemia oli rukouksen mies: ”Nehemia oli usein rukoillut hartaasti kansansa puolesta. Mutta tällä kertaa alkoi hänen rukoillessaan pyhä aikomus kiteytyä hänen mielessään. Hän päätti, että jos hän saisi kuninkaan suostumuksen sekä tarpeellista apua työvälineiden ja rakennusmateriaalin hankintaan, hän kävisi itse käsiksi Jerusalemin muurien rakentamiseen ja Israelin kansallisen voiman palauttamiseen. Voidakseen toteuttaa tämän suunnitelman hän pyysi Herraa sallimaan hänen saada suosio kuninkaan edessä. ’Anna tänä päivänä palvelijasi hankkeen menestyä’, hän rukoili, ’ja suo hänen saada armo sen miehen edessä.’

Neljä kuukautta Nehemia odotti sopivaa tilaisuutta esittääkseen pyyntönsä kuninkaalle.” (3AO 352.)

Keskustelunaiheita:

1. Keskiviikon tutkisteluosuudessa haastettiin miettimään Raamatun henkilöitä, jotka Jumala kutsui tekemään tahtonsa, mutta jotka saivat osakseen vastustusta. Mitä se merkitsee, että kautta koko Raamatun historian Jumalan kutsumat henkilöt ovat lähes aina saaneet kohdata suurta vastarintaa? Itse asiassa, löytyykö sellaisia esimerkkejä ollenkaan, joissa Jumalan kutsumaa henkilöä *ei olisi* jollakin tavalla vastustettu?

2. Lue Nehemia 2:18. Mitä jae kertoo henkilökohtaisen todistuksen voimasta ja siitä, miten tärkeä Nehemian todistus oli, jotta juutalaiset suhtautuivat myönteisesti hänen ehdotukseensa?

3. Ei Esra eikä Nehemia kumpikaan olisi saanut aikaan mitään ilman kuninkaan apua. Molemmat miehet tekivät yhteistyötä poliittisten vallanpitäjien kanssa, jotka olivat sitä paitsi pakanoita. Mitä voimme oppia tästä sen suhteen, miten ja milloin me seurakuntana voimme tehdä yhteistyötä poliittista valtaa käyttävien kanssa, olivat he keitä tahansa? Miksi seurakunnan on kuitenkin oltava samalla myös tarkkana asian suhteen?

4. Käykää yhdessä läpi Nehemian rukous (Neh. 1:1-11). Mitä sellaista opit rukouksesta, joka voi syventää suhdettasi Jumalaan? Mitä tämä rukous opettaa antautumisesta, synnintunnustuksesta ja lupauksiin vetoamisesta?

Jumalan kutsu

”Ylistetty olkoon Herra, isiemme Jumala, joka herätti kuninkaassa halun saattaa Jerusalemin temppeli kunniaan!” (Esra 7:27.)

Avaintekstit:

Esra 7:10 (RK 2012);
Neh. 1:1-11;
Dan. 9:24-27;
Dan. 8;
Room. 8:28, 29;
Room. 9;
2. Moos. 3, 4.

Kutsuuko Jumala jokaisen ihmisen erityiseen tehtävään? Onko olemassa kriteereitä, jotka tekevät yhdestä ihmisestä toista pätevämmän johonkin tiettyyn tehtävään? Ovatko nuo kriteerit jotenkin erilaisia ihmisten näkökulmasta kuin Jumalan näkökulmasta katsottuina? Useimmat meistä vastaisivat todennäköisesti ”kyllä”, varsinkin kahteen viimeisimpään kysymykseen. On aikoja, jolloin Jumala valmistaa meitä, joko koulutuksen tai kokemusten kautta, johonkin erityiseen tehtävään; toisinaan hän taas valitsee jonkun yksinkertaisesti siitä syystä, että tämä on halukas ja nöyrä. Aina ei ole kuitenkaan helppoa tietää, mikä Jumalan meille antama kutsu elämässämme on. Siitä huolimatta Raamattu on täynnä kertomuksia ihmisistä, jotka Jumala valitsi tiettyä tarkoitusta varten.

Jumala kutsui Esran ja Nehemian täyttämään erityistä tehtävää: rakentamaan uudelleen sen, mikä oli raunioina. Rakentamiseen liittyen heille lankesi erinäisiä muitakin tehtäviä. Heidän tuli johtaa Israelin kansa takaisin Jerusalemiin ja rakentaa uudelleen temppeli ja kaupunki. Samalla heidän tuli opettaa kansalle Jumalasta ja ennen kaikkea johtaa heidät sitoutumaan uudestaan Jumalaan. Melkoinen kutsumus Jumalalta! Hyvin tärkeä kutsumus!

ESRAN JA NEHEMIAN KUTSUMUS

Voitaisiin sanoa, että Esra valittiin useasta syystä: 1) hän oli halukas lähtemään; 2) hän oli johtaja; ja 3) hän oli taitava virkamies, kirjanoppinut ja opettaja. Voisimme löytää muitakin syitä, mutta yksi jae tuo kenties parhaiten esiin, miksi Esra sai tämän tehtävän.

Mitä Esra 7:10 (RK 2012) kertoo hänestä? Miten Esra mahtoi "kiinnittää" sydämensä tutkimaan Herran lakia ja noudattamaan sitä?

Sana "kiinnittää" on hepreaksi *kūn*. Se voidaan kääntää sanoilla 'olla vakiintunut', 'perustautua', 'pysyä lujana', 'olla vakaa' tai 'olla vilpiton'. Vaikuttaa siis siltä, että jakeen todellinen merkitys on, että Esra päätti lujasti sydämessään, että muodostaisi tavan etsiä Jumalaa.

Saavuttuaan Jerusalemiin Esra toimi mallina siitä, mitä Jumalalle omistautuminen tarkoittaa, ja hän opetti Jumalan sanaa Jerusalemissa 13 vuoden ajan. Hänestä saattoi tuntua siltä, ettei hänen työllään tuona aikana ollut paljon merkitystä, mutta sitten, kun muurit olivat valmiit, ihmiset kokoontuivat yhteen – ei siksi että joku olisi heitä määrännyt, vaan siksi, että he itse halusivat. Jumalan sana, jota he olivat kuulleet 13 vuoden ajan oli juurtunut heidän sydämeensä.

Miksi Nehemia valittiin? Lue Neh. 1:1-11.

Nehemian sydän oli Jumalan ja Jumalan kansan puolella. Hän huolestui, kun kuuli, että Jerusalemin rakennustyöt olivat keskeytyneet. Esrän tavoin Nehemia tunsu paloa asiaa kohtaan ja hän tarjoutui työhön. Jumala vastasi näiden miesten rukouksiin ja toiveisiin. Joskus ajattelempa, että jos rakastamme jotakin, se ei voi olla Jumalasta, koska Jumala antaa meille vain vaikeita tehtäviä, joita emme välttämättä haluaisi tehdä. Jos kuitenkin kuljemme Jumalan yhteydessä, halu tehdä jotakin sellaista, jota rakastamme, tulee usein Jumalalta. Jumala haluaa, että tuntisimme suurta intoa niitä asioita kohtaan, joita teemme hänen kunniaakseen.

Millä tavoin olet kokenut, että Jumala kutsuu sinua tekemään asioita, joita rakastat?

PROFEETAL- LINEN AJOI- TUS

Tämän neljänneksen ensimmäisessä tutkistelussa paneudimme siihen, miten Jumala kutsui Serubbabelin (n. 538 eKr.) ja Esran (457 eKr.) erityisiin tehtäviin. Toisessa tutkistelussa syvennyimme Jumalan kutsuun Nehemialle (444 eKr.). Kutsut olivat sopusoinnussa Jumalan ennaltatietämyksen kanssa. Esimerkiksi Jumala kosketti Serubbabelia, että tämä tekisi tietyn tehtävän, kun Jeremian ennustama 70 vuoden pakkosiirtolaisuusaika umpeutui.

Minä vuonna Esra sai kutsun? Se tapahtui samana vuonna, kun kuningas Artakserkses antoi määräyksen juutalaisten paluusta. Millä tavoin vuosi on profeetalisesti merkityksellinen? Ks. Dan. 9:24-27.

Dan. 9:25: ”Siitä ajasta, jolloin tuli sana, että Jerusalemin jälleen rakennettava, kuluu voideltuun ruhtinaaseen asti seitsemän viikkoa ja kuusikymmentäkaksi viikkoa.” (RK 2012.) Profetian viimeinen viikko mainitaan jakeessa 27. Koska yksi viikko koostuu seitsemästä päivästä, yksi profeettallinen viikko tarkoittaa seitsemää vuotta (4. Moos. 14:34; Hes. 4:5, 6). Profetiassa puhutaan 70 viikosta, jotka tarkoittavat 490 vuotta. Mikä oli tuon 70 vuosiviikon alkukohta? Jakeessa sanotaan, että laskeminen alkaa siitä, kun annetaan määräys Jerusalemin rakentamisesta ennalleen.

Juutalaisen kansan ennallistamisesta annettiin kolme erillistä määräystä. Kyyros, Dareios ja Artakserkses antoivat kukin oman määräyksensä. Kuitenkin ainoastaan kuningas Artakserkseen määräyksessä mainittiin erikseen huoli Jerusalemin kaupungista itsestään, ja vain tähän määräykseen yhdistyy ylistystä Jumalaa kohtaan siitä, että hän puuttui tilanteeseen (Esra 7:27, 28).

Laskemme 70 viikon profetian alkavan vuodesta 457 eKr., joka oli kuningas Artakserkses I:sen seitsemäs hallitusvuosi (Esra 7:7-26). Koska vuodesta 457 eKr. alkoi myös Dan. 8:14 ennustama 2 300 profeettallisen päivän ajanjakso, määräystä voidaan pitää lähtökohtana molemmille profetioille. 70 viikkoa päättyy vuoteen 34 jKr., jolloin evankeliumia alettiin julistaa laajemmin, myös pakanoille (tähän liittyivät Stefanoksen marttyyrikuolema ja alkuseurakunnan vainot). Viimeisen viikon puoliväli osuu vuodelle 31 jKr., jolloin Jeesus kuoli ristillä.

Kertaa Dan. 9:24-27. Millä tavoin siinä ennustetaan hämmästyttävän tarkasti Jeesuksen työ?

**70 VIIKKOA
JA 2 300
PÄIVÄÄ**

Sana "määrätty" kohdassa Dan. 9:24, "seitsemänkymmentä vuosiviikkoa on määrätty", tarkoittaa kirjaimellisesti 'on leikattu'. Vaikka tätä alkukielen sanaa ei käytetä missään muualla Raamatussa, se löytyy kuitenkin juutalaisesta kirjallisuudesta ja tarkoittaa 'leikata pois' jostakin pidemmästä. Koska Dan. 8 esittää profetian 2 300 päivästä, jonka alkujankohtaa ei luvussa kerrota, on loogista ajatella, että kun seuraavassa luvussa (Dan. 9) puhutaan 490 vuodesta, jotka on "määrätty" tai "leikattu pois", ne voidaan leikata pois vain edellisessä luvussa mainitusta 2 300 päivästä. Mistä muustakaan tämä ajanjakso voitaisiin leikata pois kuin toisesta, pidemmästä aikaprofetiasta?

Lue Dan. 8. Mitä osaa näystä ei selitetty? (Ks. erityisesti Dan. 8:14, 26, 27)?

On monia syitä sille, miksi 70 viikon profetia (Dan. 9:24-27) ja 2 300 illan ja aamun profetia (Dan. 8:14) kuuluvat yhteen: 1) molemmat ovat aikaprofetoita; 2) erityinen sanasto, jossa puhutaan "näyistä" ja "ymmärryksestä" liittyy ne yhteen (ks. Dan. 8:26, 27 ja Dan. 9:23); 3) molempiin profetioihin selityksen antoi Gabriel (ks. Dan. 8:16 ja Dan. 9:21); 4) ainoa kohta, jota Danielin kirjan luvussa 8 ei selitetä, on jae 14, jossa kerrotaan näystä koskien 2 300 iltaa ja aamua (2 300 päivää); 5) Dan. 8 sisältää näyn ja osittaisen selityksen sille, mutta Dan. 9 sisältää vain selityksen, eli selityksen sille ainoalle osalle, jota luvussa 8 ei selitetty ja jota Daniel ei ollut ymmärtänyt. Tuo osa oli jakeen 14 profetia koskien 2 300 iltaa ja aamua (Dan. 8:27).

Esrän kirjasta saamamme tieto täydentää Danielin kirjan profetioita antamalla lisää tietoa ennustusten toteutumisesta, sellaisia asioita kuten, mistä kohtaa historiaa tulisi aloittaa tuon profeettallisen aikajakson laskeminen, jossa paljastetaan olennaisia asioita Kristuksen tehtävästä ja työstä meidän hyväksemme.

JUMALAN VALINTA

Paljon on puhuttu siitä, miten Jumala valitsee meidät tekemään jotakin erityistä. Siitä on erilaisia käsityksiä. Mitä Raamattu sanoo meidän valinnastamme?

Lue Room. 8:28, 29. Mihin Jumala meitä kutsuu? Mitä varten hän valitsee meidät?

Tämä raamatunpaikka selkeästi ilmoittaa, että Jumala on edeltä käsin valinnut ihmiset tulemaan Poikansa kaltaisiksi. Siinä ei sanota, että Jumala määrää meidät ennalta joko pelastukseen tai kadotukseen, ja ettei meillä ole asiassa valinnanvapautta. Valinta koskee muuttumistamme. Meidän on määrä muuttua voidaksemme heijastaa Jumalan Poikaa. Muutos luvataan seuraavassa jakeessa (Room. 8:30), jossa Paavali sanoo, että ne, jotka Jumala on kutsunut, hän on myös tehnyt vanhurskaiksi (vanhurskauttanut) ja lahjoittanut heille kirkkautensa (pyhittänyt). Meitä ei siis jätetä muuttamaan itse itseämme, vaan Jumala lupaa tehdä tämän muutoksen meissä oman voimansa kautta.

Lue Room. 9. Millaista Jumalan valintaa tai kutsua tässä luvussa kuvataan?

Room. 9 Paavali puhuu Jumalan tiettyä tarkoitusta varten tekemästä valinnasta. Israelilaiset valittiin välittämään hyvää uutista Jumalasta maailmalle. Ilmaus ”Jaakobia minä rakastin, mutta Esauta vihasin” (Room. 9:13) on usein ymmärretty väärin tarkoittamaan, että Jumala olisi rakastanut vain toista näistä veljeksistä. Kirjoituksen asiayhteydestä näemme kuitenkin Paavalin tarkoittavan, että Jaakob valittiin, mutta Esauta ei. Mitä varten Jaakob valittiin? Olemaan Israelin kansan kantaisä. Jumala tekee siis kahdentyypistä valintaa. Ensinnäkin Jumala valitsee kaikki meidät pelastumaan ja muuttamaan Jeesuksen kuvan kaltaisiksi. Toiseksi Jumala valitsee tiettyjä ihmisiä tiettyihin tehtäviin.

Miksi on rohkaisevaa tietää, että sinut jo ennalta valittiin pelastumaan? Miksi se ei kuitenkaan tarkoita sitä, etteivätkö valintasi voisi johtaa siihen, että menetät pelastuksen, jota Jumala tarjoaa?

MEIDÄN VASTUUMME

Vaikka Jumala on kutsunut meidät, meillä on silti vapaus valita joko hyväksyä tai hylätä tuo kutsu, aivan kuten meillä on vapaus hyväksyä tai hylätä Jumalan kaikille tarjoama pelastuskin. Jumala voi johdattaa meidät tiettyyn asemaan, mutta voimme valita olla seuraamatta hänen kehotuksiaan. Jumala haluaa, että teemme tiettyjä asioita hänelle, samalla tavoin ja yhtä kiihkeästi kuin hän kutsuu meitä muuttumaan hänen kaltaisikseen. Jumalan kohdallamme tekemä valinta tiettyyn tehtävään on osa hänen suunnitelmaansa meidän pelastamisksemme. Tekemällä sen, mihin hän meitä kutsuu, tuomme ilmi elämässämme häneltä saamamme pelastuksen todellisuutta.

Kuningas Saulille annettiin kuninkaan asema. Saamastaan tehtävästä huolimatta Saul ei valitettavasti koskaan koonaan antanut sydäntään Jumalalle. Se, että joku on saanut Jumalalta kutsun johonkin erityiseen tehtävään, ei vielä tarkoita, että tuo ihminen hyväksyisi Jumalan elämänsä. Ratkaisevana tekijänä on oma vapaa tahtomme, ja jos emme seuraa Jumalan johdatusta, voimme menettää kaiken.

Lue 2. Moos. 3 ja 4. Mitä luvut opettavat siitä, mitä tapahtuu, kun Herra kutsuu jonkun johonkin tehtävään?

Vastauksemme voi olla kuin Esralla ja Nehemiällä, jotka lähivät kyselemättä, tai saatamme olla kuin Mooses, joka vastusteli ja etsi tekosyitä. Lopulta Mooses vastasi kutsuun, mutta ensin hän yritti kiemurrella vastuusta. Hän väitti, ettei ollut tarpeeksi hyvä, hän oli täysi nolla, hänellä ei ollut tärkeää asemaa. Miten farao muka häntä kuuntelisi? Hän oli huolissaan myös siitä, ettei juutalainen kansa uskoisi eikä kuuntelisi häntä, ja näin työ olisi turhaa. Lisäksi hän sanoi, ettei ollut pätevä - hänellä ei ollut tarvittavia taitoja: "Minulla on hidas puhe ja kankea kieli." (2. Moos. 4:10.) Lopuksi hän hyvin suoraan pyysi, että Jumala lähettäisi jonkun muun. Kuitenkin kun luemme Mooseksen tarinaa eteenpäin huomaamme, miten vahva (vaikkakin virheitä tekevä) johtaja Mooseksesta tuli. Hän täytti uskollisesti sen tehtävän, johon Herra oli hänet kutsunut.

Millaisia tekosyitä usein itse keksimme, jotka estävät meitä tekemästä asioita, joita tiedämme Herran haluavan meidän tekevän?

KERTAUS

Lisäaineistoa: Lue huolellisesti Ellen White, *Alfa ja omega*, osa 3, s. 394–396 tai *Profeetat ja kuninkaat*, s. 483–485, joilla käsitellään 70 vuosiin profetiaa ja sen täyttymystä.

”Aika, jolloin Kristus tulisi, jolloin hänet voideltaisiin Pyhälä Hengellä, jolloin hän kuolisi ja jolloin evankeliumi vietäisiin pakanoille, oli siis tarkoin määrätty. Juutalaisilla olisi ollut etuoikeus ymmärtää nämä ennustukset ja huomata niiden tähtyminen Jeesuksen toiminnassa. Kristus teroitti opetuslapsilleen ennustusten tutkimisen tärkeyttä. Viitatessaan Danielille annettuun ennustukseen, joka koski heidän omaa aikaansa, hän lausui: ’Joka tämän lukee, se tarkatkoon’ (’ymmärtäköön’, engl. käänn., Matt. 24:15). Ylösnousemuksensa jälkeen hän alkaen ’Mooseksesta ja kaikista profeetoista’ selitti opetuslapsilleen, ’mitä hänestä oli sanottu kaikissa kirjoituksissa’ (Luuk. 24:27). Vapahtaja oli puhunut kaikkien profeettain kautta. ’Heissä oleva Kristuksen Henki’ todisti ’edeltäpäin – – Kristusta kohtaavista kärsimyksistä ja niiden jälkeen tulevasta kunniaasta’ (1. Piet. 1:11).” (4AO 192,193.)

Keskustelunaiheita:

1. Pohtikaa vielä ajatusta siitä, että Jumala voi kutsua tekemään myös jotakin sellaista, jota rakastat. Mitä periaatteita noudattamalla voit saada selville, toteutatko todella Jumalan tahtoa, ei ainoastaan seuratesasi omia mielenkiinnon kohteitasi vaan myös yleisellä tasolla?

2. Lukekaa kertomus Joonasta ja siitä, miten hän reagoi Jumalan kutsuun. Mitä opetuksia saamme Joonan kokemuksista? Vertaa Joonan ja Paavalin tapaa toimia heidän saatuaan Jumalalta kutsun (ks. Ap. t. 9:1–20). Mitkä olivat suurimpia eroja heidän välillään?

3. ”Kertomus Juudaksesta osoittaa, miten surullisesti päättyi elämä, joka olisi voinut olla Jumalalle kunniaksi. Jos Juudas olisi kuollut ennen viimeistä käyntiään Jerusalemissa, häntä olisi pidetty miehenä, joka oli arvollinen kuulumaan kahden toista opetuslapsen joukkoon ja jota olisi suuresti kaivattu.” (5AO 266.) Pohtikaa Juudas Iskariotin elämää. Oliko hänen ”kutsumuksenaan” kavaltaa Jeesus? Jos oli, kuinka oikeudenmukaiselta tuo kutsumus vaikuttaa? Miten voimme ymmärtää Juudasta ja niitä mahdollisuuksia, joita hänellä oli, verrattuna siihen, mitä hän päätyi tekemään? Mitä voimme oppia hänen tarinastaan koskien vapaan valinnan voimaa elämässämme?

Vastustuksen kohtaaminen

*”Mutta Jumala ei hylännyt juutalaisten vanhimpia, ja heidän annettiin jatkaa työtä, kunnes Dareios saisi asiasta tiedon ja häneltä saapuisi vastaus.”
(Esra 5:5.)*

Avaintekstit:

Esra 4:1-5;
2. Kor. 6:14;
Esra 5:1-5;
Hagg. 1;
Esra 4:6-24;
Neh. 3:33-4:17;
Neh. 6:1-13.

Esran kirjan luvut 3–6 on teemallisesti jäsennellyt siten, että ne kattavat historiallisesti temppelin jälleenrakentamisen ne vaiheet, joissa hanketta vastustettiin. Kun ymmärrämme, että aihetta lähestytään vastustamisen teeman kautta, saamme paremmin selvän koko sanomasta.

Esra mainitaan ensimmäistä kertaa nimeltä kohdassa Esra 7:1. Kun hän saapui Jerusalemiin vuonna 457 eKr., asiat muuttuivat ja kaupunkia ja sen muureja alettiin rakentaa, joskin katkonaisesti. Kolmetoista vuotta myöhemmin saapui Nehemia (jonka kuningas Artakserkses lähetti vuonna 444 eKr.), ja silloin muurien rakentamista vihdoin jatkettiin. Vaikka vastustus oli ankaraa, työ saatiin valmiiksi 52 päivässä (Neh. 6:15).

Jumalan työn vastustaminen on hallitseva teema Esran ja Nehemian kirjoissa; ei siis ihme, että temppelin ja Jerusalemin kaupungin jälleenrakentaminen sai aikaan vastustusta ja vainoa. Katsommepa minne tahansa tämän päivän maailmassa, näemme, miten Herran työtä vastustetaan. Paholainen yrittää varmistaa, ettei evankeliumi pääse leviämään nopeasti, sillä se uhkasi hänen hallintavaltansa. Kuinka juutalaiset reagoivat vastustukseen Esran ja Nehemian kirjoissa?

26.10. Kansainvälinen luomakunnan päivä
Tämä tutkistelu on sapatiksi 26.10.2019

VASTUSTUS ALKAA

Lue Esra 4:1-5. Miksi luulet israelilaisjäännöksen kieltäytyneen temppeleinrakentamisavusta, jota muut ihmiset heille tarjosivat?

Pintapuolisesti tarkasteltuna tarjous vaikutti ystävälliseltä naapuriavulta, joten miksi siitä piti kieltäytyä? Vastaus löytyy jossakin määrin tekstistä itsestään. "Viholliset" tulivat tarjoamaan apuaan. *Viholliset?* Pelkästään tästä sanasta saamme vahvan vihjeen siitä, miksi israelilaiset kieltäytyivät avusta.

Miksi heitä kutsuttiin vihollisiksi? 2. Kun. 17:24-41 selittää, että nämä ihmiset oli tuotu muista kansoista Samariaan ja ympäröiville alueille sen jälkeen, kun pohjoisen valtakunnan israelilaiset oli viety pois maasta. Assyrian kuningas oli lähettänyt heidän luokseen papin, jonka oli määrä opettaa heille, kuinka palvoa maan jumalaa eli Israelin Jumalaa. Tästä syntyi uskonto, johon sekoittui myös kanaanilaisten jumalia. Israelilaisjäännös pelkäsi, että tämä sekauskonto tuotaisiin heidän temppeleinsä jumalanpalveluksiin. Siksi paras ja viisain ratkaisu oli juuri se, minkä he tekivät - sanoivat heille: "Ei kiitos!"

Meidän on huomioitava myös se, miksi kaikki tämä ylipäänsä oli tapahtunut. Israelilaisten esi-isien jatkuvat kompromissit ympäröivien pakanauuskontojen kanssa olivat johtaneet temppelein tuhoutumiseen ja heidän omaan pakkosiirtolaisuuteensa. Oletettavasti viimeinen asia, jonka he halusivat tehdä rakentaessaan temppeleitä uudestaan, oli ryhtyä liian läheiseen kanssakäymiseen ympäröivien ihmisten kanssa.

Mikä muu näissä jakeissa osoittaa, että kieltäytymisen yhteistyöstä oli oikea valinta? (Ks. Esra 4:4, 5.)

Mieti, kuinka helposti he olisivat voineet perustella itselleen avun hyväksymisen järkevyyttä? Mitä 2. Kor. 6:14 on sanottavaa meille tähän asiaan liittyen?

PROFEETAT ROHKAISE- VAT

Valitettavasti se vastustus, jota juutalaiset saivat kokea ympäröivien kansojen taholta, ja jota Esran kirjan luvut 4–6 kuvailevat, teki kansan pelokkaaksi ja haluttomaksi jatkamaan temppelin rakentamista.

Kuten aiemmin mainitsimme, Esra 4:6–6:22 ei ole kirjoitettu kronologisessa järjestyksessä. Siksi katsomme lukua viisi ennen lukua neljä.

Lue Esra 5:1–5. Miksi Jumala lähettää profeetat Haggain ja Sakarjan juutalaisten luo? Mikä on heidän profetoimisensa tulos?

Juutalaiset olivat lopettaneet rakentamisen, koska he pelkäsivät. Jumala oli kuitenkin lähettänyt heidät Juudaan siksi, että he rakentaisivat uudelleen temppelin ja kaupungin, ja Jumalalla oli suunnitelma. Koska kansa pelkäsi, Jumalan täytyi tehdä jotakin rohkaistakseen heitä. Niinpä hän kutsui kaksi profeettaa. Ihmisten vastustus ei pysäytä Jumalaa; vaikka juutalaiset kenties itse omalla toiminnallaan edesauttoivat vastustuksen syntymisessä, Jumala ei hylännyt heitä. Profeettojen kautta hän sai kansan motivoitua jälleen toimimaan.

Lue Hagg. 1. Mikä on Jumalan sanoma kansalle, ja mitä voimme oppia siitä omaa elämäämme ajatellen?

”Profeetta Haggai ja Sakarja herätettiin selvittämään tätä kriisiä. Sytyttävien todistuksien nämä Herran sanansaattajat osoittivat kansalle, mistä heidän vaikeutensa johtuivat. Profeetat selittivät, että koska he eivät pitäneet Jumalan asioita tärkeimpinä, eivät he voineet myöskään ajallisesti menestyä. Jos he olisivat kunnioittaneet Jumalaa, palvoneet häntä kaikella arvonnolla ja tehneet hänen huoneensa rakentamisen tärkeimmäksi tehtäväkseen, he olisivat saaneet osakseen hänen läsnäolonsa ja siunauksensa.” (3AO 315.)

TYÖN- SEISAUS

Mitä ”viholliset” tekivät keskeyttääkseen Jerusalemin jälleenrakennustyöt (Esa 4:6-24)?

Maan asukkaat kirjoittivat syytöskirjeitä juutalaisia ja heidän työtään vastaan ensin kuningas Dareiokselle (Esa 5 ja 6) ja sitten kuningas Kserkseelle (Ahasverokselle) sekä kuningas Artakserkseelle. He tekivät kaiken voitavansa pysäyttääkseen rakennustyöt Jerusalemissa.

He väittivät, että jos kaupunki rakennettaisiin uudelleen, kuningas menettäisi valtansa siellä, sillä Jerusalem oli menneisyydessäkin ollut kapinallinen ja paha kaupunki. Valitettavasti Artakserkses uskoi, että juutalaiset rakensivat ainoastaan siksi, että halusivat saada itsenäisyytensä takaisin ja alkaisivat uhmata häntä. Hän määräsi työt keskeytettäväksi ja ympäröivät kansat lähettämään armeijan, joka estäisi rakentamisen jatkamisen. Tämä pakkotoimi toi katkoksen Jumalan työhön.

Lue Esa 4:23, 24. Miksi juutalaiset lakkasivat rakentamasta? Eivätkö he tienneet, että Jumala halusi heidän rakentavan kaupungin? Mikä tuli esteeksi?

On selvää, että juutalaiset ymmärsivät Jumalan kutsuneen heidät rakentamaan uudelleen kaupunkia ja temppeliä, mutta vahvan vastustuksen takia he alkoivat pelätä. Kenties he keksivät tekosyitä, kuten ”Nyt ei varmaankaan ole oikea aika” tai ”Jos tämä olisi todella se, mitä Jumala haluaa meidän tekevän, hän olisi luonut paremmat edellytykset” tai ”Ehkä meidän ei ollut sittenkään tarkoitus palata tänne”. Kun kohtaamme vastustusta tehdessämme sitä, mihin uskomme Jumalan kutsuneen meidät, meillä on taipumusta kyseenalaistaa ja epäillä Jumalan johdatusta. Voimme helposti uskotella itsellemme, että teimme virheen. Pelko halvaannuttaa mieleme niin, että ajatuksemme kääntyvät epätoivoisiksi ja avuttomiksi sen sijaan, että keskittyisimme Jumalan voimaan.

Oletko kokenut vastaavaa? Oletko ollut ensin vakuutunut siitä, että Jumala kutsuu sinua tekemään jotakin, mutta kun asiat muuttuvat vaikeiksi, alatkin epäillä? (Mieti esimerkiksi Johannes Kastajaa.) Mitä olet oppinut kokemuksestasi?

NEHEMIA TARTTUU TOIMEEN (444 eKr.)

Lue Neh. 3:33-4:17. Mitä juutalaiset tekivät Nehemian johdolla ollakseen vahvoja vastustuksenkin edessä? Miksi oli tärkeää, että he valmistautuivat taistelemaan sen sijaan, etteivät olisi tehneet mitään ja olisivat vain luottaneet siihen, että Jumala suojelee heitä?

Useiden keskeytysten jälkeen ihmiset ryhtyivät jälleen työhön. Juutalaiset rukoilivat, ja sitten Nehemia asetti tehokkaan vartiojärjestelmän. Ihmiset vuorottelivat tehtävissä päivisin ja öisin ollakseen valmiita mahdollisia hyökkäyksiä varten. Nehemia järjesti myös aseistautuneet ihmiset vartioimaan muuria siten, että jokainen perhekunta oli valmiina taistelemaan. Lisäksi hän jakoi palvelijansa kahteen ryhmään, joista toiset tekivät työtä ja toiset olivat aseissa. Kaikille muuria rakentaville tarjottiin myös erityisvarustus, sillä he olivat suurimmassa vaarassa. Jokainen rakentajista kantoi miekkaa toisessa kädessään ja toisella kädellä lisäsi tiiliä/kiviä ja laastia muuriin. He olivat valmiita kohtaamaan vastustajan. He tekivät oman osuutensa; Jumala teki loput. Nehemian luottamus Jumalan suojelukseen on innoittavaa. Hän ei kuitenkaan jäänyt vain istuskelemaan ja odottamaan, että Jumala tekisi kaiken. Rakentajat valmistautuivat parhaan kykynsä mukaan.

Nehemian kirjan 4. luvusta löytyy kaksi Raamatun innoittavimmista teksteistä: "Älkää pelätkö vihollisia! Muistakaa Herraa, joka on suuri ja pelättävä. Taistelkaa veljienne, poikienne ja tyttärienne, vaimojenne ja kotienne puolesta." (Neh. 4:8.); "Jumala sotii puolestamme." (Neh. 4:14.)

Juutalaiset olisivat jälleen kerran voineet keskeyttää rakentamistyönsä ankaran vastustuksen takia, mutta tällä kertaa, sen sijaan että olisivat antaneet pelon lamaannuttaa heidät, he pitivät kiinni siitä lupauksesta, että Jumala taistelisi heidän puolestaan. Kun koemme, että joko Jumalan nimeä, omaa uskoamme tai Jumalalta saamaamme kutsumusta vastustetaan, meidän tulisi muistaa, että "Jumala sotii puolestamme".

Lopulta juutalaiset ymmärsivät, että Jumala oli kaiken sen takana, mitä he tekivät. Tämä antoi heille voimaa jatkaa sinnikkäästi eteenpäin.

Miksi on niin tärkeää tietää, että se mitä teemme, on Jumalan tahto? Siten on tarpeen kysyä: Mistä tiedämme, että se mitä teemme, on Jumalan tahto?

”SUURI TYÖ TEKEILLÄ”

Lue Neh. 6:1-13. Miksi Nehemia näkee Jerusalemissa tekemänsä työn ”suurena työnä” (jae 3)? Millä tavoin häntä yritettiin tällä kertaa pysäyttää?

Luvussa 6 kuvaillaan useita yrityksiä saada Nehemia hengiltä. Sanballat ja Gesem lähettelivät kirjeitä saadakseen Nehemian tulemaan luokseen muka jonkinlaiseen kokoukseen. Kokous oli määrä pitää Onon laaksossa, joka oli vihollisen maaperää. Tästä pystyi päättelemään, mikä kutsun todellinen tarkoitus oli. Sanballat, Tobia ja Gesem tiesivät mahdollisuksiensa umpeutuvan, kun muuri tulisi valmiiksi ja portit suljettaisiin. Juutalaisilla oli Persian kuninkaan suojelus, joten viholliset eivät voineet hyökätä heidän kimppuunsa avoimessa taistelussa. Jos johtajasta kuitenkin päästäisiin eroon, prosessi tyrehtyisi ja kenties pysäyttäisi juutalaiset ikuisiksi ajoiksi. Vaikka Nehemia ei vastannut vihollisilleen, he jatkoivat yrittämistä. Nehemiasta oli varmasti turhauttavaa kohdata vastustusta joka käänteessä. Hän vastasi heille: ”Minulla on suuri työ tekeillä.” (Neh. 6:3.)

Maailman standardien mukaan Nehemia teki suurta työtä toimiessaan kuninkaan juomanlaskijana; se oli arvostettu virka – yksi korkeimmista siinä maassa, jossa Nehemia palveli kuninkaan neuvonantajana. Sen sijaan raunioina olevan kaupungin rakentaminen ei ollut maailman silmissä merkityksellistä. *Sitäkö hän kutsuu suureksi työksi?* Nehemia piti Jumalalle tehtävää työtä suurena ja muuta tärkeämpänä, koska ymmärsi, että Jumalan nimen kunnia oli vaakalaudalla Jerusalemissa.

Kun Jumala pani alulle pyhäkköpalvelusjärjestelmän, hän asetti myös papiston virkaansa. Jotta pyhäkkö pysyisi ihmisten mielissä pyhänä, Jumala salli vain pappien suorittaa tehtäviä temppelin sisällä. Järjestelmä auttoi israelilaisia lähestymään Jumalaa kunnioituksella. Nehemia tiesi, että temppelin esipiha oli tarkoitettu kaikille, mutta temppelin sisäosat eivät. Kutsuessaan Nehemiaa kanssaan sisälle pyhäkköön Semaja ehdotti jotakin Jumalan ohjeitten vastaista, mikä paljasti hänet paitsi vääräksi profeetaksi myös petturiksi.

Millä tavoin me tämän päivän ihmiset, joilla ei ole maallista pyhäkköä, voimme säilyttää mielessämme tunteen Jumalan pyhydestä? Millä se ajaa meitä ris-tin luo?

KERTAUS

Lisäaineistoa: Lue Ellen White, *Alfa ja omega*, osa 3, s. 356–373 tai *Profeetat ja kuninkaat*, s. 439–457.

”Samanlaista vastustusta ja pelottelua, jota Nehemian ajan rakentajat saivat julkisten vihollisten ja teeskentelevien ystävien taholta, joutuvat nykyään kokemaan ne, jotka tekevät Jumalan työtä. Kristittyjen koettelemuksia eivät ole vain vihamiesten viha, halveksunta ja julmuus, vaan heitä koettelevat myös sellaisten velttous, epäjohtonmukaisuus, penseys ja petollisuus, jotka vakuuttavat olevansa heidän ystäviään ja auttajiaan.” (3AO 362.)

”Syynä siihen, etteivät Nehemian viholliset kyenneet saamaan häntä valtaansa, oli hänen luja antautumisensa Jumalan työhön ja yhtä luja luottamuksensa Jumalaan. Velto sie lu lankeaa helposti kiusaukseen, mutta pahuuden on vaikea saada jalansijaa sellaisen elämässä, joka keskitetyn tarkoituksenmukaisesti pyrkii johonkin jaloon tavoitteeseen. Jatkuvasti etenevän usko ei heikkene, sillä ylhäällä, alhaalla ja kaiken takana hän toteaa rajattoman Rakkauden toimivan, niin että kaikki tapahtuisi hänen hyvän tahtonsa mukaisesti. Jumalan tosi palvelijat voivat työskennellä järkähtämättömän päättävästi, koska armon valtaistuini on heidän jatkuvan luottamuksensa kohteena.” (3AO 373.)

Keskustelunaiheita:

1. Kuvittele itsesi Serubbabelin ja Jesuan sekä muiden päämiesten asemaan, kun nuo miehet tulivat tarjoamaan heille apuaan. Nyt jälkikäteen näemme, että he tekivät oikean päätöksen kieltäytyessään tarjouksesta. Mistä tiedämme, milloin meidän tulisi tai ei tulisi tehdä yhteistyötä niiden kanssa, jotka eivät jaa samoja uskonkäsityksiä kuin me? Millä perusteilla päätämme, onko yhteistyömme oikein vai väärin? Millaisia kriteereitä käytämme?

2. Kautta Raamatun historian näemme, millaiseen vaaraan ihmiset joutuivat tehdessään uskossaan myönnytyksiä maailman suuntaan. Koko muinaisen Israelin historia Babylonin pakkosiirtolaisuuteen asti on vahva esimerkki myönnytyksien vaikutuksista. Toisaalta, mitä saattaa tapahtua, jos ihmiset menevät äärimmäisyyksiin yrittäessään välttää tätä vaaraa? Jeesusta itseäänkin syytettiin sapatin rikkomisesta (ks. Joh. 9:14–16). Eikö tämä ole hyvä esimerkki siitä, että asiassa oli menty liian pitkälle toiseen äärimmäisyyteen? Miten voimme löytää oikean tasapainon?

Lain henkeä vastaan toimiminen

”Antakaa tekin heille heti takaisin heidän peltonsa, viinitarhansa, oliivilehtonsa ja talonsa älkääkä perikö heiltä rahaa, viljaa, viiniä tai öljyä, jota olette heille lainanneet.” (Neh. 5:11.)

Avaintekstit:

Neh. 5:1-5;
2. Moos. 21:2-7;
Miika 6:8;
Neh. 5:7-12;
5. Moos. 23:22-24;
Neh. 5:14-19.

Vielä tänäkin päivänä me ihmiset joudumme ankarasti pohtimaan rikkautta ja köyhyyttä koskevia kysymyksiä sekä rikkaiden ja köyhien välistä kyllä ja sitä, miten sitä saisi kavennettua. Kyllä, Jeesus sanoi: ”Köyhät teillä on luonanne aina” (Matt. 26:11), mutta tätä tuskin voidaan käyttää tekosyynä sille, ettei köyhiä autettaisi. Päinvastoin Raamattu kehottaa meitä tekemään oman osamme auttamistyössä. Tuskin voimme muutoin kutsua itseämme edes kristityiksi.

On kiinnostavaa, että tämä teema nousee esille jopa kaikkien niiden koettelusten ja kärsimysten keskellä, joita kotiinsa palanneet ja Jerusalemiä jälleenrakentavat pakkosiirtolaiset kohtaavat; eikä siinä ole kyse vain köyhyydestä ja köyhistä, vaan vielä hankalammasta asiasta eli siitä, että rikkaat sortavat köyhiä. Tämä oli ollut ongelma jo ennen pakkosiirtolaisuutta, ja nytkin, kun he olivat saaneet palata omaan maahansa, sama ongelma ilmaantui uudestaan.

Tällä viikolla tutustumme jälleen yhteen ilmentymään tästä ikivanhasta teemasta sekä siihen, miten Nehemia toimi ratkaistakseen ongelman. Kuten tulemme näkemään, se mikä teki tästä sorrosta vielä pahempaa, oli se, että sitä harjoitettiin niin sanotusti ”lain kirjainta noudattaen”. Tämä on vahva esimerkki siitä, miten meidän tulee olla tarkkoja, ettei säännöistä ja määräyksistä tule meille itsetarkoitusta, vaan että niiden kunnioittamisella tähdättäisiin tiettyyn päämäärään, joka on Jeesuksen luonteen heijastaminen.

KANSAN VALITUKSET

Lue Neh. 5:1-5. Mistä kansa valittaa?

Juutalainen yhteisö näyttää Nehemian johdolla liittyneen yhteen kestääkseen ulkoapäin tulevia paineita. Kaikki ei kuitenkaan ole hyvin kansan keskuudessa, joka yrittää seistä vahvana sorron alla ja puolustautua vieraiden hyökkäyksiä vastaan. Vaikka ulospäin näyttää siltä, että he ovat sitkeitä pitäessään yhtenäistä rintamaa vihollista vastaan, yhteisö on kuitenkin sisältäpäin rikkinäinen. Johtajat ja rikkaat ovat omien päämääriensä tavoittelussa käyttäneet köyhiä ja vähäosaisia hyväkseen. Tilanne on mennyt niin pahaksi, että perheet huutavat helpotusta itselleen. Jotkut perheet sanoivat, ettei heillä ollut tarjota lapsilleen ruokaa; jotkut valittivat, että olivat nälänhädän tähden joutuneet panttaamaan omaisuutensa, eikä heillä enää ollut mitään; vielä jotkut vaikeoivat sitä, että heidän oli pitänyt lainata rahaa kyetäkseen maksamaan Persian asettamat verot ja että heidän oli pitänyt myydä jopa omia lapsiaan orjiksi.

Vaikuttaa siltä, että suurimmat syyt vaikeuksille olivat maassa ollut nälänhätä sekä raskaat verot, joiden takia perheet joutuivat etsimään apua naapureiltaan. Persian hallitus vaati Juudan maakunnalta vuotuisen veron, jonka määrä oli 350 talenttia hopeaa (ks. *Andrews Study Bible*, s. 598, alaviite kohtaan Neh. 5:1-5). Jos perhe ei kyennyt maksamaan osuuttaan pakollisesta verosta, se yleensä ensin panttasi omaisuutensa tai lainasi rahaa. Jos he eivät kyenneet ansaitsemaan riittävästi seuraavanakaan vuonna, velalle täytyi kuitenkin tehdä jotakin. Yleensä vaihtoehdoksi jäi velkaorjuus. He olivat jo menettäneet maansa ja nyt heidän piti lähettää joku perheestä, tavallisesti lapset, velkojan palvelukseen velan lyhentämiseksi.

Joskus joudumme ongelmiin omien tekojemme seurauksena, mutta on tietysti myös mahdollista, että sairastumme tai joudumme taloudelliseen ahdinkoon itsestämme riippumattomista syistä. Yllä oleva kertomus sijoittuu aikaan, jolloin hallituksen harjoittama politiikka johti ihmiset heikkoon asemaan ja suureen köyhyyteen. He olivat pudonneet yhä syvenevään köyhyysloukkuun ilman mahdollisuutta nousta sieltä.

Ihmiset silloin, kuten nykyäänkin, taistelivat taloudellisten vaikeuksien kanssa. Mikä viesti välittyy meille siitä, että tämä on aihe, jota Raamattu usein käsittelee?

LAIN HENKEÄ VASTAAN

Lue Neh. 5:6-8 (ks. myös 2. Moos. 21:2-7). Miksi Nehemia suuttuu?

Orjuus oli kulttuuriin kuuluva tapa muinaisessa maailmassa. Vanhempi saattoi myydä itsensä tai lapsensa orjaksi. Vanhemmalla oli yhteiskunnan hyväksyntä ja laillinen oikeus myydä poikansa tai tyttärensä. Koska Jumala on vapautuksen Jumala, hän oli asettanut säädöksen, että velkojien oli vapautettava orjansa joka seitsemäs vuosi. Näin Jumala suojeli ihmisiä joutumasta pysyvästi orjiksi. Hänen tahtonsa oli, että ihmiset eläisivät vapaina.

Vaikka laki salli lainaamisen, koron ottaminen oli kiellettyä (ks. raamatullisia säädöksiä koskien koronkiskontaa: 2. Moos. 22:24-26; 3. Moos. 25:36, 37; 5. Moos. 23:20, 21). Silti lainantajat perivät korkoa, vaikkakin hyvin pientä verrattuna ympäröivien kansojen perimiin korkoihin. Velallisilta pyydettiin korkoa yksi prosentti kuukaudessa. Mesopotamialaisissa kirjoituksissa 600-luvulta eKr. on löytynyt mainintoja 50 prosentin vuotuisista koroista lainatulle hopealle ja 100 prosentin vuotuisista koroista lainatulle viljalle. Niinpä 12 prosentin vuotuinen korko oli pieni Mesopotamian maiden käytäntöihin verrattuna. Jumalan sanan mukaan lainantajat eivät tehneet muuta väärää kuin sen, että määräisivät lainastaan koron (Neh. 5:7, 10, RK 2012/VKR). On mielenkiintoista, etteivät ihmiset edes maininneet tätä seikkaa valituksissaan. Kaikki muu tapahtui sosiaalisten normien ja lain säädösten puitteissa. Miksi Nehemia siis suuttuu? On merkille pantavaa, ettei hän heti ryhdy toimeen, vaan miettii ensin asiaa perin pohjin.

On ihailtavaa, miten päättäväisesti Nehemia puuttuu asiaan, vaikka lakia ei ole teknisesti rikottu ja toiminta on ollut sosiaalisesti hyväksyttävää, jopa "ystävällistä" maan tapoihin verrattuna. Tässä tapauksessa rikottiin lain henkeä vastaan. Varsinkin kun kyseessä olivat taloudellisesti vaikeat ajat, kansan velvollisuus olisi ollut auttaa toinen toistaan. Jumala on sorrettujen ja puutteenaisten puolella, ja hänen täytyi antaa profeetoilleen tehtäväksi puhua kaikkea sitä pahuutta ja väkivaltaa vastaan, jota köyhiä kohtaan harjoitettiin.

Millä tavoin saataamme, jopa tahtomattamme, seurata kyllä lain kirjainta mutta rikkoa sen henkeä vastaan? (Ks. Miika 6:8.)

NEHEMIA TOIMII

Vaikuttaa siltä, ettei ylimysten ja johtomiesten saama syytös – ”Te kaikki kiskotte korkoa veljiltänne.” (Neh. 5:7, RK 2012) – johtanut toivottuihin tuloksiin. Nehemia ei jättänyt asiaa sikseen, vaan jatkoi taisteluaan sorrettujen puolesta. Hän olisi voinut sanoa, että yritti opettaa ylimyksiä ja johtomiehiä, mutta se ei auttanut, joten oli pakko antaa asian olla, sillä olihan kyse sentään maan rikkaista ja vaikutusvaltaisista, joita vastaan piti taistella. Nehemia ei kuitenkaan ollut tyytyväinen ennen kuin ongelmaan löytyi toimiva ratkaisu. Hän jatkoi taistelua senkin uhalla, että saisi vaikutusvaltaisia vihollisia.

Lue Neh. 5:7-12. Mitä asioita Nehemia paheksuu ihmisten käytöksessä? Millä tavoin hän taivuttelee heidät korjaamaan vääryydet?

Nehemia kutsuu koko kansan koolle käsittelemään asiaa. Todennäköisesti hän laskee sen varaan, että kun kansa on koolla, johtajat häpeävät käytöstään ja kenties jopa pelkäävät jatkaa sortamista.

Nehemian ensimmäinen peruste keskittyy orjuuteen. Monet juutalaisista, todennäköisesti myös Nehemia itse, olivat joutuneet ostamaan vapaiksi muita juutalaisia vierasmaalaisten palveluksesta. Nyt hän kysyy ylimyksiltä ja johtomiehiltä, onko heistä hyväksyttävää ostaa ja myydä oman kansan jäseniä. Onko mitään järkeä, että israelilaiset ostavat juutalaisia vapaiksi muilta kansoilta ja sitten vapautetut päätyvät omien heimoveljiensä orjiksi?

Johtajat eivät vastaa mitään, koska ymmärtävät, että peruste on järkevä. Niinpä Nehemia jatkaa. Hän kysyy: ”Eikö teidän tulisi elää Jumalan tahdon mukaisesti, jotteivät viholliskansat saisi aihetta pilkata meitä?” (Neh. 5:9.) Nehemia myöntää itsekin lainanneensa ihmisille rahaa ja viljaa. Sanomalla ”Luopukaamme nyt vaatimasta näitä saatavia” (Neh. 5:10, RK 2012, vrt. jae 7) hän vahvistaa lain, joka kielsi koronkiskonnan heprealaisilta heimoveljiltä. Näillä sanoilla Nehemia osoittaa myös toivovansa, että hänen ollessaan johtajana ihmiset pitäisivät huolta toisistaan. On hämmästyttävää, että ihmisten vastaus on yksimielinen. Johtajat suostuvat siihen, että palauttavat kaiken ottamansa kansalle.

Oletko joskus tehnyt jotakin väärää toista kohtaan? Miksi et voisi vielä nytkin korvata tuota vääryyttä, olkoon se kuinka pieni tai suuri tahansa?

VALA

Lue Neh. 5:12, 13. Miksi Nehemia langettaa kirouksen niitä vastaan, jotka eivät pidä kiinni vannomastaan valasta?

Vaikka johtajat lupaavat korvata ja palauttaa kaiken ottamansa, Nehemia ei tyydy pelkkiin sanoihin. Hän tarvitsee asiasta vankan todistuksen. Niinpä hän panee heidät vannomaan valan pappien edessä. Teko antoi asioiden käsittelylle laillisen perustan, siltä varalta, että sopimukseen pitäisi myöhemmin palata.

Miksi Nehemia kuitenkin langettaa kirouksen? Nehemia esittää symbolisen teon kokoamalla viittansa liepeet yhteen aivan kuin pitäisi helmassaan jotakin ja sitten ravistaa helmaa ikään kuin kadottaen sen, mitä siellä oli. Näin ne, jotka eivät pitäisi valaansa, menettäisivät kaiken. Tuolloin oli tapana lausua kirouksia, jotta ihmisten mieleen jäisi jonkin lain tai säädöksen tärkeys. Ihmiset eivät myöskään niin helposti rikkoneet lakia, kun sen rikkomiseen liittyi jokin kirous. Nehemiasta selvästikin tuntui siltä, että nyt oli kyse niin tärkeästä asiasta, että hänen piti tehdä jotakin radikaalia varmistaakseen, että sopimusta noudatettaisiin.

Mitä seuraavat Vanhan testamentin tekstit kertovat siitä, miten pyhiä valat olivat ihmisille? (4. Moos. 30:3; 5. Moos. 23:22-24; Saarn. 5:3, 4; 3. Moos. 19:12; 1. Moos. 26:31.)

Puhekyky on voimallinen lahja, jonka Jumala on antanut ihmisille; se on kyky, joka eläimiltä puuttuu. Sanoissamme on voimaa. Niiden varassa on jopa elämä ja kuolema. Siksi meidän on oltava hyvin tarkkoja sen suhteen, mitä sanomme, mitä lupaamme ja mihin suullisesti sitoudumme. On myös tärkeää, että tekomme ovat sanojemme mukaisia. Kuinka moni ihminen on kääntänyt kristinuskolle selkänsä sen takia, että on kohdannut ihmisiä, joiden sanat kuulostavat kristillisiltä, mutta joiden teot ovat jotakin aivan muuta?

Mieti, miten suuri vaikutus sanoillasi on toisiin ihmisiin. Miten voimme oppia olemaan tarkkoja siitä, mitä sanomme, milloin sanomme ja kuinka sanomme?

NEHEMIAN ESIMERKKI

Lue Neh. 5:14-19. Mitä syitä Nehemia antaa sille, ettei ole vaatinut kansalta ”käskynhaltijalle kuuluvaa ylläpitoa” (jae 18)?

Nehemia todennäköisesti kirjoitti nämä jakeet sen jälkeen, kun oli palannut kuningas Artakserkseen palvelukseen oltuaan 12 vuotta Juudan käskynhaltijana. Vaikka käskynhaltijoilla oli oikeus kerätä alaisiltaan itselleen ylläpitoveroa, Nehemia ei koskaan käyttänyt oikeuttaan, vaan rahoitti elämissensä itse. Eikä hän maksanut vain omia menojaan, vaan hän hoiti myös perheensä sekä koko hovin menot. Serubbabel, ensimmäinen käskynhaltija, on Nehemian lisäksi ainoa käskynhaltija, jonka tunnemme nimeltä. Kun Nehemia sanoo ”edelliset käskynhaltijat”, hän luultavasti viittaa käskynhaltijoihin, jotka olivat virassa Serubbabelin ja hänen itsensä välissä. Siihen mennessä, kun Nehemian virka-aika päättyi, hän oli todennäköisesti menettänyt suuren määrän rahaa. Sen sijaan että olisi kerännyt rikkauksia itselleen, kuten arvostetussa virassa olisi voinut odottaa, hän kaikihi vain menetti rikkauksistaan ja omaisuudestaan. Nehemia oli varakas, ja siksi hän pystyi olemaan antelias ihmisille ja kykeni tarjoamaan päivittäisen ruoan niin monille (Neh. 5:17, 18).

Vaikka kyse onkin eri asiasta kuin mitä Abraham teki pelastettuaan ympäröivien kansojen vangeiksi ottaman veljenpoikansa Lootin naapureineen (ks. 1. Moos. 14), se mitä Nehemia tässä tekee, paljastaa kuitenkin saman keskeisen periaatteen.

Lue Neh. 5:19. Mitä Nehemia tässä sanoo? Miten ajatus voidaan ymmärtää evankeliumin näkökulmasta katsottuna?

Nehemiassa meillä on esimerkki ihmisestä, joka pani Herran ja tämän työn oman henkilökohtaisen etunsa ja hyötynsä edelle. Siinä on hyvä läksy meille kaikille, olkoon tilanteemme millainen tahansa. On helppoa tehdä Herran työtä silloin, kun se ei maksa meille juuri mitään.

Lue Fil. 2:3-8. Millä tavoin voisit omassa elämässäsi juuri nyt ilmentää tässä esitettyjä itsensä kieltämisen periaatteita?

KERTAUS

Lisäaineistoa: Lue Ellen White, *Alfa ja omega*, osa 3, s. 363–367 tai *Profeetat ja kuninkaat*, s. 447–451.

”Selostus tästä julmasta sorrosta sai Nehemian syvän suuttumuksen valtaan. ’Kun minä kuulin heidän valituksen-
sa ja nämä puheet’, hän sanoo, ’vihastuin minä kovin.’ Hän käsitti, että saadakse tavaksi tulleen riiston ja kiristyksen loppumaan, hänen oli päättävästi ruvettava puolustamaan oikeutta. Luonteelleen ominaisella tarmolla ja lujudella hän ryhtyi helpottamaan veljiensä asemaa.” (3AO 364.)

”Jeesus esitti periaatteen, joka tekee vannomisen tarpeettomaksi. Hän opettaa, että puheen tulee aina olla ehdottomasti totta. ’Kun myönnätte, sanokaa vain: ”Kyllä”, kun kieltätte, sanokaa: ”Ei”. Enempi on pahasta.” (Vs 53.)

”Nämä sanat tuomitsevat kaikki tarpeettomat sanonnat ja ilmaukset, jotka lähentelevät jumalanpilkkua. Ne tuomitsevat vilpilliset kohteliaisuudet, totuuden karttamisen, imartelun, liioittelun sekä vilpillisen kaupanteon. Kaikki tämä on yleistä aikamme yhteiskunnassa ja liike-elämässä. Nämä Jeesuksen sanat opettavat, että emme voi kutsua rehelliseksi ketään, joka yrittää esiintyä toisenlaisena kuin on tai jonka sanat eivät ilmaise hänen todellisia ajatuksiaan.” (Sama, s. 53.)

Keskustelunaiheita:

1. Miksi itsekkyydellä on keskeinen sija niiden ongelmieni-
me synnyssä, jotka liittyvät raha-asioihimme ja ihmisuhteis-
siimme?

2. Miten Jumalan kansa voi välttää ahneudelta? Miten Jumala varustaa meitä sitä vastaan? Tutkikaa seuraavia jakeita: Jes. 58:3–12; Miika 6:6–8.

3. Pohtikaa vielä puhekyvyn lahjaa ja sanojen voimaa. Mitä Joh. 1:1, 2 tarkoittaa kutsuessaan Jeesusta ”Sanaksi”. Miten jakeet auttavat meitä ymmärtämään sanojen ja niiden merkityksen tärkeyden?

4. On ihmeellistä, että tuhansia vuosia sitten Jeesus sanoi, että köyhät olisivat aina keskuudessamme. Meitäkin kehoitetaan auttamaan avuntarpeessa olevia. Miten nämä kaksi ajatusta auttavat motivoimaan kristittyjä työskentelemään vä-
häosaisten hyväksi?

Lain lukeminen

”He lukivat kirjasta Jumalan lakia kappale kappaleelta, ja samalla he selittivät ja opettivat sitä.” (Neh. 8:8.)

Avaintekstit:

Neh. 8:1-8;
5. Moos. 31:9-13;
Matt. 17:5;
Ap. t. 8:26-38;
Neh. 8:9-12;
3. Moos. 23:39-43.

Jerusalemien muuri oli saatu valmiiksi. Nostettuaan Nehemian johdolla portit paikoilleen israelilaiset olivat saaneet suurimman tehtävän valmiiksi. Kun muuri oli valmis, ympäröivät kansat joutuivat pelon valtaan ja ymmärsivät, että ”työ oli saatu päätökseen meidän Jumalamme avulla” (Neh. 6:16). Viholliset tajusivat, että Israelin Jumala oli oikea Jumala, koska kaikesta siitä vastustuksesta ja vihasta huolimatta, jota Israel oli saanut osakseen, he olivat silti onnistuneet viemään päätökseen työn, johon olivat ryhtyneet.

Kun muuri oli tullut valmiiksi, Nehemia nimitti Jerusalemile kuvernöörin (veljensä Hananin) ja linnanpäällikön (Hananjan). Kumpaakaan miestä ei valittu niinkään sukupuunsa perusteella, vaan siksi, että he olivat lahjomattomia, luotettavia ja jumalaapelkääviä (Neh. 7:2). Muuri tuli valmiiksi elukuussa (kuudes kuukausi; Neh. 6:15).

Mihin heidän piti seuraavaksi ryhtyä? Nehemian seuraavat luvut (Neh. 8-10) kuvailevat tärkeää tapahtumasarjaa, joka osui tisrikuulle eli seitsemännelle kuukaudelle (Neh. 8:2). Näissä luvuissa näemme, miten Israelin kansa halusi päättäväisesti noudattaa Jumalan sanaa ja miten he riemuitsivat siitä.

KANSA KOKOONTUU

Lue Neh. 8:1, 2. Mitä jakeet kertovat meille siitä, miten tärkeää Jumalan sana oli kansalle?

Kun juutalaiset vihdoinkin saivat muurin valmiiksi ja muuttivat Jerusalemiin, he kokoontuivat Jerusalemin avoimelle aukiolle seitsemännen kuukauden ensimmäisenä päivänä. Seitsemäs kuukausi eli tisrikuu oli kenties tärkein kuukausi israelilaisille, sillä silloin vietettiin pasuunansoitonpäivää (valmistautuminen Jumalan tuomiota varten, kuukauden 1. päivä), suurta sovituspäivää (tuomion päivää, kuukauden 10. päivä) sekä lehtimajanjuhlaa (jossa muisteltiin, miten Jumala oli vapauttanut heidät Egyptistä ja huolehtinut heistä erämaavaelluksen aikana, kuukauden 15. päivästä eteenpäin). Kansa kokoontui kuukauden ensimmäisenä päivänä, jolloin juhlittiin pasuunansoitonpäivää. Johtajat kutsuivat koolle kansan miehet ja naiset tähän erityiseen kokoukseen, jossa lain lukemisen kautta heille haluttiin tarjota mahdollisuus oppia Jumalastaan ja omasta historiastaan.

Kansa pyysi Esraa tuomaan Mooseksen lain kirjan esiin ja lukemaan sitä. He rakensivat jopa korokkeen, eräänlaisen saarnastuolin, tilaisuutta varten. Johtajat eivät pakottaneet kansaa tähän, vaan päinvastoin kansa itse ”pyysi Esraa” tuomaan kirjan (jaa 1). Esra luki kansalle lainkirjaa, joka koostui Mooseksen kirjoista, joihin sisältyi Moosekselle Siinainvuorella annettu laki.

Lue 5. Moos. 31:9-13. Mitä kansaa käskettiin tässä tekemään? Mitä voimme tästä käskystä oppia omaa elämäämme varten?

Mooses sanoi israelilaisille, että joka seitsemäs vuosi lehtimajanjuhlan aikana heidän oli kokoontuttava lukemaan yhdessä Jumalan lakia. Jae 12 mainitsee erikseen ne ihmisryhmät, joiden tuli olla paikalla: miehet, naiset, lapset ja keskuudessaan asuvat muukalaiset.

Neh. 8:1 (RK 2012) sanotaan, että kansa kokoontui ”yhtenä miehenä”. Mitä tämä opettaa meille uskovien kesken vallitsevan ykseyden tärkeydestä?

LAIN LUKEMINEN JA KUULEMI- NEN

Esra toi lain kirjan yhteen kokoontuneen väen eteen luettavaksi. Mitä hän luki heille? Kymmentä käskykö kerta toisensa jälkeen puoli päivää? Meidän tulee ymmärtää, että kun tekstissä puhutaan lain kirjasta, sillä tarkoitetaan viittä Moosesen kirjaa, jotka tunnetaan myös heprealaisten Toorana. Vaikka luettuun tekstiin viitattiin sanalla ”laki”, laki oli vain osa luettua kokonaisuutta. Olisikin parempi kääntää se sanalla ”ohjeet”. Kyse oli Jumalan ohjeista, jotka auttavat meitä tuntemaan tien, jota kulkea, jottemme eksyisi päämäärästä. Kun Esra luki, kansa kuuli historiastaan Jumalan kansana alkaen luomisesta ja edeten aina Joosuan aikoihin asti. Kertomusten, laulujen, runojen, siunausten ja lakien kautta heitä muistutettiin taisteluista, joita he kansana olivat käyneet läpi seuratessaan Jumalaa, sekä Jumalan uskollisuudesta heitä kohtaan. Tooraan kuuluu kyllä laki, mutta se on enemmän kuin pelkkä laki: se sisältää Jumalan kansan historian ja paljastaa erityisesti Jumalan johdatuksen. Näin ollen se antoi kansalle juuret ja identiteetin.

Lue Neh. 8:3; 5. Moos. 4:1; 6:3, 4; Joos. 1:9; Ps. 1:2; Sananl. 19:20; Hes. 37:4 ja Matt. 17:5. Mitä jakeet opettavat meille siitä, millainen suhde meillä tulisi olla Jumalan sanaan?

Se, että kansa halusi kuulla Jumalan sanaa, oli todennäköisesti seurausta siitä, että tultuaan Jerusalemiin 13 vuotta aikaisemmin Esra oli alkanut lukea ja opettaa heille sanaa. Hän oli omistautunut Jumalan työlle ja oli vakaasti päättänyt vaikuttaa asioihin. Jumalan sanasta tuli kansalle todellista, kun he jatkuvasti kuulivat sitä Esran opettamana. Tämän seurauksena he tekivät tietoisien päätöksen kuulla ja kuunnella, sillä he halusivat tietää, mitä Jumala heille puhuisi. Niinpä he tällä kertaa kokoontuivat Tooran äärelle kunnioittaen ja halukkaina oppimaan.

Itsemme kyllästäminen Jumalan sanalla saa meidät kaipaamaan häntä entistä syvemmin elämäämme.

Millainen suhde sinulla on Jumalan sanaan? Kenties sanot uskovasi siihen, mutta kuinka se näkyy elämässäsi siinä, miten pyrit noudattamaan sanan opetusta? Miten toisenlaista elämäsi olisi, jos et noudattaisi Raamatun opetusta?

**SANAN
LUKEMINEN
JA
TULKITSE-
MINEN**

Lue Neh. 8:4-8. Miten lain kirjaa luettiin?

Esran vierellä seisojien lukemisen ajan kaksi 13 miehen ryhmää. Ensimmäinen ryhmä (Neh. 8:4) auttoi Jumalan sanan lukemisessa; toinen (Neh. 8:7) luettujen kappaleiden ymmärtämisessä. Emme tiedä, miten järjestely toimi aukiolla. Ensimmäisen ryhmän miehet kenties pitelivät Tooraa (heprealaiset kirjakääröt olivat painavia ja niitä täytyi rullata toisesta päästä auki ja toisesta kiinni) ja vuorottelivat lukemiseen osallistumisessa. Koska he lukivat aamuvarhaisesta keskipäivään asti, he olivat keksineet jonkinlaisen keinon, jolla kaikki aukiolla olevat saivat kuulla tekstit.

”He lukivat Jumalan lain kirjaa selkeästi ja selittivät sitä niin, että luettu ymmärrettiin.” (Neh. 8:8, RK 2012.) Tällä voidaan tarkoittaa joko kirjoitusten selittämistä tai niiden tulkaamista ymmärrettävälle kielelle. Molemmat vaihtoehdot ovat yhtä todennäköisiä. Ihmiset olivat palanneet Babylonista, jossa olivat asuneet vuosikausia. Babylonin ensisijainen kieli oli aramea. Siksi heprealaiskirjoitusten ymmärtäminen saattoi olla monille vaikeaa, varsinkin nuoremmalle sukupolvelle. Raamatun lukijat voivat hyötyä suuresti myös siitä, että sanaa selitetään ja kommentoidaan. Saarnaaminen ja sanan selitys tekevät sanan eläväksi ja kutsuvat ihmisiä soveltamaan sitä omaan elämäänsä.

Lue Ap. t. 8:26-38. Miten tätä kertomusta voitaisiin verrata yllä kuvattuihin Jerusalemin tapahtumiin? Mitä voimme tästä oppia?

Protestantteina ymmärrämme, että uskovien on tunnettava Jumalan sana henkilökohtaisesti. Emme saa vain sokeasti hyväksyä kenenkään selitystä Raamatun totuudesta, oli hänen auktoriteettinsa millainen tahansa. Samaan hengenvetoon on silti todettava, että ketäpä ei olisi siunannut se, kun joku selittää raamatunkohtien merkitystä. Meidän on jokaisen henkilökohtaisesti tiedettävä, mihin me uskomme, mutta tämä ei tarkoita sitä, ettemmekö aika ajoin voisi oppia toisten opetuksesta.

IHMISTEN REAKTIO

Kun Esra avaa Jumalan sanan, heprealaisen Tooran, kansa nousee seisomaan. Ennen kuin Esra aloittaa lukemisen, hän ylistää Jumalaa. Esran luettua Jumalan sanan kansa kohottaa kätensä taivasta kohden ja vastaa yhteen ääneen: "Aamen, aamen!" (Neh. 8:5, 6.) Sitten he kumartuvat kasvot maahan painettuina ja palvovat Herraa.

Lue Neh. 8:9-12. Miksi johtajat kielsivät kansaa murehtimasta ja itkemästä?

"Myöhempinä vuosina, kun Jumalan lakia luettiin Babyioniasta palanneille pakkosiirtolaisille Jerusalemissa ja kansa itki rikkomuksiaan, lausuttiin nämä armolliset sanat:

'Älkää siis olko murheellisia – -. Menkää koteihinne, nautikaa hyviä ruokia ja juomia ja lähettäkää maistiaisia niille, joilla ei itsellään ole mitään. Tämä päivä on pyhitetty meidän Herrallemme! Älkää siis olko murheellisia, vaan iloitkaa, sillä Herra on teidän voimanne.' Neh. 8:9, 10." (SLS 227, 228.)

Kansa koki piston sydämessään oman syntisyytensä tähden ja alkoi itkeä. Kun Jumala näyttäytyy meille ja alamme tajuta, miten täynnä rakkautta, hyvyyttä, armoa ja uskollisuutta hän on, oma puutteellisuutemme ja kykenemättömyytemme olla sitä, mitä meidän pitäisi olla, nousee pinnalle. Jumalan pyhyden näkeminen hänen sanansa vaikutuksesta saa meidät näkemään myös oma kelvottomuutemme hyvin selvästi. Tästä syystä Israelin kansakin itki ja murehti, mutta heitä kiellettiin tekemästä niin, sillä "ilo Herrassa on teidän väkevyytenne" (Neh. 8:10, RK 2012/VKR). He saattoivat epäonistumisistaan huolimatta luottaa Jumalan voimaan.

Tuolloin oli myös erityinen päivä, pyhä päivä, pasuunansoiton juhla (Roš hašana), jolloin lyhyet pasuunan puhallukset ilmoittivat, että oli aika aloittaa "sydämen valmistaminen" Herran tuomiota varten (suurta sovituspäivää varten, jota vietetään tisrikuun 10. päivänä). Pasuunoihin puhaltaminen oli merkki kutsusta tulla Jumalan eteen ja katua. Koska päivän oli tarkoitus muistuttaa ihmisiä palaamaan Jumalan luo, on ymmärrettävää, että silloin itkettiin ja surtiin. Johtajat kuitenkin muistuttivat kansaa, että sen jälkeen kun he olivat katuneet ja tehneet parannuksen, oli aika iloita siitä, että Jumala oli kuullut ja antanut anteeksi.

Mitä meille kertoo synnistä se, että Jeesuksen ristinkuolema oli ainoa tapa selvitä siitä ja löytää toivoa?

ILO HERRASSA

Raamatunlause ”ilo Herrassa on teidän väkevyytenne” (Neh. 8:10, RK 2012/VKR) muistuttaa meitä siitä, että Jumalan tahto on, että me iloitsemme ja nautimme elämästä. Eikä kyse ole minkälaisesta ilosta tahansa, vaan ilosta, jonka löydämme tuntiessamme Jumalan ja hänen rakkautensa. Meidän tulisi joka päivä muistaa iloita Jumalasta ja hänen hyvydestään sekä riemuista siitä, miten hän on pitänyt meistä huolta. Jumalasta iloitseminen antaa meille voimaa kohdata päivän ja sen tuomat haasteet.

Lue Neh. 8:13-18. Mitä tässä tapahtuu? Mitä jakeet kertovat meille tuon ajan kansasta ja sen johtajista?

Seuraavana päivänä kansan johtajat tulivat Esran luo oppiakseen lisää Jumalan lain kirjasta. Tämä johtajien oma-aloitteisuus oli osoitus heidän halustaan johtaa yhteisö lähemmäksi Jumalaa. He tiedostivat sen, etteivät he voisi ohjata ihmisiä oikealla tavalla, jos he eivät itse etsisi Jumalaa ja häneltä saatavaa ymmärrystä.

Lue 3. Moos. 23:39-43. Mitä israelilaisten käskettiin tehdä ja miksi?

Huomaa, miten Neh. 8:15 mainitsee, että kansa teki ”niin kuin on kirjoitettu” (RK 2012). Näemme tässä taas esimerkin siitä, kuinka tosissaan he halusivat nyt noudattaa Jumalan sanaa. Vuosikymmenten pakkosiirtolaisuus oli saanut heidät oppimaan läksynsä tottelemattomuudesta. Kolmannessa Mooseksen kirjassa annettujen ohjeiden mukaan heidän tuli viettää ”iloista juhlaa seitsemän päivän ajan Herran, Jumalan edessä” (3. Moos. 23:40). Toisin sanoen, heidän muistaessaan Jumalan armollisia tekoja ja hänen antamaansa pelastusta, heidän tuli riemuista siitä, mitä Herra oli tehnyt heidän hyväkseen.

Ajattele sitä, mitä meille on annettu Jeesuksessa, jota kaikki Israelin juhla-ajat jollakin tapaa symboloivat. Miten voimme oppia iloitsemaan Herrassa myös vaikeina ja raskaina aikoina? Miksi on tärkeää, että me nimenomaan silloin iloitsemme Herrassa?

KERTAUS

Lisäaineistoa: Lue Ellen White, *Alfa ja omega*, osa 3, s. 374–377 tai *Profeetat ja kuninkaat*, s. 458–462.

”Nyt heidän oli osoitettava uskovansa hänen lupauksiinsa. Jumala oli hyväksynyt heidän katumuksensa, ja nyt heidän tuli iloita luottaen siihen, että he olivat saaneet syntinsä anteeksi ja päässeet jälleen Jumalan suosioon. – –

Jokainen tosi kääntyminen Herran puoleen tuo elämään pysyvää iloa. Kun syntinen alistuu Pyhän Hengen vaikutukseen, hän näkee oman syyllisyytensä ja saastaisuutensa suuren sydänten Tutkijan pyhyteen verrattuna. Hän näkee itsensä tuomittuna rikkojana. Mutta hänen ei ole syytä tämän johdosta vaipua epätoivoon, sillä hänen anteeksiantonsa on jo turvattu. Anteeksiantavan taivaallisen Isän rakkaudessa hän voi jo iloita syntien anteeksiannon tunnossa. Jumalan ilona on sulkea syntiset, katuvat ihmisolennot rakkautensa syyleilyyn, sitoa heidän haavansa, puhdistaa heidät synnistä ja pukea heidät pelastuksen vaatteisiin.” (3AO 377.)

Keskustelunaiheita:

1. Millä ehdoilla voitte kokea, että ”ilo Herrassa on teidän väkevyytenne” (Neh 8:10, RK 2012/VKR)? Pitäisikö meidän tehdä jotakin voidaksemme tuntea Jumalan voiman ja anteeksiannon elämässämme? Jos pitäisi, niin mitä?

2. Miten voimme löytää tasapainon sen välillä, että suremme syntejämme ja kuitenkin samaan aikaan iloitsemme Herrassa? Eivätkö nämä asiat ole ristiriidassa keskenään? Miten laki ja evankeliumi yhdessä antavat vastauksen tähän kysymykseen? (Ks. Room. 3:19–24.)

3. Lukekaa Neh. 8:10, jossa Nehemia sanoo kansalle: ”Menkää ja syökää rasvaisia ruokia ja juokaa makeita juomia. Lähettäkää maistiaisii niillekin, joilla ei ole mitään valmistettuna. Tämä päivä on pyhitetty meidän Herrallemme. Älkää siis olko murheissanne, sillä ilo Herrassa on teidän väkevyytenne.” (RK 2012.) Tässä siis käsketään syömään rasvaisia ruokia ja juomaan makeita juomia sekä lähettämään maistiaisii niille, joilla ei ole mitään valmistettuna – ja kaikki tämä siksi, että ”Tämä päivä on pyhitetty meidän Herrallemme”. Mitä tämä opettaa niistä tavoista, joilla voimme iloita Herrassa? Mitä se, että päivä on ”pyhitetty”, tarkoittaa tässä yhteydessä?

Meidän anteeksiantava Jumalamme

”Joka rikkomuksensa salaa, ei menesty, joka ne tunnustaa ja hylkää, saa armon.” (Sananl. 28:13.)

Avaintekstit:

Neh. 9:1-3;
Dan. 9:4-19;
Neh. 9:4-8;
Kol. 1:16, 17;
Neh. 9:9-10:1;
Room. 5:6-8.

Kun lehtimajanjuhla (Sukköt) oli ohi, johtajat kutsuivat jälleen kansan koolle. He olivat juuri viettäneet juhlaa; nyt oli aika jatkaa keskenjäänyttä synnintunnustusta ja syntien katumista Jumalan edessä.

Aiemmin johtajat olivat käskeneet lopettaa omien virheiden murehtimisen ja suremisen, mutta tämä ei tarkoita, etteikö katuminen ja synnintunnustus olisi tärkeää. Nyt kun juhlat oli juhlittu, oli aika tehdä kunnollinen synnintunnustus.

Tässä kuvattu tapahtumien järjestys ei välttämättä tarkoita, että iloitsemisen ja synnintunnustuksen tulisi aina esiintyä tässä järjestyksessä; eikä se tarkoita sitäkään, että vain päinvastaista järjestystä tulisi noudattaa. Vaikka kenties luonnostamme valitsisimme ensin tunnustaa syntimme, ja sen jälkeen iloita ja riemuita, kenties Jumalassa riemuitsemisen tulee kuitenkin olla ensimmäisenä elämässämme. Sanoohan Room. 2:4, että juuri Jumalan hyvyys johtaa meidät kääntymykseen. Hänen hyvyytensä tulisi herättää meissä ylistystä ja juhlamiel-tä, vaikka samalla se tietysti muistuttaa meitä siitä, että tarvitsemme Jumalan anteeksiantoa, puhdistusta ja uudeksi luovaa voimaa.

PAASTO JA JUMALAN PALVONTA

Lue Neh. 9:1-3. Miksi kansa vetäytyi erilleen kaikista muukalaisista?

Vaikka Nehemia halusi varmistaa, että kansa näki juhla-ajan riemullisena aikana, nyt hän kuitenkin johti heidät paastomaan. Säkkipaasteisiin pukeutuneina he nöyrytyivät Jumalan edessä ja heittivät multaa päänsä päälle. Koska muukalaiset eivät olleet osallisia Israelin kansan yhteisönä tekemään syntiin, israelilaiset erottautuivat heistä. Juuri heidän syntinsä kaipasivat anteeksiantoa. He tunnustivat kansansa synnit, jotka olivat johtaneet heidät pakkosiirtolaisuuteen.

Israelilaisten yhteinen rukous ja synnintunnustus osoittavat, että he ymmärsivät syvällisesti synnin luonteen. He olisivat voineet olla vihaisia siitä, että heidän edeltäjänsä olivat tehneet virheitä ja johtaneet koko kansan pakkosiirtolaisuuteen. Tai he olisivat voineet valittaa johtajiensa tekemiä valintoja tai edeltävien sukupolvien jumalattomuutta, joka oli johtanut tilanteeseen, jossa he nyt olivat: vain pieni joukko palanneita. Sen sijaan että olisivat hautoneet vihaa tai kokeemaansa vääryyttä, he kääntyivät nöyrinä Jumalan puoleen ja tunnustivat syntinsä.

Neh. 9:3 kertoo, että kansa luki lain kirjaa neljännespäivän ajan ja toisen neljännespäivän he tunnustivat syntejään ja palvoivat Jumalaa. Tämä oli kolmas kerta, kun Tooraa luettiin. Tooran lukeminen kuuluu keskeisenä osana synnintunnustukseen, koska synnintunnustuksen on perustuttava Jumalalta tulevaan totuuteen. Kun luemme Raamattua, Jumala tulee meitä lähelle ja Pyhä Henki voi puhua meille ja opettaa meitä. Hänen sanansa totuus muovaa ajatuksiamme ja ymmärrystämme. Sana rohkaisee meitä ja ylentää mielemme. Israelilaiset katuivat ja itkivät, sillä Jumalan pyhässä läsnäolossa vietetty aika saa meidät tiedostamaan hänen kauheutensa ja hyvyytensä. Se saa meidät käsittämään, kuinka ihmeellistä on, että maailmankaikkeuden Luoja valitsee olla kanssamme, vaikka olemme arvottomia. Ymmärrämme, että ilman Jumalaa elämässämme emme mitenkään eroa hengellisistä esi-isistämme. Vain silloin, kun Jumala tekee meissä työtään, voimme olla sellaisia kuin meidän kuuluisikin olla.

Lue Dan. 9:4-19. Miten Danielin rukous on sovellettavissa elämäämme? Mitä jakeiden soveltaminen itseemme paljastaa meille yksilöinä? Entä seurakuntana?

RUKOUKSEN ALKU

Raamatun lukemisen seurauksena kansa alkoi rukoilla. Se esitti pitkän rukouksen, jossa verrattiin Jumalan hyvyyttä Israelin uskottomuuteen. Kansan reaktio sanan lukemiseen on ennemminkin saarna kuin rukous, sillä lähes joka jakeelle löytyy vastaava jae muualta Raamatusta.

Lue Neh. 9:4-8. Mitkä ovat ne pääteemat, joihin rukouksessa keskitytään näissä alkujakeissa? Miksi huomio suunnataan juuri näihin asioihin?

Rukouksen ensimmäisessä osassa kansa ylistää Jumalaa ja erityisesti hänen nimeään. Heprealaisessa kulttuurissa nimi ei ollut vain jonkun kutsumakäyttöön tarkoitettu sana, vaan se antoi henkilölle hänen identiteettinsä. Jumalan nimen ylistäminen on tärkeää, koska se osoittaa maailmalle, että tässä on ylistyksen ja kunnian arvoinen nimi – maailmankaikkeuden Luojan nimi. Rukous alkaa Jumalan ylistyksellä Luojana ja elämän ylläpitäjänä (Neh. 9:6; ks. myös Kol. 1:16, 17). Heprean kielen sana, jota tässä käytetään, tarkoittaa kirjaimellisesti 'pitää elossa'.

Hän, joka loi kaiken, valitsi Abrahamin, joka ei ollut mitenkään muutoin erityinen kuin että hänen sydämensä oli uskollinen. Voi vaikuttaa siltä, että Abrahamilta puuttui uskoa monessa tilanteessa, mutta kun häntä pyydettiin uhraamaan poikansa, hän ei horjunut uskossaan (ks. 1. Moos. 22). Hän oppi olemaan kuuliainen – ei yhdessä yössä, mutta pitkän vaelluksensa aikana Jumalan yhteydessä. Heprealaisessa ajattelussa sydämellä tarkoitetaan ihmisen ajatuksia. Toisin sanoen Abrahamin uskollisuus kehittyi hänen ajatustensa ja tekojensa kautta, ja hän sai siitä Jumalalta tunnustuksen.

Rukouksen alkulauseet keskittyvät Jumalaan 1) Luojana, 2) Ylläpitäjänä ja 3) Lupausten pitäjänä. Ensimmäiset ihmiset muistuttavat itseään siitä, kuka Jumala on: hän on uskollinen Jumala, joka on luonut meidät, ylläpitää meitä ja aina pitää antamansa lupaukset. Tämän muistaminen auttaa meitä näkemään elämämme oikeissa mittasuhteissa ja oppimaan luottamaan häneen jopa kaikkein vaikeimmissa tilanteissa, jolloin saattaa tuntua siltä, että hän on kaukana meistä eikä piittaa haasteistamme.

Miksi oppi Jumalasta Luojana on niin keskeinen asia uskossamme?

MENNEISTÄ OPPIMINEN

Lue Neh. 9:9-22. Miten tämä osa rukouksesta eroaa rukouksen alkuosasta?

Rukouksessa siirrytään Jumalan uskollisuuden ylistämisestä kertaillemaan Israelin uskottomuutta Egyptistä lähdön ja erämaavaelluksen aikana. Rukouksessa tehdään yhteenvetoa kaikista niistä asioista, joita Jumala antoi israelilaisille. Valitetavasti "isät" reagoivat lahjoihin ja Jumalan armotekoihin ylimielisyydellä, oppiniskaisuudella ja välinpitämättömyydellä.

Ihmisen epäonnistumisen ja Jumalalle antautumisen puutteen myöntäminen on tärkeä askel synnintunnustuksessa ja katumuksessa. Vaikka jakeissa puhutaan kauan ennen meitä eläneistä ihmisistä, emme voi kieltää, etteikö jokaisella meistä olisi samanlaisia ongelmia.

Tässä kohtaa kuvaan astuu evankeliumi, niin meille kuin heillekin. Syntien tunnustaminen ei pelasta meitä; vain Kristuksen puolestamme antama uhri pelastaa. Syntien tunnustaminen ja katuminen on tärkeää siksi, että tajuaisimme vanhurskauttamisemme olevan yksin Kristuksen varassa. "Kun me katuvina otamme uskossa vastaan Kristuksen Pelastajanamme, Herra antaa syntimme anteeksi ja vapauttaa meidät rangaistuksesta, joka lain rikkomisesta kuuluisi seurata. Syntinen voi nyt seistä vanhurskaana Jumalan edessä; hän pääsee taivaan suosioon ja voi Hengen kautta seurustella Isän ja Pojan kanssa." (3SM 191.)

Koska Jumalan hyvyys saa meidät tunnustamaan syntimme ja katumaan niitä, meidän tulee lujasti päättää, että Jumalan voimassa myös hylkäämme ne.

Koruton tosiasia oli se, että Israel oli ollut oppiniskainen ja Jumala oli ollut rakastava. Kaiken sen kertaaminen, mitä Jumala oli tehnyt heidän hyväkseen, muistutti Israelin kansaa siitä, että koska Jumala oli auttanut menneisyydessä, hän pitäisi heistä huolta tässäkin hetkessä ja myös tulevaisuudessa. Tästä syystä kansan oli niin tärkeää muistaa, miten Jumala oli toiminut heidän historiansa eri vaiheissa. Kun kansa nohti, se joutui aina vaikeuksiin.

Muistele omasta menneisyydestäsi hetkiä, jolloin olit varma, että Jumala teki työtään elämässäsi. Miten noiden kokemusten ajattelemisen voi lohduttaa sinua seuraavan kerran, kun joudut taisteluihin? Miten voit paremmin oppia luottamaan Jumalan hyvyyteen?

LAKI JA PROFEETAT

Lue Neh. 9:23-31. Miten israelilaiset kuvataan suhteessa Jumalan suureen hyvyyteen (Neh. 9:25)?

Tämä osa rukousta/saarnaa keskittyi kuvaamaan elämää Kanaaninmaassa, kun israelilaiset olivat Jumalan avulla ottaneet sen haltuunsa. He olivat saaneet valmiita maita, kaupunkeja, viinitarhoja ja pelloja, mutta olivat pitäneet niitä itsestäänselvyyksinä. Jakeen 25 lopussa meille kerrotaan, että he söivät vatsansa täyteen ja lihoivat. Sanaa ”lihoa” käytetään vain muutaman kerran Raamatussa (5. Moos. 32:15 ja Jer. 5:27, 28), ja siihen liittyy aina kielteisiä mielleyhtymiä.

Ihmiset nauttivat antimien runsaudesta, mutta niistä ei iloitettu Jumalan lahjana, vaan omana ansiona. Ilmeisesti kaiken hyvän omistaminen ei tuo meitä lähemmäs Jumalaa. Usein ajattelempa: ”Jos vain saisin sen ja sen, olisin onnellinen.” Valitettavasti näemme, että israelilaiset olivat saaneet Jumalalta kaiken, mutta omistamisen ilo ei saanut heitä omistautumaan Jumalalle. Keskitymme helposti itse lahjoihin ja unohtamme niiden antajan.

Tämä ei tarkoita, ettemmekö saisi iloita Jumalan antamista asioista. Hän toivoo, että riemuitsisimme hänen lahjoistaan. Hänen antimiensä meille tuottama ilo ei kuitenkaan takaa suhdetta Jumalaan. Hyvästäkin lahjoista voi tulla kompastuskiviä.

Tässä luvussa johtajat tunnustavat, miten he olivat olleet Jumalalle uskottomia. Historiaansa tutustumisen perusteella he mainitsivat erityisesti ne synnit, joihin he olivat kansana syyllistyneet. Pari asiaa toistetaan useaan kertaan ja siksi niitä voidaan pitää erityisen tärkeinä: 1) Israel oli hylännyt Jumalan lain, ja 2) he olivat vainonneet profeettoja.

Kansa tajusi nyt, että laki ja profeetat olivat keskeisessä asemassa siinä, että he voisivat kehittyä niin Jumalan kansana kuin yksilöinäkin. Rukouksessa todetaan, että Jumalan käskyjen ja säädösten noudattaminen antaisi heille elämän (Neh. 9:29; lainaus kohdasta 3. Moos. 18:5) ja että Jumalan Henki puhui heille profeettojen kautta. Jumala on antanut käskynsä, jotta me niitä noudattamalla saisimme yltäkylläisen elämän. Lisäksi hän lähetti profeettansa ohjaamaan meitä totuutensa ymmärtämisessä. Se, mitä teemme näillä lahjoilla, on ratkaisevan tärkeä kysymys itse kunkin kohdalla.

YLISTÄ- MINEN JA ANOMINEN

Lue Neh. 9:32-10:1. Mihin tässä synnintunnustusrukouksen päätösosassa keskitytään?

Jälleen kerran rukouksessa ylistetään Jumalaa siitä, joka hän on: suuri, väkevä ja pelättävä Jumala, joka pitää voimassa liittonsa ja laupeutensa. Kansa vaikuttaa olevan toisissaan tunnustaessaan Jumalan hyvyyttä heitä kohtaan.

He esittävät myös pyynnön, joka puetaan Jumalalle annetun lupauksen muotoon. Tuota pyyntöä kuvaillaan tarkemmin luvussa 10. Mitä he anovat?

”Nyt, Jumalamme, sinä suuri Jumala, väkevä ja pelättävä, sinä, joka olet uskollinen ja pidät liittosi voimassa: katso miten suuressa ahdingossa olemme joutuneet elämään – -.” (Neh. 9:32.)

Yhteisö joutuu maksamaan veroa heitä hallitseville kuninkaille. Joka taholta koettu sorto ahdistaa ja väsyttää pientä israelilaisten joukkoa. Heidän on kerta toisensa jälkeen pitänyt alistua hirmuvalltiaiden vallan alle, ja he toivovat helpotusta.

On mielenkiintoista, että he kutsuvat itseään orjiksi. Annettuaan yhteenvedon heidän kansana osoittamastaan uskottomuudesta, he kutsuvat lopuksi itseään orjiksi. Orjien täytyy tietysti totella hallitsijoitaan. Tämän sanan käyttö osoittaa heidän ymmärtävän, että heidän tulee totella Herra paremmin kuin ennen heitä eläneet. Tämä on ilmaus heidän halustaan olla uskollisia Herralle ja hänen käskyilleen. Jumalan palvelijoina he pyytävät tätä puuttumaan tilanteeseensa.

Esrän ja Nehemian yhteisö kuvailee sen hetkistä tilannetta sanoilla: ”Suuri on meidän ahdinkomme.” (Neh. 9:37.) Sitä voitiin verrata israelilaisten Egyptissä kokemaan ahdiinkoon (Neh. 9:9). Rukouksessaan he ylistävät Jumalaa siitä, että tämä näki heidän ahdinkonsa ja kuuli heidän huutonsa Egyptissä. Nyt he yhteisönä pyytävät, että Jumala puuttuisi asioihin jälleen, kuten hän teki menneisyydessäkin, vaikka he eivät sitä millään tapaa ansaitsekaan, sillä kukaan ei ollut ollut uskollinen – eivät kuninkaat, prinssit, papit eivätkä profeetat, ei kukaan esi-isistä. Niinpä he luottavat yksinomaan Jumalan armoon, eivät itseensä tai esi-isiensä hyviin tekoihin.

Lue Room. 5:6-8. Miten jakeet liittyvät siihen, mitä israelilaiset pyysivät Jumalalta? Mitä lohtua saamme heidän anomuksestaan ja Paavalin sanoista roomalaisille?

KERTAUS

Lisäaineistoa: Lue Ellen White, *Tie Kristuksen luo*, luku 4, s. 35–39.

Neh. 9:25 sanotaan, että heprealaisten esi-isät ”nauttivat yltäkyläisesti” Jumalan antimista. Tällä mielihyvään viittavalla sanalla on sama juuri kuin Eedenin paratiisia tarkoittavalla sanalla (1. Moos. 2:15). Voisi siis sanoa heidän ”eläneen kuin Eedenissä”.

Evankeliumissa on kyse ennallistamisesta. Löytyisikö Eedeniä parempaa symbolia sille, millaiseen tilaan meidät lopulta ennallistetaan? Jumala nostatti Israelin kansan ja johti sen muinaisen maailman risteyskohtaan luodakseen niin hyvän heijastuksen Eedenistä kuin tässä langenneessa maailmassa voidaan saavuttaa. Pakkosiirtolaisuuden ja sieltä paluun jälkeen se oli vielä tallella. ”Yhä Herra lohduttaa Siionia ja armahtaa sen rauniomaita. Hän muuttaa aution maan Eedenin puutarhan kaltaiseksi – –.” (Jes. 51:3.)

Ihmiset olivat saaneet nauttia niistä aineellisista siunauksista, joita Herra oli heille luvannut – siunauksista, jotka muistuttivat Eedenin runsaudesta. Ja heidän oli tarkoituskin nauttia niistä! Heidän syntinsä ei ollut siinä, että he ”nauttivat” Jumalan runsaista antimista, vaan siinä, että he unohtivat Herran (Hes. 23:35), joka oli kaiken hyvyyden takana. Siunauksista tuli itse tarkoitus sen sijaan, että ne olisivat olleet keino tuoda julki Jumalaa heitä ympäröiville ihmisille.

Keskustelunaiheita:

1. Jeesus sanoo: ”Kylvö ohdakkeisiin tarkoittaa ihmistä, joka kuulee sanan mutta jossa sana ei tuota satoa, koska tämän maailman huolet ja rikkauden viettelys tukahduttavat sen.” (Matt. 13:22.) Mitä Jeesus tarkoittaa rikkauden viettelyksellä? Miten käsite liittyy synnintunnustusrukoukseen, jota tutkimme tällä viikolla?

2. Pohtikaa luomisoppia. Huomatkaa, miten Nehemian kirjan 9. luvun rukouksessa heti alkuun puhutaan Herrasta Luojana ja elämän Ylläpitäjänä. Mitä tämä kertoo meille siitä, miten perustavanlaatuisen luomisoppi on uskomme kannalta?

3. Miten löydämme tasapainon sen suhteen, että myönnämme meissä luontaisesti asuvan synnin, mutta emme anna Paholaisen käyttää syntisyttämme tavoilla, jotka voivat lannistaa meidät tai saada meidät luopumaan uskostamme?

Jumala ja liitto

”Kaiken tämän vuoksi teemme kirjallisesti juhlallisen sopimuksen, ja päällikkömme, leeviläisemme ja pappimme painavat siihen sinettinsä. – Emme saa laiminlyödä Jumalamme temppeliä.” (Neh. 10:1, 40.)

Avaintekstit:

Neh. 10:1-30;
1. Moos. 4:8-19;
Hepr. 13:20;
Joos. 24;
Neh. 10:31-40;
Hepr. 8:1-7.

Mitä Raamattu tarkoittaa puhuessaan liitosta? Yksinkertaisin selitys raamatulliselle liitolle on se, että se on laillinen sopimus Jumalan ja hänen kansansa välisestä liitosta. Jumala sanoo: ”Te olette minun kansani, ja minä olen teidän Jumalanne.” Tämän lisäksi on löytynyt muinaisjäännöksiä muiden kansojen kirjallisista liittosopimuksista, jotka oli tehty usein johtajien ja heidän vasalliansa välillä.

Tällaisia liittoja tehtiin, koska ne hyödyttivät molempia osapuolia. Johtaja pitäisi huolta kansasta, ja kansa maksaisi johtajalle suojelurahaa. Jumalan tekemä liitto oli kuitenkin erilainen. Jumala ei oikeastaan hyötynyt liitosta mitään, ja silti hän lupasi olla liitolle uskollinen, silloinkin kun kansa rikkoi sen. Liitoehtoihin sisällytetyt siunaukset ja kiroukset mahdollistivat sen, että kun pahoja asioita alkoi tapahtua, israelilaiset tiesivät heti, että he olivat rikkoneet liiton.

Tällä viikolla tutkimme Nehemian kirjan 10. lukua ja sitä liittoa, jonka israelilaiset uudistivat Jumalan kanssa. Käsittelemme myös hieman raamatullisten liittojen historiaa ja tärkeyttä.

Tämä tutkistelu on sapatiksi 23.11.2019

**LIITTO-
KÄSITE**

Lue Neh. 10:1-30 (muistin virkistykseksi myös Neh. 9:36, 37). Kuka tekee tämän liiton, ja miksi?

Vaikka sopimuksen allekirjoittajina toimivat vain johtajat, tekstistä käy ilmi, että myös muu kansa, ”kaikki he sitoutuivat noudattamaan johtajiensa tekemää sopimusta” ja valalla vannon ”lupasivat elää Jumalan lain mukaan” (Neh. 10:30). Mikä tässä liitossa oli niin merkityksellistä, että he kaikki halusivat tehdä sopimuksen Jumalan kanssa? Voidaksemme vastata kysymykseen, meidän on palattava alkuun ja tutkittava liittokäsitteen raamatullista perustaa.

Liitto on tärkeä siksi, että se on osa Jumalan tapaa käsitellä syntistä ihmiskuntaa. Se osoittaa Jumalan kaipuun olla suhteessa meihin. Liitto antaa myös ihmisille mahdollisuuden osoittaa oman halunsa omistautua Jumalalle.

Raamatun luomiskertomus (1. Moos. 1 ja 2) tuo ensimmäisten ihmisten luomisen lisäksi ilmi myös sen, millainen suhde heillä oli Jumalaan ja toisiinsa. Sitten kuvaan astui synti, joka rikkoi kaikki suhteet. Synti on luomisen vastakohta; se mitätöi luomisen tuomalla sen sijaan kuolemaa.

Aadamin sukupuuhun tulee kaksi erilaista haaraa, kun Kain valitsee pahan (1. Moos. 4:8-19) ja Seet Jumalan (1. Moos. 5:3-24). Kainin sukupuukulminoituu Lemekiin (1. Moos. 4:17-19), joka oli seitsemäs sukupolvi Aadamista (hänet mukaan lukien). Lemek aloitti moniavioisuuskäytännön. Väkivaltaisuus ja kostonhalu Kainin sukulinjassa on täydellinen vastakohta Seetin uskolliselle suvulle. Myös Seetin sukulinjaa luetellaan. Tämän sukulinjan seitsemäs on Henok, joka ”vaelsi kuuliaisena Jumalalle” (1. Moos. 5:24) ja otettiin taivaaseen.

Valitettavasti maailma valitsi pahuuden hanakammin kuin Jumalan, ja jossakin vaiheessa uskollisten suku oli käynyt kovin pieneksi. Oli vaara, ettei kohta olisi enää jäljellä sellaista sukulinjaa, jonka kautta Jumala voisi täyttää lupauksensa luvatus siemenen lähettämistä ihmisiä pelastamaan. Tässä vaiheessa Jumala puuttui tilanteeseen lähettämällä vedenpaisumuksen. Se tuhosi luomistyötä entisestään aiheuttamalla hävitystä ja kuolemaa. Tosin Jumala tuhosi vain sellaista, minkä ihmiset olivat jo pilanneet (1. Moos. 6:11-13).

Oletko henkilökohtaisesti joutunut kokemaan synnin tuhoavan voiman? Mikä on ainoa voima syntiä vastaan ja miten voimme hyödyntää sitä?

HISTORIAN AIKANA TEHTYJÄ LIITTOJA

Vedenpaisumuksen jälkeen Jumala aloitti uudestaan, tällä kertaa Nooan ja hänen jälkeensä tulleiden ihmisten kanssa. Heidänkin kanssaan Jumala pyrki pääsemään suhteeseen, ja keskeisellä sijalla tuossa suhteessa oli liitto. Raamatussa kerrotaan seitsemästä suuresta liitosta, jotka Jumala on tehnyt ihmisten kanssa:

1. liitto — Aadam (1. Moos. 1-3)
2. liitto — Nooa (1. Moos. 6-9)
3. liitto — Abraham (1. Moos. 12:1-3)
4. liitto — Mooses ja Israelin kansa (liitto tunnetaan nimellä Siinain liitto tai Mooseksen liitto; 2. Moos. 19-24)
5. liitto — Pinehas (4. Moos. 25:10-13)
6. liitto — Daavid (2. Sam. 7:5-16)
7. liitto — Uusi liitto (Jer. 31:31-34)

Lue seuraavat raamatunpaikat. Mitä jakeissa mainitulla ”ikuisella liitolla” tarkoitetaan? (1. Moos. 9:16; 17:7; Jes. 55:3; Hepr. 13:20.)

Raamattu mainitsee käsitteen ”ikuinen liitto” 16 kertaa. Näistä 13 liittävät suoraan Abrahamin, Siinain ja Daavidin liittoihin. Vaikka yllä mainitut liitot olivat ainutlaatuisia, kaikki ne olivat ”ikuisia liittoja”. Samalla tavoin kuin ikuinen evankeliumi ilmoitetaan ensimmäisen kerran jo 1. Moos. 3:15, mutta siitä paljastuu aina uusia asioita läpi koko Raamatun, ikuinen liittokin aukenee syvemmin historian edetessä. Jokainen perättäinen liitto laajentaa ja syventää ymmärrystämme ikuisesta rakkauden liitosta, joka tulee parhaiten ilmi pelastussuunnitelmassa. Vaikka uusi ja vanha liitto erotetaan usein toisistaan, ne koostuvat samanlaisista elementeistä.

1. Pyhitys: ”Minä panen lakini heidän sisimpäänsä, kirjoitan sen heidän sydämeensä.” (Jer. 31:33; vrt. Hepr. 8:10.)
2. Sovinto: ”Minä olen heidän Jumalansa, ja he ovat minun kansani.” (Jer. 31:33; Hepr. 8:10.)
3. Tehtävä: ”Silloin ei kukaan enää opeta toista, veli ei opeta veljeään sanoen: ’Oppikaa tuntemaan Herra!’ Sillä kaikki, pienimmästä suurimpaan, tuntevat minut, sanoo Herra.” (Jer. 31:34; Hepr. 8:11.)
4. Vanhurskautus: ”Minä annan anteeksi heidän rikoksensa enkä enää muista heidän syntejään.” (Jer. 31:34; Hepr. 8:12.)

LIITTOJEN RAKENNE

Raamatuntutkijat ovat tunnistaneet raamatullisten liittojen tyyppillisen rakenteen; sama rakenne löytyy myös muinaisten heittiläisten tekemistä liitoista. Jumala puhui siis ihmisille tavalla, jonka he pystyivät helposti ymmärtämään oman kulttuurinsa pohjalta.

Muinaisen Israelin aikaiset tyyppilliset liittosopimukset koostuivat seuraavista osista: esipuhe (kuka Jumala on); historiallinen katsaus (määritellään aiemmat suhteet); vaatimukset tai lait; siunaukset ja kiroukset, todistajat; erityinen säännös tai liiton merkki. Ei siis ihme, että Jumala käytti tämän tapaista mallia viestiessään kansalleen tuohon aikaan. Hän käytti sitä, mikä oli kansalle tuttua.

Esimerkiksi koko 5. Mooseksen kirja on kirjoitettu liittosopimuksen muotoon, koska siinä Mooses kutsuu Jumalan kansaa astumaan uuteen liittoon heidän Jumalansa kanssa. Kirjan liittosopimusrakenne näkyy seuraavasti:

- 1) esipuhe (5. Moos. 1:1-5)
- 2) historiallinen katsaus (5. Moos. 1:6-4:43)
- 3) vaatimukset tai lait (5. Moos. 4:44-26:19)
- 4) siunaukset ja kiroukset (5. Moos. 27-30)
- 5) todistajat (5. Moos. 30:19)
- 6) erityinen säännös (5. Moos. 31:9-13).

Lue Joosua 24. Miten liittosopimuksen rakenne tulee ilmi tässäkin luvussa?

Joosuan uudistaessa liiton tämä sama kaava toistui taas.

Ensin tulee esipuhe, jossa Jumala esittelee itsensä: ”Herra, Israelin Jumala” (Joos. 24:2). Sitten seuraa pitkä historiallinen katsaus, jossa Joosua muistuttaa kansaa siitä, mitä Jumala on tehnyt heidän hyväkseen menneisyydessä (Joos. 24:2-13). Historian jälkeen luetellaan sopimusehdot tai lait (Joos. 24:14, 15, 23), siunaukset ja kiroukset (Joos. 24:19, 20), todistajat (Joos. 24:22, 27) sekä erityinen säännös (Joos. 24:25, 26). Tässäkin käytettiin liittosopimuksen peruskaavaa osoittamaan Israelin kansalle, että Jumala oli pitänyt heistä huolta menneisyydessä, sekä näyttämään heille, mitä heiltä vaadittiin, että liitto heidän osaltaan pysyisi voimassa.

Lue Joos. 24:15. Mikä periaate tästä jakeesta löytyy? Kuinka voimme soveltaa sitä omalle kohdallemme tänään?

LUPAUKSIA**Lue Neh. 10:31-40. Mitkä neljä asiaa israelilaiset lupasivat tehdä uudistetussa liitossa?**

Kansa lupasi:

1. kieltäytyä seka-avioliitoista (avioliitosta sellaisen ihmisen kanssa, joka voisi johtaa toisen epäjumalanpalvontaan);
2. pitää sapatin (ilman kaupankäynnin tuomia häiriötekijöitä);
3. alkaa noudattaa velkojen anteeksiantoperiaatetta ja sapativuotta huolehtiakseen köyhistä ja antaakseen heille vapauden;
4. tukea taloudellisesti temppeliä, sen palvelusmenoja ja henkilökunnan ylläpitoa tuomalla ensihedelmät, esikoisena syntyneet sekä kymmenykset, joilla varmistettaisiin aidon jumalanpalveluksen jatkuvuus.

Kolme ensimmäistä lupausta liittyivät ihmisten keskinäisiin suhteisiin (avioliitto ja velkojen peruutus) sekä Jumalasuhteeseen (sapatiti), kun taas viimeinen (Neh. 10:33-40) koskee temppelisäädöksiä.

Yhteisön tavoitteena oli osoittaa, että he olivat sitoutuneet liittoon, ja siksi alkaisivat käytännöllisillä tavoilla rakentaa suhdettaan Jumalaan ja toisiin ihmisiin. He ymmärsivät, että vaikka he eivät aina onnistuisikaan pitämään liittoa täydellisesti, oikeat tavat ja käytännöt vaikuttaisivat heidän tulevaisuuteensa. Jos Israel halusi päästä oikealle tielle, heidän oli omaksuttava käytäntöjä ja tapoja, jotka edistäisivät tavoitteiden saavuttamista. Jos he halusivat läheisen suhteen Jumalaan, silloin sapatin kunnioittaminen ja temppelistä huolehtiminen olivat tärkeitä askelia tuohon suuntaan.

Valitettavasti kansa ei pitänyt lupauksiaan kovin hyvin, kuten Nehemian kirjan viimeiset luvut osoittavat. Vaikka kaikki eivät pitäneet lupauksia, jotkut tai jopa useat kuitenkin pitivät. Jumalan avulla ja pitämällä katseemme hänessä voimme muodostaa oikeanlaisia tapoja ja pysyä oikealla tiellä.

”Jos käytät tahtoasi oikein, elämässäsi tapahtuu täydellinen muutos. Antamalla tahtosi Kristukselle saat liittolaiseksesi voiman, joka on kaikkia hallituksia ja valtoja ylempi. Saat ylhäältä voiman, joka pitää sinut lujana. Kun antaudut Jumalalle yhä uudestaan ja uudestaan, voit elää uutta elämää, uskon elämää.” (TKL 45.) Mikä estää sinua kokemasta tuota?

TEMPPELI

Katso vielä Neh. 10:33-40. Miksi temppelin rituaalit olivat israelilaisille tärkeitä, kuten jae 40 osoittaa: ”Emme saa laiminlyödä Jumalamme temppeliä”? Miksi temppeli oli niin tärkeä uskon kannalta kokonaisuudessaan? (Ks. myös Hepr. 8:1-7.)

Israelilaiset lupasivat huolehtia temppelistä. Vaikka he olivat vain pieni joukko taloudellisessa ahdingossa eläviä ihmisiä, he päättivät antaa siitä vähästä, mitä heillä oli, jotta temppeli voisi kukoistaa. He päättivät antaa kolmanneskelin temppelissä toimitettavaa palvelusta varten vuosittain sen sijaan, että antaisivat sen vain väestönlaskennan yhteydessä, kuten laki vaati. Kansa näki, että nyt oli tarve antaa enemmän kuin vaadittiin. He arpoivat, minkä suvun oli minäkin vuonna tuotava polttopuut alttarilla poltettavia uhreja varten. He ymmärsivät, että ilman järjestäytynyttä toimintaa uhrikäytäntö hiipuisi.

Ensihedelmät, esikoiset, kymmenykset ja uhrilahjat olivat temppelipalvelukseen kuuluvia asioita, joilla elätettiin papit ja leeviläiset. Kymmenesosa kaikesta oli määrä antaa leeviläisille. Myös esikoiset tuli lunastaa itselleen rahalla. Tämä lisäsi leeviläisten saamaa osuutta. Leeviläisten oli puolestaan annettava saamistaan kymmenyksistä kymmenesosa papeille.

Temppelin toiminta oli kuin Israelin kansan sydämensyke. Se oli niin keskeinen heidän uskonsa kannalta, että kun Nebukadnessar tuhosi temppelin ja vei sen pyhät esineet mukanaan, sitä pidettiin suurimpana mahdollisena onnettomuutena.

Kun temppeliä hoidettiin asianmukaisesti, kansan hengellinen elämä oli elinvoimaista, sillä temppelipalvelus käänsi heidän huomionsa ratkaisuun, joka syntyi oli tarjolla lampaan kuoleman kautta. Ratkaisu tarjottiin siinä, kun Jeesus kuoli ristillä. (Room. 5:5-10.) Vuotuisen suuren sovituspäivän ansiosta kansa oppi, että Jumalalla oli suunnitelma siitä, miten pahuudesta ja synnistä päästäisiin lopullisesti eroon. Temppeli kaikine tapahtumineen paljasti koko pelastussuunnitelman. Tarkastelemalla temppelipalvelusta opimme valtavasti tarpeellista tietoa Jumalan luonteesta ja hänen pelastussuunnitelmastaan.

Lue 1. Tim. 1:15. Mikä oli Paavalin toivo? Kuinka me voimme omistaa saman toivon?

KERTAUS

Lisäaineistoa: Lue Ellen White, *Tie Kristuksen luo*, luku 5, s. 41–45.

”Palvelus maallisessa pyhäkössä jakaantui kahteen osaan; pappit palvelivat joka päivä pyhässä, kun taas ylimmäinen pappi kerran vuodessa toimitti erityisen sovitustyön kaikkein pyhimmässä pyhäkön puhdistamiseksi. Päivä päivältä katuva syntinen toi uhrinsa ilmestysmajan ovelle ja pitäen kättään uhrieläimen pään päällä tunnusti syntinsä. Siten hän siirsi ne kuvaannollisesti itseltään viattomalle eläimelle. Sitten eläin tapettiin. ‘Ilman verenvuodatusta ei tapahdu anteeksi-antamista’, apostoli sanoo. ‘Lihan sielu on veressä’ (3 Moos. 17:11). Jumalan rikottu laki vaati rikkojan hengen. Veren, joka edusti syntisen menettämää elämää, sillä hänen syntinsä oli siirtynyt uhrieläimelle, pappi vei pyhäkköön ja pirskoitti sitä esiripun edessä. Esiripun takana olevassa arkissa oli se laki, jonka syntinen oli rikkonut. Tällä tavalla synti kuvaannollisesti siirrettiin veren avulla pyhäkköön. Muutamissa tapauksissa verta ei viety pyhäkköön, mutta silloin papin täytyi syödä syntiuhrin lihaa, kuten Mooses neuvoi Aaronin poikia: ‘Hän [Jumala] on antanut sen teille, että poistaisitte kansan syntivelan’ (3 Moos. 10:17). Nämä molemmat toimitukset kuvasivat synnin siirtämistä katuvalta syntiseltä pyhäkköön.” (7AO 358, 359.)

Keskustelunaiheita:

1. Mieti antamiasi lupauksia, jotka olet rikkonut siitä huolimatta, että lujasti ja vakaasti päätit pitää ne. Mitä sellaista olet oppinut kokemuksistasi, joka voisi auttaa välttämään saman virheen jatkossa?

2. Liitto on laillinen sopimus suhteesta. Me olemme rikkoneet liittomme Jumalan kanssa, mutta hän on aina omalta osaltaan uskollinen, silloinkin kun me emme ole. Miten ymmärryksemme Jumalan hyvyydestä ja uskollisuudesta voi vetää meitä lähempään yhteyteen hänen kanssaan ja auttaa meitä elämään kuten meidän kuuluisi?

3. Mieti niitä kertoja, kun olet ollut uskonon Jumalalle ja uuden liiton lupauksille (ks. Luuk. 22:20; Hepr. 8:13; 9:15). Miksi on niin tärkeää ymmärtää pelastussuunnitelma ja lupaus anteeksiannosta, joka meillä on Jeesuksen uhrin kautta – hänen, jonka veri sinetöi uuden liiton?

Koettelemuksia, ahdinkoja ja luetteloita

”[K]aikki he sitoutuivat noudattamaan johtajiensa tekemää sopimusta. Valalla vannoen he lupasivat elää Jumalan lain mukaan, jonka Mooses oli Jumalan palvelijana heille antanut, ja lupasivat noudattaa tarkoin kaikkia Herran, meidän Jumalamme käskyjä, määräyksiä ja säädöksiä.” (Neh. 10:30.)

Avaintekstit:

Esra 1:9-11;
Dan. 1:1, 2;
Dan. 5;
5. Moos. 30:1-6;
Esra 8:1-23;
Neh. 11:1, 2;
12:1-26.

Yleensä me hyppäämme Raamatun sukuluetteloiden ja muiden pitkien luetteloiden yli. Herra on sisällyttänyt ne pyhään kirjaansa tiettyä tarkoitusta varten. Raamatun Herra on yksityiskohtien Jumala. Hän huomaa yksityiskohdat, ja tämä vakuuttaa meille, ettei hän koskaan tule unohtamaan meitäkään.

Esimerkit sukuluetteloista julistavat meille sitä, että Jumala tietää kaiken perheistämme; tavaruettelot kertovat siitä, että Jumala välittää myös asioista, joita muut saattaisivat pitää yhdentekevinä. Jeesus sanoi, että Jumala pitää huolen varpusista ja laskee jopa päässämme olevat hiukset: ”Varpusia saa kahdella kolikolla viisi, eikö niin? Silti Jumala ei unohda yhtäkään niistä. Teidän jokainen hiuskarvannekin on laskettu. Älkää siis pelätkö. Olettehan te arvokkaampia kuin kaikki varpuset.” (Luuk. 12:6, 7.) Jumala, joka välittää näistä yksityiskohdista, välittää myös meistä. Hän tietää myös kaikkien meitä vaivaavien asioiden yksityiskohdat.

Siksi voimme olla täysin varmoja, luottavaisia ja levollisia sen suhteen, että Herra välittää elämämme kaikista alueista. Tämä on, ja sen kuuluukin olla, lohdullista meille, mutta samalla sen tulee innoittaa meitä itseämmekin huolehtimaan hyvin elämämme joka alueesta.

HISTORIAN JUMALA

Lue Esra 1:9-11 ja Dan. 1:1, 2. Miten Danielin kirjan jaheet auttavat meitä ymmärtämään, mihin Esra viittasi?

Huomaa, miten Esran kirjassa esineistöä luetteloidaan tarkasti, kun taas Danielin kirjassa annetaan vain kokonaiskuva. Nämä jakeet yhdessä osoittavat kuitenkin, että Herralla on kaikki hallinnassa.

”Kansojen historia puhuttelee meitä tänään. Jumalalla on paikka suuressa suunnitelmassaan jokaiselle kansalle ja jokaiselle yksilölle. Nykyään tutkitaan ihmisiä ja kansakuntia luotaimella, ja se on hänen kädessään, joka ei koskaan erehdy. Kaikki ratkaisevat kohtalonsa omalla valinnallaan, ja Jumala hallitsee yli kaikkien toteuttaen tarkoituksiaan.” (3AO 293.)

Lue Dan. 5. Mitä opimme Belsassarin saamasta tuomiosta?

Babylon kukistui lokakuussa vuonna 539 eKr., kun kuningas Kyyros, Meedo-Persian armeijan johtaja, valloitti kaupungin. Belsassar, joka virheellisesti luotti aiempiin voittoihinsa, loistonsa ja kuuluisuuteensa, oli niin ylimielinen, että oli järjestänyt villit juhlat yönä, joka päättyisi hänen omaan kuolemaansa. Jumalallinen käsi kirjoitti palatsin seinään, että hänen päivänsä olivat luetut ja lähellä loppuaan. Vaikka Belsassar tunsikin mahtavan kuningas Nebukadnessarin kohtalon ja kääntymistarinan, hän ei ollut ottanut siitä opikseen. On aina surullista, kun emme kuuntele Jumalan varoituksia emmekä seuraa hänen ohjeitaan.

Profeetta Daniel oli ollut koko ajan paikalla, mutta hänet oli sivuutettu. Kun menetämme käsityksemme Jumalan pyhydestä ja läsnäolosta elämässämme, astumme polulle, jolla riittää mutkia, ongelmia ja murheita, jotka lopulta johtavat kuolemaan.

Kerrattuaan kuninkaalle Nebukadnessarin tarinan Daniel sanoi: ”Mutta sinä, Belsassar, joka olet hänen poikansa, et ole nöyrytnyt, vaikka olet kuullut kaiken tämän.” (Dan. 5:22.) Miten voimme varmistua, ettemme tee vastaavanlaista virhettä kuin Belsassar?

KUKIN OMAAN KAUPUN- KIINSA

Silmäile Esran kirjan 2. luvun ja Nehemian kirjan 7. luvun luetteloita. Mitä huomaat?

Nehemian kirjan seitsemäs luku tarkoituksella toistaa Esran kirjan toista lukua (joka sisältää luettelon niistä, jotka palasivat Babylonin pakkosiirtolaisuudesta Serubbabelin ja Jesuan kanssa). Nämä luettelot saattavat tuntua meistä tylsiltä, mutta ne paljastavat kuitenkin tärkeän asian: Jumala on kiinnostunut sellaisistakin yksityiskohdista, joista me emme piittaa.

Jerusalemien muurit olivat nyt valmiit, ja tässä raamatun tekstissä halutaan tietoisesti osoittaa, että ensimmäinen pakkosiirtolaisuudesta palanneiden sukupolvi – Esran ja Nehemian sukupolvi – osallistui kokonaisuudessaan tähän valtavaan ponnistukseen, vaikka menestys tulikin yksin Jumalalta. Tämä sukupolvi rakensi edellisen sukupolven saavutusten varaan, vaikka tehtävä olikin vaikea ja matka täynnä esteitä eikä päämäärää saavutettu toivotussa aikataulussa.

Esran ja Nehemian johtajuutta arvostettiin, mutta kansa teki myös oman osuutensa. Jokainen ryhmä osallistui eri tehtäviin eri ajankohtina, ja lopputulos on vaikuttava. Alku (Esra 2) liittyy loppuun (Neh. 7), ja sen lisäksi että toinen temppeeli saatiin valmiiksi, myös Jerusalem jälleenrakennettiin ja saatiin hyvin toimivaksi.

Lue Neh. 7:72. Mitä jae opettaa meille palanneiden halukkuudesta täyttää Jumalan tahto?

”Israelilaiset olivat jo asettuneet asumaan kaupunkiinsa.”

Kokonaisuudessaan paluu ja jälleenrakentaminen oli hämmästyttävää. Kansa, jonka kaupunki oli vuosia aiemmin tuhottu, heidän temppekinsä hävitetty ja maansa raiskattu, oli nyt palannut samaan maahan ja samaan kaupunkiin. He rakensivat kaiken uudestaan, jopa temppelein. Sen on täytynyt tuntua heistä ja ympärillä asuvista ihmisistä suoranaiselta ihmeeltä. Kaikki tapahtui kuitenkin Jumalan tahdon ja lupaus-ten mukaan.

Mikä omassa elämässäsi saattaa vaikuttaa tällä hetkellä toivottamalta, mutta silti luotat siihen, että Herra auttaa sinua selviytymään?

MISSÄ OVAT PAPI?

On päivänselvää, kuten eilen näimme, että juutalaisten paluu Babylonista oli ihmetystä herättävä profetian täyttymys.

Kuten kaikessa, missä ihmisiä on mukana, ongelmia kuitenkin ilmaantui. Yksi suurista ongelmista oli se, että huolimatta kaikista ihanista lupauksista, jotka koskivat karkotuksen jälkeistä ennallistamista, monet juutalaisista eivät halunneet palata esi-isiensä maahan. He jäivät mieluummin Babyloniin.

Miksi näin?

Lue Esra 8:1-15. Keskity erityisesti jakeeseen 15. Mikä oli suuri huolenaihe? Miksi asia huoletti niitä, jotka halusivat palauttaa Israelin kansan ennalleen sen entiseen kotimaahan?

Kaikki Babylonissa eläneet juutalaiset eivät halunneet palata. Paluuta kaihtavien joukossa oli myös leeviläisiä. Asiaan vaikutti varmasti moni syy. Monet heistä olivat syntyneet ja kasvaneet tässä uudessa maassa, eivätkä he tienneet mistään muusta. Moni ei varmaankaan halunnut lähteä pitkälle ja epäilemättä vaaralliselle matkalle takaisin maahan, jota eivät olleet koskaan edes tunteneet. Haasteista huolimatta lopulta mukaan saatiin kuitenkin leeviläisiäkin palvelemaan temppeleissä (ks. torstain tutkisteluosuus).

”Juutalaiset, jotka jäivät maahan, johon heidät oli karkotettu, olivat olleet siellä jo lähes puolitoista vuosisataa. Nippurin kaivauksista on löytynyt useita dokumentteja, jotka paljastavat varakkaiden juutalaisten asuneen Mesopotamian alueella Artakserkses I:sen hallituskaudella. Siksi Esran ja muiden johtajien oli kenties vaikeaa vakuuttaa niin monia palaamaan kuin lopulta mukaan lähti. Nämä palaavat siirtolaiset saattoivat odottaa vain vaikeaa pioneerialämää vanhassa kotimaassa ilman moniakaan niistä mukavuuksista, joita Babyloniassa oli. Tämä huomioiden on yllättävää, että Esra onnistui suostuttelemaan lähes 2 000 perhettä liittämään kohtalonsa vanhassa kotimaassa olevien veljiensä kohtaloon.” (3BC 376.)

”Jumalan valtakuntaan meidän on mentävä monen ahdingon kautta.” (Ap. t. 14:22.) Mitä jae kertoo koettelemusten ja vastoinkäymisten todellisuudesta niiden elämässä, jotka haluavat palvella Herraa uskollisesti?

NÖYRINÄ JUMALAN EDESSÄ

Lue 5. Moos. 30:1-6. Mikä lupaus tässä annettiin heprealaisille? Mitä tämä ja muut vastaavat lupaukset ovat mahtaneet merkitä Esran ja Nehemian kaltaisille miehille?

Esra ja Nehemia tunsivat profetiat. He tiesivät, että Jumala toisi kansan takaisin pakkosiirtolaisuudesta. Näimme Nehemian kirjan 9. luvussa, että he ymmärsivät historiansa ja syyn niihin vaikeuksiin, joissa olivat. Samoin he tunsivat myös Jumalan armollisuuden ja johdatuksen heidän synneistään huolimatta.

Niinpä he luottivat Herraan, että tämä saisi pakkosiirtolaisuudesta paluun onnistumaan. Lupaukset eivät silti tarkoittaneet sitä, etteivätkö he joutuisi kohtaamaan monia haasteita matkan varrella. Olemme tässä neljänneksessä suurelta osin keskittyneet niihin koettelemuksiin ja ahdinkoihin, joita he kohtasivat Jumalan lupauksista huolimatta.

Lue Esra 8:16-23. Mikä tässä oli haasteena ja miten haasteeseen reagoitiin?

Lupauksista huolimatta Esra tiesi, kuinka vaarallinen matka olisi. Paastoaminen ja Jumalan edessä nöyrytyminen olivat tapoja tunnustaa, kuinka riippuvaisia he olivat Herrasta menestyäkseen. Odotettavissa olevien monien vaarojen edessä ajatus kuninkaan avun ja suojeluksen pyytämisestä kävi Esran mielessä. Lopulta hän valitsi kuitenkin olla pyytämättä apua, toisin kuin Nehemia (Neh. 2:9), jolla oli saattojoukot suojanaan. Esra ilmeisesti koki, että jos hän olisi pyytänyt apua, se olisi ollut Herran häpäisemistä, sillä hän oli jo sanonut kuninkaalle: "Meidän Jumalamme suojaa ja auttaa kaikkia, jotka palvelevat häntä, mutta jokaista, joka hylkää hänet, kohtaa hänen ankara vihansa." (Esra 8:22.) Tässä tapauksessa kaikki sujui hyvin, sillä Esra kirjoitti myöhemmin (Esra 8:31), että Herra oli varjellut heitä ja he olivat päässeet määränpäähänsä turvallisesti.

Meidän tulee luottaa Jumalaan kaikessa. Milloin on kuitenkin oikea aika pyytää apua jopa niiltä, jotka eivät jaa uskoamme? Miksi tässä ei monesti ole mitään väärää, vaan se voi olla jopa tarkoituksenmukaista?

PYHÄSSÄ KAUPUN- GISSA

Lue Neh. 11:1, 2. Mitä tässä tapahtuu? Miksi heidän piti määrätä arvalla, kenen piti asua Jerusalemissa ja kuka sai asua muissa kaupungeissa?

Mitä Neh. 11 opettaa meille? Oli välttämätöntä saada Jerusalemiin uusia asukkaita tuoreista paluumuuttajista.

Ilmeisesti maaseudulla oli helpompi asua kuin kaupungissa. Ihmisillä oli omat maansa, jotka he olivat perineet esisiltään. Maansa jättäminen ja Jerusalemissa asuminen oli uhraus. Monista saattoi oikeutetusti tuntua siltä kuin heidät revittäisiin juuriltaan, jos he siirtyisivät sinne. Elämään tulisi uusia haasteita, sillä kaupungissa elämäntyö on erilaisista kuin maaseudulla. Muuttaminen uuteen tuntemattomaan paikkaan on aina vaikeaa.

Kuinka vaikeaa on muuttaa uuteen kaupunkiin tai maahan, jossa pitäisi levittää evankeliumia? Kaupunkilähetystyö vaatii seikkailumieltä ja tahtoa kohdata vastoinkäymisiä.

”Työntekijämme eivät ole tavoittamassa ihmisiä kuten heidän pitäisi. Johtavat miehemme eivät ole valppaina huomaamaan työtä, joka kuuluisi tehdä. Kun ajattelen kaupunkia, joissa on tehty niin vähän ja joissa elää tuhansia, joiden kuuluisi kuulla varoitus Pelastajan pikaisesta paluusta, tunteen voimakkaan halun nähdä miesten ja naisten nousevan työhön Hengen voimassa ja täytettyinä Kristuksen rakkaudella hukkuvia kohtaan.” (7T 40.)

Miksi Neh. 12:1-26 luettelee pitkän listan pappeja ja leeviläisiä? Miten luettelo liittyy Jerusalemin muurin vihkiäisiin, joita kuvaillaan luvun toisessa osassa (Neh. 12:27-47)?

Jumala haluaa, että asiat tehdään oikein. Ensin tarvitaan antautuneita ja pyhittäytyneitä ihmisiä ennen kuin voidaan saavuttaa suuria asioita. Nämä pappisperheet auttoivat Nehemiaa rakentamaan muurit, jotta he voisivat turvassa palvoa elävää Jumalaa temppelissä ilman ulkopuolisten häirintää. Muurit ovat tärkeitä turvallisuuden kannalta, mutta ilman antautuneita pappeja aito Jumalan palvonta olisi vaarantunut. Kaikilla ihmisillä oli siis eri tehtävissään oma tärkeä osansa.

KERTAUS

Lisäaineistoa: Lue Ellen White, *Tie Kristuksen luo*, luku 7, s. 55–63.

”On ihmisiä, jotka tuntevat Kristuksen armahtavan rakkauden ja haluavat todella olla Jumalan lapsia. He kuitenkin kokevat luonteensa epätäydelliseksi ja elämänsä vajaaksi ja ovat taipuvaisia epäilemään, onko Pyhä Henki ensinkään uudistanut heitä.

Näille henkilöille sanon: Älkää vaipuko epätoivoon. Ihminen joutuu usein itkemään Jeesuksen jalkojen juuressa puutteitaan ja erehdyksiään. Emme saa masentua. Vaikka sie lunvihollinen olisi meidät voittanutkin, Jumala ei heitä meitä pois, ei torju eikä hylkää. Ei! Kristus on Jumalan oikealla puolella ja rukoilee meidän puolestamme. – Hän haluaa johtaa sinut takaisin yhteyteensä. Hän haluaa palauttaa oman luonteensa kuvan sinuun. Jos vain suostut antamaan itsesi hänelle, niin hän, joka on alkanut sinussa hyvän työn, on sen myös vievä päätökseen.

Rukoile palavammin. Usko lujemmin. Lakatkaamme luottamasta omaan voimaamme, ja alkakaamme luottaa Lunastajamme voimaan, niin saamme ylistää häntä, joka on apumme.” (TKL 62, 63.)

Keskustelunaiheita:

1. Pohtikaa Danielin kirjan toista lukua ja sitä, miten Daniel pystyi niin tarkasti kuvaamaan valtakuntien nousun ja tuhon. Hän kuvasi hyvin tarkasti myös nykypäivän Euroopan epäyhtenäisyyden. Millaista lohtua löydämme tästä profetiasta, joka osoittaa, että kaottisenkin maailman keskellä Jumala tietää kaikki tapahtumat ja että hän on jopa ennustanut ne?

2. Jumala tietää meistä kaiken. Tämä on lohdullista ja antaa meille varmuuden siitä, että olemme hänen huolenpidossaan. ”Ja nyt – näin sanoo Herra, joka sinut loi, Jaakob, joka sinut muovasi, Israel. – Älä pelkää. Minä olen lunastanut sinut. Minä olen sinut nimeltä kutsunut, sinä olet minun.” (Jes. 43:1.) Miten voitte vakuuttaa Jumalan läsnäoloa ja huolenpitoa sellaisille, jotka käyvät läpi elämässään kriisiä?

3. Pohtikaa keskiviikon tutkisteluosuuden kohtaa, jossa Esra ei halunnut pyytää kuninkaalta apua, koska pelkäsi, että se saisi hänen sanansa Jumalan suojeluksesta vaikuttamaan tyhjiltä. Me tiedämme, että Jumala on parantaja. Tarkoittaako tämä, että osoitamme uskon puutetta hänen kykyynsä parantaa meidät, jos käännyimme lääkärin puoleen?

Herran palvonta

”He ylistivät ja kiittivät Herraa: – Hän on hyvä, iäti kestää hänen armonsa Israelia kohtaan.” (Esra 3:11.)

Avaintekstit:

Neh. 12:27–47;
1. Aik. 25:6–8;
1. Joh. 1:7–9;
Joh. 1:29, 36;
1. Kor. 5:7;
Hepr. 9:1–11.

Tämän viikon muistojae antaa meille syvällisemmän ymmärryksen heprealaisten Jumalan palvontatavoista ja siitä, kuinka heidän suuri kiitollisuutensa Jumalaa kohtaan purkautui ylistyksenä hänelle. Vuonna 515 eKr. he viettivät uuden temppelin vihkiäisiä (Esra 6:15–18) ja sitten, noin 60 vuotta myöhemmin, kansa juhli Jerusalemin valmiin muurin vihkiäisiä (Neh. 6:15–7:3; 12:27 eteenpäin).

Nehemian kirjan 11. ja 12. luvun sukuluetteloiden jälkeen kirjoittaja siirtyy aikaan, jolloin he juhlivat kaupungin muurin vihkiäisiä. Kansakunnalla oli tapana pyhittää asioita Jumalalle: temppeli, kaupungin muuri, jopa talot ja julkiset rakennukset. Tällainen vihkiäisjuhla suunniteltiin huolella etukäteen ja siihen liittyi laulua, musiikkia, juhlintaa, uhreja, riemuitsemista, ilonpitoa sekä kansan puhdistamista. Daavid aloitti tavan, jossa vihkiäisissä uhrattiin, ja sen jälkeen Israelin johtajat noudattivat Daavidin esimerkkiä alkaen Salomosta, kun tämä toi liitonarkun temppeliin (1. Kun. 8:5).

Tällä viikolla tarkastelemme, kuinka Israel palvoi Herraa tuona aikana. Me, jotka palvomme samaa Herraa, löydämme asioita, joita voimme soveltaa omassa Jumalan palvonnassamme.

Tämä tutkistelu on sapatiksi 7.12.2019

HERRAN LAULUJEN LAULAMI- NEN

Lue Neh. 12:27-29. Huomaa avainsanat, jotka paljastavat, millaista heidän palvontansa ja ylistyksensä oli. Miten kuvailisit juhlintaa?

Israelin kansa oli antanut tietyille leeviläisille tehtäväksi toimia laulajina ja muusikkoina temppelipalvelusten yhteydessä. Jumala oli määrännyt tämän käytännön ja antanut ohjeet palveluksen suorittamisesta, sillä temppelissä tapahtuvan palvonnan oli määrä olla kaunista ja ammattitaitoisesti esitettyä.

Kuningas Daavid oli hionut siitä vielä yksityiskohtaisemman ja upeamman käytännön kuin mitä aiemmin oli noudatettu. Daavid oli määrännyt temppelissä tapahtuvan palvonnan johtajaksi Asafin, jonka jälkeläiset nyt nimettiin toimimaan "laulajina temppelin jumalanpalveluksessa" (Neh. 11:22).

Katso 1. Aik. 25:6-8. Kuinka tärkeää musiikki oli Jumalan palvonnassa ja Herran ylistyksessä?

Laulajat olivat leeviläisiä eli henkilöitä, jotka oli virallisesti nimitetty suorittamaan temppelipalvelusta. Musiikin järjestäminen temppelipalveluksiin oli työ, josta heille maksettiin palkkaa. Kuningas Daavidin aikaan heille oli järjestetty täysin kattava musiikkiakatemia, jota Daavid valvoi. Siellä oli opettajia ja oppilaita, nuoria ja vanhoja, jotka kukin omalla vuorollaan vastasivat musiikista temppelissä. Jotkut heistä olivat soittajia, jotkut laulajia, joidenkin tehtävänä oli huolehtia jumalanpalveluksissa käytössä olevista soittimista sekä asuista. Mikä oli tällaisen ammatillisen järjestön tarkoitus? Sen tarkoituksena oli kehittää niitä talenteja ja pyrkimystä erinomaisuuteen, joita Jumalan palvonnassa tarvittiin. Erinomaisuuden on aina oltava tavoitteenamme Jumalan palvonnassa. Ylistyksen on tultava sydämeistä ja se on ilmaista parhaalla mahdollisella tavalla, jotta ihmiset voivat hengellisesti ylentyä. Voidaan olettaa, että temppelissä palvelleet musikit ja laulajat valittiin huolella tehtävänsä johtaa jumalanpalvelusta.

Millä tavoin olet kokenut palvonnan ilon musiikin kautta? Miten se on sinulle tärkeää?

PUHDISTAU- TUMINEN

Ensin puhuttiin muurin vihkimisestä ja laulajien kokoamisesta yhteen, sitten Neh. 12:30 puhuu puhdistautumisesta: ”Papit ja leeviläiset puhdistautuivat, ja sitten he puhdistivat kansan sekä portit ja muurin.”

Hepreankielinen juuri sanalle ”puhdistautua” on *thr*, josta voidaan muodostaa myös ilmaukset ”olla puhdas”, ”olla tahraaton”. Tästä juuresta muodostettuja sanoja käytetään monissa Vanhan testamentin kohdissa, myös sellaisissa, joissa tarkoitetaan moraalista puhtautta ja viattomuutta Jumalan edessä.

”Mutta jos me vaellamme valossa, niin kuin hän itse on valossa, meillä on yhteys toisiimme ja Jeesuksen, hänen Poikansa, veri puhdistaa meidät kaikesta synnistä. Jos väitämme, ettemme ole syntisiä, me petämme itseämme eikä totuus ole meissä. Jos me tunnustamme syntimme, niin Jumala, joka on uskollinen ja vanhurskas, antaa meille synnit anteeksi ja puhdistaa meidät kaikesta vääryydestä.” (1. Joh. 1:7-9.) Mitä ja keet opettavat 1) ihmisen luonnosta, 2) Jumalan anteeksiannosta ja 3) Jumalan voimasta elämässämme?

Temppeleipalvelus oli keskeinen osa muinaisen Israelin uskontoa, mutta se oli kuitenkin vain keino ymmärtää päämäärää, ei päämäärä itsessään. Päämäärä oli johtaa kansa pelastavaan yhteyteen Jumalan, Herran Jeesuksen Kristuksen kanssa, jonka puhdistavan voiman he voisivat tuntea elämässään. Tieto siitä, mitä Jumala on tehnyt ja mistä hän on meidät pelastanut, saa meidät rakastamaan ja palvomaan häntä. Tässä yksi syy sille, miksi muinaiset israeliläiset usein muistelivat, miten Jumala oli toiminut heidän menneisyydessään. Se auttoi heitä tuntemaan Herran hyvyyden ja rakkauden, mikä puolestaan synnytti sitä iloa ja kiitollisuutta, jota heidän jumalanpalveluksensa olivat täynnä.

Syntien anteeksisaamisen kokemuksen tulisi nostattaa meissäkin kiitollisuutta Jumalaa kohtaan ja antaa meille toivoa ja iloa. Kiitollisena on helppo ylistää Herraa ja ilmaista arvostuksensa hänen luonteensa kauneutta kohtaan. Voimako saada suurempaa ilmoitusta Jumalan luonteesta kuin sen, että näemme Jeesuksen ristillä kärsimässä rangaistusta meidän syntiemme tähden?

**KAKSI
SUURTA
YLISTYS-
KUOROA**

Lue Neh. 12:31-42. Miksi musiikki oli niin tärkeä osa juhlintaa?

Nehemian aikana juhla jumalanpalvelukseen kuului se, että muodostettiin kaksi ylistyskuoroa, jotka kulkivat ympäri Jerusalemia laulaen soitinten säestyksellä. Kuorot lähtivät liikkeelle samasta paikasta ja sitten jakaantuivat eri suuntiin kiertäen kaupungin muureja. Toisen ryhmän edessä kulki Esra; toisen jäljessä Nehemia. Kuorot kohtasivat taas toisensa Laaksoportin luona ja jatkoivat sieltä yhdessä temppeleihin. Kummankin juhlakulkueen mukana kulki pappeja, jotka puhalsivat torviin. Kun kuorot olivat astuneet temppeleihin, ne jäivät seisomaan toisiinsa nähden vastakkain. Kyseessä oli erinomaisesti järjestetty juhlakulkue ja jumalanpalvelus.

Vastataksemme kysymykseen, miksi musiikki oli niin tärkeä osa juhlintaa, meidän on tarkasteltava sen merkitystä temppelein yhteydessä. Musiikki temppeleissä ei tarkoittanut konserttia, jota ihmiset menivät kuuntelemaan, kuten Beethovenin neljättä sinfoniaa kuunnellaan konserttitalissa. Muusikoiden soittaessa ja laulaessa kansa hiljeni rukoilemaan.

Temppelein jumalanpalvelukseen kuuluivat keskeisenä osana uhrit, jotka itsessään olivat vastenmielisiä toimituksia, joissa viattomilta eläimiltä viillettiin kurkku auki. Kauniin musiikin soittaminen sai ihmisten ajatukset ylenemään taivasta kohti ja auttoi tekemään jumalanpalveluskokemuksesta miellyttävämmän.

Etsi Raamatusta tapahtumia, joissa musiikilla oli tärkeä osa Jumalan palvonnassa. Tarkastele erityisesti seuraavia: 2. Moos. 15:1, 2; 2. Aik. 20:21, 22 ja Ilm. 15:2-4.

Musiikki on osa Jumalan palvontaa sekä maan päällä että taivaassa. Huomaa, että yllä olevissa jakeissa laulut käsittelevät vain sitä, mitä Herra on tehnyt kansansa hyväksi. Hän antoi heille myös voiton pedosta (miten he olisivat muuten pysyneetkään voittamaan?). Lauluissa ylistetään Jumalaa hänen pelastavista teoistaan.

Nimeä asioita, joita Jumala on tehnyt sinun hyväksesi ja jotka antavat sinulle syyn ylistää häntä.

UHRIT OSANA JUMALAN- PALVELUSTA

Lue Neh. 12:43. Mitä erityistä oli siinä, että uhrattiin "suuret teurasuhrit" osana juhla jumalanpalvelusta?

Uhrit olivat jumalanpalveluksen keskeisin osa siihen aikaan, kun temppele oli toiminnassa. Käytössä oli useita erilaisia uhreja, joko anteeksiannon lupauksen muistoksi tai ilmaisemaan yhteenkuuluvuuden iloa ja kiitollisuutta Jumalalle. Uhrit toivat sisällön palvonnalle, sillä ne muistuttivat palvojia todellisesta Jumalasta ja hänen luonteestaan samalla osoittaen luvattuun siemeneen, Messiaaseen, joka uhraisi elämänsä heidän puolestaan, sillä hän on Jumalan Karitsa.

Lue Joh. 1:29, 36; 1. Kor. 5:7 ja Ilm. 5:6, 12, 13. Mihin uhrit pohjimmiltaan viittasivat? Jos muinaiset israelilaiset pystyivät riemuitsemaan kuolleen kottieläimen ruumiin äärellä, josta pystyi saamaan vain vaillinaisen käsityksen totuudesta, kuinka paljon enemmän meillä on syytä riemuita?

Huomaa myös, miten monta kertaa ajatus ilosta ja riemuitsemisestä tulee esiin pelkästään kohdassa Neh. 12:43. Kaiken kunnioituksen ja Jumalaa kohtaan tunnetun pelon keskellä, mitä ihmiset jumalanpalveluksessa kokivat (sillä olihan eläimen tappaminen heidän syntiensä tähden vakava paikka), he silti myös iloitsivat ja riemuitsivat. Kun lähestymme Jumalaa, meidän on tehtävä se syvästi kunnioittaen, mutta silti iloiten. Ps. 95 osoittaa, että todellinen Jumalan palvonta pitää sisällään kutsun laulaa, kohottaa riemuhuuto ja musisoida Jumalan kunniaksi (Ps. 95:1) ja samalla kutsun kumartua maahan ja polvistua Herran edessä (Ps. 95:6). Tasapainon löytäminen ilon ja kunnioituksen välillä on tärkeää Luojamme ylistämisessä ja palvomisessa.

Kun ajattelemmme, että kaiken Luoja (ks. Joh. 1:1-3) riippui ristillä ja kuoli luomiensa ihmisten tähden, millaisia tunteita se meissä herättää? Mikä osa ilolla tulisi olla kokemuksessamme rististä?

PAPPIEN JA LEEVIÄIS- TEN OSUUS JUMALAN- PALVELUK- SESSA

Lue Neh. 12:44-47. Miksi Juudan kansa ”iloitsi siitä, että papit ja leeviläiset hoitivat taas tehtäviään” (Jae 44)? Miksi nuo tehtävät olivat tärkeitä?

Mitä pappien (jotka olivat leeviläisiä) työ symboloi? Katso Hebr. 9:1-11.

”Kristuksen välitystyö ihmisten hyväksi taivaallisessa pyhäkössä on yhtä olennainen osa pelastussuunnitelmasta kuin hänen kuolemansa ristillä. Kuolemallaan hän aloitti sen työn, jota hän kuolleista nousemisensa jälkeen meni saattamaan päätökseen taivaassa. Meidän on uskon kautta mentävä esiripun sisäpuolelle, ’jonne Jeesus edelläjuoksijana meidän puolestamme on mennyt’ (Hebr. 6:20).” (7AO 414.)

Vaikka sen ajan ihmisillä ei tietenkään ollut sellaista valoa kuin meillä on tänään, he ymmärsivät kuitenkin tarpeeksi tietääkseen, että leeviläisten työ oli tärkeää - heidän, joilla yksin oli lupa suorittaa temppeleipalvelusta. Kansa oli innoissaan siitä, että Jumalan työtä voitiin tehdä leeviläisten kautta.

Kansa oli viettänyt aikaa Jumalan seurassa lukemalla hänen sanaansa, rukoilemalla, palvomalla ja uudelleen pyhitäytymällä hänelle. Kaiken tämän keskellä he tajusivat, että temppeleissä suoritettavat pappispalvelukset oli laiminlyöty ja että ne tuli elvyttää. Kun ne otettiin uudelleen käytäntöön, kansa iloitsi siitä tärkeästä työstä, jota leeviläiset tekisivät heidän puolestaan. Jumala vakuutti kansan siitä, että temppeleipalvelus oli osa hänen jumalanpalvelussuunnitelmaansa.

Valitettavasti pastoreita, sanan opettajia ja muusikoita pidetään itsestään selvyyksinä. Jopa Nehemian aikoina leeviläisten elannosta huolehdittiin joskus hyvin ja joskus erittäin huonosti. Leeviläisten oli usein palattava takaisin muihin töihin voidakseen elättää perheensä, koska ihmiset lakkasivat palauttamasta kymmenyksiä ja uhrilahjoja.

Ilman kymmenyksiä ja uhrilahjoja organisoitua maailmanlaajuista seurakuntaa ei olisi. Jos haluamme toimintamme jatkuvan, meidän täytyy sitoutua tukemaan työntekijöitämme sekä rahallisesti että arvostavin sanoin. Seurakunta ei tule koskaan olemaan täydellinen, mutta tämän ei pitäisi estää meitä antamasta Jumalalle, jotta hänen työnsä voisi jatkua ympäri maailman.

KERTAUS

Lisäaineistoa: Lue Ellen White, *Tie Kristuksen luo*, luku 8, s. 65–73.

”Kristuksen risti on oleva pelastettujen tutkimuksen ja laulun aiheena halki iäisyyden. Kirkastetussa Kristuksessa he näkevät ristiinnaulitun Kristuksen. He eivät koskaan unohda, että hän, joka voimallaan loi ja ylläpiti lukemattomat maailmat äärettömässä avaruudessa, hän, Jumalan ainokainen Poika, taivaan Majesteetti, jota kerubit ja loistavat serafit kunnioittaen ja ihailen palvoivat, alensi itsensä nostaakseen langenneen ihmisen. He eivät unohda, että hän kantoi synnin syyllisyyden ja häpeän sekä Isänsä kasvojen kätkeytymisen, kunnes kadotetun maailman kärsimykset mursivat hänen sydämensä ja sammuttivat hänen elämänsä Golgatan ristillä. Se, että maailmojen Luojan ja kaikkien olentojen tuomarin piti panna syrjään kirkkautensa ja alentaa itsensä rakkaudesta ihmiseen, tulee aina herättämään ihmettelyä ja syvää kunnioitusta yli koko maailmankaikkeuden. Kun pelastetut katselevat Lunastajaansa ja näkevät Isän iankaikkisen kirkkauden loistavan hänen kasvoistaan; kun he näkevät hänen aina ja iankaikkisesti pysyvän valtaistuimensa ja tietävät, ettei hänen valtakunnallaan ole oleva loppua, he puhkeavat ihastuttavaan lauluun: ’Arvollinen, arvollinen on Karitsa, joka oli teurastettu ja on lunastanut meidät Jumalalle omalla kalliilla verellään.’ (8AO 153, 154.)

Keskustelunaiheita:

1. Keskustelkaa siitä, miten jumalanpalveluksissa voidaan löytää oikea tasapaino kunnioittamisen ja ilon välillä. Vai ovatko kunnioitus ja ilo toisensa poissulkevia asioita?
2. Israelilaiset jättivät Jerusalemin muurin Jumalan suojeluksen vihkimistilaisuudessa, jonka tarkoituksena oli osoittaa, että muuri oli hyödytön, ellei Jumala puolustanut sitä. Salomo ilmaisee asian hyvin: ”Jos Herra ei taloa rakenna, turhaan näkevät rakentajat vaivaa. Jos Herra ei kaupunkia vartioi, turhaan vartija valvoo.” (Ps. 127:1.) Mitä jae opettaa kaikista ponnisteluistamme Herran hyväksi?
3. Millainen osa musiikilla on oman seurakuntanne jumalanpalveluksissa?
4. Jeesus on meidän ylipappimme taivaallisessa pyhäkössä. Mitä hän tarkkaan ottaen tekee siellä hyväksemme? Mitä pappien työ maanpäällisessä temppelessä voi opettaa meille siitä, mitä Jeesus tekee puolestamme taivaan pyhäkössä?

Kansa lankeaa uudestaan

“Määräsin nyt, että leeviläisten oli puhdistauduttava ja mentävä vartioimaan portteja, jotta sapatinpäivä pidettäisiin pyhänä. Muista minua myös tämän vuoksi, Jumalani! Ole minulle armollinen suuren laupeuteksi tähden!” (Neh. 13:22.)

Avaintekstit:

Neh. 13:1-9;
5. Moos. 23:4-7;
Neh. 13:10-14;
4. Moos. 18:21-24;
Neh. 13:15-22;
Joh. 5:5-16.

Nehemian kirjan 12. ja 13. luvun tapahtumien välissä Nehemia oli palannut Babyloniin. Vaikka emme tiedä, kuinka kauan hän viipyi siellä, siinä vaiheessa, kun hän palasi (ehkä noin 430–425 eKr.), kansa oli alkanut luisua takaisin entisiin tapoihinsa. Vaikka he olivat tehneet Jumalan kanssa liiton siitä, 1) etteivät menisi naimisiin epäjumalanpalvojen kanssa, 2) että pitäisivät sapatin tarkoin kunniaa ja 3) että pitäisivät huolta temppelistä ja sen työntekijöistä palauttamalla kymmenykset ja uhrilahjat (Neh. 10), nyt he olivat rikkoneet nämä kaikki kolme lupasta.

Kun Nehemia palasi, hän näki, että kansa oli muuttunut leväperäiseksi antaumuksessaan Jumalaa kohtaan. Ihmiset olivat lakanneet palauttamasta kymmenyksiä ja uhrilahjoja. He olivat alkaneet käyttää temppelin huoneita muihin tarkoituksiin. He eivät enää kunnioittaneet sapatia. He olivat jopa solmineet seka-avioliittoja ympäröivien kansojen kanssa. Pahinta oli, että johtajisto, jonka Nehemia oli jättänyt vastuuseen kaikesta, oli edesauttanut israelilaisten jumalasuhteen heikkenemistä. Ei ihme, että Nehemia oli järkyttynyt nähdessään, miten paljon asiat olivat muuttuneet. Sen sijaan, että olisi hyväksynyt tilanteen, hänen luonteensa jälleen vaati häntä toimimaan Jumalan kunniaksi.

TURMEL- TUNUT TEMPPELIN JOHTAJISTO

Neh. 13 alkaa huolenilmauksella siitä, että ammonilaisia ja moabilaisia vierasmaalaisia/epäjumalanpalvelijoita oli pääsyt heidän keskuuteensa (Neh. 13:1-3). Jakeissa ei puhuta sellaisten toiseen kansaan tai heimoon kuuluvien yksilöiden poisajamisesta, jotka seurasivat Jumalan tahtoa, vaan sellaisten poistamisesta, jotka olivat eri uskontoa – eivät siis käännyttäisiä, vaan epäjumalanpalvelijoita. (Ks. myös 5. Moos. 23:4-7.)

Lue Neh. 13:1-9. Keitä olivat Eljasib ja Tobia? Miksi heidän tekoaan ei voitu hyväksyä? Ks. Neh. 2:10, 19; 3:1; 12:10, 22; 13:28.

Sekä Eljasib että Tobia ovat tunnettuja henkilöitä Nehemian kirjassa. Eljasib oli kansan ylipappi, joka vastasi temppelistä. Tobia mainitaan Nehemian ammonilaisena vihollisena, joka kiivaasti vastusti tämän työtä Jerusalemissa. Eljasibin ja Tobian liittolaisuus viittaa siihen, että heistä oli tullut sukua avioliiton kautta.

Vaikka sukulaisuudesta ei ole merkintää, tiedämme, että Tobialla oli juutalainen nimi ("Herra on hyvä"), joten hänellä varmaankin oli juutalaista taustaa. Hänen vaimonsa suku oli Arahin jälkeläisiä, joiden uskotaan olleen sukua Eljasibin perheelle. Lisäksi horonilaisella Sanballatilla, joka oli Nehemian toinen vihollinen, oli tytär, joka oli naimisissa Eljasibin pojanpojan kanssa. Nehemian ympärillä on varmasti ollut paljon juonittelua, koska maan korkea-arvoiset virkamiehet ovat olleet sukua keskenään ja liittoutuneita Nehemian johtajuutta vastaan.

Käskynhaltijan ollessa poissa ylipappi oli antanut Tobialle yhden temppelin huoneista, jotka oli tarkoitettu kymmenysten, lahjojen ja uhrilahjojen varastointia varten. Tobia oli saanut näin asuinpaikan temppelistä, mikä ikään kuin vahvisti hänet yhdeksi kansan johtajista. Nehemian viholliset olivat vihdoinkin saavuttaneet sen, mitä olivat koko ajan halunneetkin: syrjäyttää Nehemian ja olla itse johtajia. Onneksi Nehemia ei aikonut hyväksyä tilannetta ja olla tekemättä mitään.

Miksi Jumalan kansa on koko historiansa ajan - olkoon kyse juutalaisista muinaisessa Israelissa tai kristityistä, jotka seurasivat heitä Uuden testamentin aikaan ja sen jälkeen - niin helposti antanut johtaa itseään harhaan? Miten voimme välttää tämän virheen?

LEEVILÄISET PELLOILLA

Lue Neh. 13:10-14. Mitä Nehemia pyrki tässä korjaamaan?

Laulajat, portinvartijat ja muut temppelipalvelusta suorittavat olivat joutuneet palaamaan töihin omille pelloilleen voidakseen elättää perheensä, koska Jumalan työtä ei tuettu. Koko kymmenys- ja uhrilahjajärjestelmä, joka oli niin suurella vaivalla saatu toimimaan, oli taas romutettu. Nehemian täytyi aloittaa alusta. Se, että hän heitti Tobian tavarat ulos huoneesta, osoittaa suurta epätoivoa.

”Häväistys ei koskenut ainoastaan temppeliä vaan ulottui väärinkäytöksinä myös uhrilahjoihin. Tämä oli vaikuttanut haitallisesti kansan anteliaisuuteen. He olivat menettäneet intonsa ja palavuutensa ja tulleet haluttomiksi maksamaan kymmenyksiään. Herran huoneen rahastoja avustettiin heikosti; monet laulajat ja muut temppelipalvelijat olivat jääneet vaille riittävää toimeentuloa ja eronneet Jumalan työstä haakeeseen töitä muualta.” (3AO 378, 379.)

On kiehtovaa nähdä, miten koko Juuda tuli taas yhteen ja rakensi uudelleen järjestelmän, joka oli tuhottu. Kansa oli Nehemian puolella Tobiasta ja Eljasibia vastaan, sillä heidän on täytynyt ymmärtää, että Nehemia teki kaikkensa kansan hyväksi. Lisäksi Nehemia määräsi nyt temppelialueesta huolehtimaan valvojia, joita hän piti uskollisina ja luotettavina. Heille annettiin tehtäväksi kerätä kymmenykset ja uhrilahjat sekä huolehtia niiden varastoinnista ja osuuksien jakamisesta oikeille tahoille. Näytti siltä, että Nehemia tuli ja kitki pois korruptoituneen johtajiston kertaheitolla.

Vaikka Nehemia nimitti uskollisia miehiä temppelin asioista huolehtimaan, korruptoitunut ylipappi Eljasib ei menettänyt asemaansa, koska Aaronin jälkeläisenä hän oli saanut sen sukuperintönä. Eljasibin työtä temppelissä varmasti rajoitti se, että Nehemia nimitti muita hoitamaan ylipapille kuuluvia tehtäviä, mutta Eljasib oli silti edelleen ylipappi.

Nehemia rukoili: ”Muista minua tämän vuoksi, Jumalani! Älä unohda, miten uskollisesti olen tehnyt työtä sinun temppelisi ja sen jumalanpalveluksen hyväksi!” (Neh. 13:14.) Mikä on niin kovin inhimillistä tässä ruukouksessa?

KYMME- NYKSET JA UHRILAHJAT

Nehemian temppelepalveluksen uudistuksiin kuului myös kymmenys- ja uhrilahjakäytännön elvyttäminen.

Lue 4. Moos. 18:21-24; Mal. 3:10; Matt. 23:23; 1. Kor. 9:7-14; 2. Kor. 9:6-8 sekä Hepr. 7:1, 2. Mitä nämä raamatunpaikat opettavat kymmenyksistä ja uhrilahjoista?

Ilman kymmenysten ja uhrilahjojen keräämistä temppeli ei voinut toimia. Kun kymmenysten tulo lakkasi, temppelepalvelusten hoito jäi retuperälle ja koko jumalanpalvelusjärjestelmä oli vaarassa. Kun temppelein henkilökunta lähti etsimään muita töitä ruokkiakseen perheensä, se ei voinut keskittyä temppeleistä huolehtimiseen. Tämän seurauksena Jumalan palvonta vähentyi.

”Kymmenysjärjestelmä on yksinkertaisuudessaan kaunis. Se vetoaa tasapuolisesti sekä rikkaaseen että köyhään. Samassa suhteessa kuin Jumala on antanut meille omaisuuttaan käyttöömme, meidän tulee palauttaa hänelle siitä kymmenykset.

Kun Jumala pyytää kymmenyksiä (Mal. 3:10), hän ei vetoa kiitollisuuteemme tai anteliaisuuteemme. Vaikka kiitollisuuden tuleekin olla osa siitä, mitä osoitamme Jumalaa kohtaan, palautamme kymmenykset, koska Jumala on niin käskenyttä. Kymmenykset kuuluvat Herralle, ja hän edellyttää, että palautamme ne hänelle.” (*Tunnustuskirjana Pyhä Raamattu*, s. 302.)

Aivan kuten kävi Israelin temppelein, meidänkin seurakuntamme hajoaisi ilman jäsenten kymmenyksinä ja uhrilahjoina antamaa tukea. Jumalanpalveluksemme eivät toimisi ilman ihmisiä, jolle maksetaan papillisista tehtävistä, suunnittelusta ja Jumalan seurakunnasta huolehtimisesta. Jumalan palvonnan laatu kärsisi. Kaikkein tärkein asia on kuitenkin se, että ilman kymmenyksiä ja uhrilahjoja evankelioimistyö kuivaisi olemattomaksi.

Sitä paitsi, me palautamme kymmenykset siksi, että Jumala asetti järjestelmän sanassaan. On aikoja, jolloin Jumalan ei tarvitse selitellä, miksi hän asettaa jonkin tietyn käytännön. Hän odottaa, että luotamme siihen, että hänellä on asia hallinnassa. Toki emme saa olla tietämättömiä, vaan meidän tulee ottaa selvää, miten järjestelmä toimii, mutta sen jälkeen meidän on luotettava asia hänen käsiinsä.

VIINIKUUR- NASSA POLKEMINEN SAPATTINA

Lue Neh. 13:15, 16. Mihin asiaan Nehemia tässä puuttuu?

Ei ole helppoa seisoa Jumalan asian puolesta silloin, kun kuulu vähemmistöön. Koska Jumala sanoi, että sapatin tuli olla pyhä päivä, jolloin kukaan ei saanut tehdä työtä, Nehemia aikoi pitää huolen, että käskyä noudatettaisiin Jerusalemissa. Epäilemättä hän koki moraaliseksi velvollisuudekseen ottaa tämän kannan ja toimia sen mukaan.

Sapatti oli erityinen päivä, jolloin ihmiset saivat uudistua ja virvoittua viettämällä aikaa Jumalan kanssa aivan eri tavalla kuin työtä tehdessään tai maallisia pyrkimyksiä edistäessään.

On olemassa sanonta: ”Enemmän kuin Israel piti yllä sapatia, sapatti piti yllä Israelia.” Seitsemännen päivän sapatti oli, ja on yhä, vahva keino säilyttää usko elävänä niissä, jotka Jumalan armosta pyrkivät sitä viettämään ja nauttimaan sen suomista fyysisistä ja hengellisistä eduista.

Lue Neh. 13:17-22. Mitä Nehemia tekee estääkseen sapattina tapahtuvan ostamisen ja myymisen?

Koska Nehemia on Juudan käskynhaltija, hän näkee tehtävänsä säädösten noudattamisen valvojana. Koska Juudan säädökset perustuivat Jumalan lakiin, Nehemiasta tuli lain ja myös sapatin vartija. Jos Juudan ylimystö olisi vastustanut ylipapin korruptiota, Nehemia ei kenties olisi löytänyt itseään tällaisesta tilanteesta. Ehkä hallitsijat ja ylimykset tunsivat jo ennestään jonkinlaista vastenmielisyyttä Nehemiaa kohtaan, koska tämä oli aiemmin pakottanut heidät antamaan takaisin köyhille, eivätkä siksi olleet vastustaneet Eljasibin ja Tobian tekemiä muutoksia.

Nehemia moittii ensin ylimyksiä ja käskesi sitten sulkea portit ja asettaa niille vartijoita. Kun kaupankäynti siirtyy kaupungin sisältä muurin ulkopuolelle, Nehemia ottaa järeämmät keinot käyttöön ja uhkaa käydä kauppiasiin käsiksi seuraavana sapattina. Nehemia oli varmasti sanansa mittainen mies, sillä viesti meni heti perille, eikä kauppiaita sen koommin näkynyt.

NIIN TEKI- VÄT TEIDÄN ISÄNNEKIN

Nehemian into sapatin puolesta on ihailtavaa. Hänellä oli sellainen palo pitää sapatia oikein, että hän jopa uhkaili käyvänsä käsiksi muualta tulleisiin kauppiaisiin. Hän olisi henkilökohtaisesti puuttunut tilanteeseen, jos olisi vielä nähnyt heitä kaupungissa tai portin luona sapatissin. Käskynhaltijana hänellä oli myös viran puolesta velvollisuus varmistaa, että määräystä noudatettiin.

”Pelkäämättä Nehemia nuhteli heitä velvollisuuden laiminlyömisestä. ’Kuinka te teette näin pahasti ja rikotte sapatinpäivän’, hän kysyi ankarasti. ’Eikö Jumalamme juuri sen tähden, että teidän isänne näin tekivät, antanut kaiken tämän onnettomuuden kohdata meitä ja tätä kaupunkia? Ja te tuotatte nyt vielä suuremman vihan Israelin ylitse, kun rikotte sapatinpäivän.’ Sitten hän käski, että ’niin pian kuin oli tullut pimeä ennen sapatia Jerusalemin porteissa’, ne oli suljettava, ja ne sai avata vasta sapatin jälkeen. Ja luottaen omiin palvelijoihinsa enemmän kuin Jerusalemin esimiesten nimitämiin hän asetti heidät porteille valvomaan käskyjensä noudattamista.” (3AO 379.)

Nehemian varoitus sapatin häpäisemisestä oli ilmeisesti kaikunut kautta aikojen aina Jeesuksen ajan ihmisille asti, sillä evankeliumeissa kuvataan usein, miten Jeesus taistelee uskonnollisten johtajien kanssa siitä, millaista on oikea sapatin pyhittäminen.

Lue Matt. 12:1-8; Mark. 3:1-6; Luuk. 6:6-11 ja Joh. 5:5-16. Mistä näissä tapauksissa oli kysymys? Miten Israelin muinaisen historian ymmärtäminen auttaa selittämään, miksi tällaisia ristiriitoja syntyi?

Uskonnolliset johtajat olivat niin fanaattisia innossaan varmistaa, ettei sapatia halvennettu, että syyttivät Jeesusta, sapatin herraa (Luuk. 6:5), sen rikkomisesta. Hyvä asia oltiin viety liian pitkälle! Ironista oli se, että samalla kun nämä miehet ilmaisivat suuren huolensa lain noudattamisesta, he itse unohtivat, mikä laissa on tärkeintä: oikeudenmukaisuus, laupeus ja uskollisuus (Matt. 23:23).

Miten voimme yksilöinä ja seurakuntana pitää varamme, ettemme syöllisty samaan virheeseen kuin nämä miehet?

KERTAUS

Lisäaineistoa: Lue Ellen White, *Tie Kristuksen luo*, luku 13, s. 115–128.

”Kun hän esitti heille Jumalan käskyt, uhkaukset ja ne pelottavat rangaistukset, jotka olivat kohdanneet Israelia aikaisemmin juuri tämän synnin tähden, se herätti heidän oman tuntonsa. Siitä alkoi uskonpuhdistus, joka sai Jumalan kääntämään heistä pois vihansa uhkauksen ja jälleen hyväksymään heidät ja siunaamaan heitä.

Pyhissä tehtävissä oli muutamia, jotka pyysivät saada pitää pakanalliset vaimonsa. He selittivät, etteivät he voineet hylätä näitä. Mutta tässä ei tehty mitään poikkeusta niidenkään kohdalla, jotka olivat sukuperältään tai asemaltaan muita ylempänä. Jos papeista tai päämiehistä kuka vain kieltäytyi katkaisemasta yhteyksiään epäjumalanpalvojiin, hänet erotettiin heti Herran palveluksesta. Yksi ylipapin pojanpojista oli mennyt naimisiin surullisen kuuluisan Sanballatin tyttären kanssa, ja hänet sekä erotettiin virastaan että pian sen jälkeen karkotettiin Israelista. ’Muista heidät, Jumalani’, rukoili Nehemia, ’sillä he ovat saastuttaneet pappeuden sekä pappeus- ja leeviläisliiton.’” (3AO 380.)

Keskustelunaiheita:

1. Lue yllä oleva lainaus Ellen Whitelta. Mitä mieltä olette Nehemian ratkaisusta olla tekemättä poikkeuksia kenenkään kohdalla, ei edes niiden, jotka vaikuttivat aidosti rakastavan vaimoan eivätkä halunneet erota hänestä? Oliko Nehemia liian ankara ja joustamaton? Olisiko hän voinut tehdä poikkeuksia? Miksi tai miksi ei? Miten seurakunta voi pitää yllä järjestystä rakkauden ja ymmärtämyksen hengessä, ja kuitenkin niin, että se toimii johdonmukaisesti ja alentamatta Jumalan totuuden standardeja.

2. Tiedämme, ettei sapatin viettäminen ole lakihenkistä sen enempää kuin on olla himoitsematta, varastamatta tai valehtelemattakaan. Kuinka voimme silti varmistaa, ettei sapatin pitäminen (tai minkään muunkaan käskyn noudattaminen) jollakin tavalla muutu lakihenkiseksi? Miten Kristuksen ristin pitäminen jatkuvasti mielessäme on kaikkein vahvin suoja lakihenkisyyttä vastaan?

3. Miten voimme suojella itseämme vaaroilta, joita piilee siinä, että vähitellen teemme pieniä myönnytyksiä, sellaisia, joihin Nehemia puuttui?

Huonojen valintojen käsitleminen

*"[J]a sanoin: "Jumalani, olen häpeissäni enkä rohke-
ne korottaa kasvojani sinun puoleesi, Jumalani, sillä
meidän pahat tekomme ovat nousseet päämme yli
ja syyllisyytemme on kohonnut taivaaseen saakka."
(Esa 9:6, RK 2012.)*

Avaintekstit:

Neh. 13:23–25;
5. Moos. 7:3, 4;
2. Kor. 6:14;
Esa 9, 10;
1. Kor. 7:10–17.

Esra ja Nehemia tuli johtajia yhteisössä, jossa seka-avioliitoista ei-israelilaisten kanssa oli tullut normi. Molemmat johtajat olivat vahvasti huolissaan asiasta, sillä he halusivat johtaa kansan läheiseen yhteyteen Jumalan kanssa. He tiesivät, miten kielteinen vaikutus ei-uskovilla ja epäjumalanpalvelijoilla olisi Israelin kansaan, sillä olivathan sekoittumisen karmaat seuraukset nähtävissä kansan historiassa. Kanaanilaisuskonnot levisivät Israelissa, kunnes Baalia ja Aseraa palvottiin maan jokaisella kukkulalla. Lisäksi pakanallisilla puolisoilla oli vahingollinen vaikutus israelilaisiin perheisiin. Bileam neuvoi moabilaisia lähettämään naisiaan israelilaisten luo. Hän oli varma, että israelilaiset kääntyisivät pois Jumalastaan langetessaan näihin naisiin. Valitettavasti hän oli oikeassa (4. Moos. 31:16). Puolisot vaikuttavat paitsi toisiinsa myös perheen lapsiin ja heidän uskoonsa.

Miten Esra ja Nehemia hoitavat Israelin tilanteen, jossa moni on seka-avioliitossa? Antavatko he seka-avioliittojen olla vai taistelevatko he niitä vastaan? Tällä viikolla tutkimme, kuinka nämä kaksi johtajaa menettelivät asiassa.

Tämä tutkistelu on sapatiksi 21.12.2019

NEHEMIAN REAKTIO

Lue Neh. 13:23-25. Mitä tässä tapahtuu, ja kuinka selittämme Nehemian reaktiota tilanteeseen?

Koska lapset eivät puhuneet arameaa (pakkosiirtolaisuuden aikana puhuttua kieltä) eivätkä hepreaa, he eivät voineet ymmärtää kirjoitusten opetusta. Tämä oli todellinen ongelma, sillä Jumalan ilmoitus oli vaarassa vääristyä tai jopa hävitä kokonaan. Papit ja kirjanoppineet selittivät Tooraa pääasiasa aramean kielellä, jotta julistus olisi kansalle ymmärrettävää. Nyt kun monet äidit, jotka olivat lastensa ensisijaisia hoitajia, olivat Ammonista, Asdodista ja Moabista, ei ihme, etteivät lapset osanneet isänsä kieltä. Puhumamme kieli muovaa tapaamme ajatella, sillä käytämme kyseisen kielen kulttuurin sanastoa ja käsitteistöä. Raamatullisen kielen menettäminen olisi tarkoittanut erityisidentiteetin menettämistä. Nehemias-ta oli mahdotonta ajatella, että perheet menettivät kosketuksensa Jumalan sanaan ja sen myötä elävään Jumalaan, heprealaisten Herraan.

Raamatun tutkijat toteavat, että Nehemian tapa nolata miehet julkisesti oli todennäköisesti osa tuohon aikaan käytössä ollutta rangaistusmenettelyä. Kun tekstissä sanotaan, että Nehemia moitti ja soimasi heitä (nuhteli heitä ja kirosi heidät, VKR), emme saa ajatella, että hän olisi käyttänyt voima- tai kirosanoja, vaan pikemminkin hän toisti heille liiton kirouksia. 5. Moos. 28 mainitaan kiroukset, jotka tulisivat niiden osaksi, jotka rikkoisivat liiton. On hyvin mahdollista, että Nehemia valitsi Raamatun sanoja saadakseen ihmiset tajumaan väärät tekonsa ja huonojen valintojensa seuraukset.

Kun tekstissä sanotaan, että Nehemia löi ja repi parrasta joitakin miehiä (Neh. 13:25), sen sijaan että ajattelisimme hänen tulleen raivoihinsa ja reagoineen vihastuksissaan, meidän tulisi muistaa, että lyöminen oli tuohon aikaan käytössä ollut julkinen rangaistusmuoto. Tätä sovellettiin vain muutamaiin miehistä, eli johtajiin, jotka olivat esimerkiksiään aiheuttaneet ja edistäneet tällaista väärää toimintaa. Lyömisen ja parrasta repimisen oli tarkoitus toimia julkisen nolaamisen keinoina. Nehemia halusi varmistaa, että ihmiset ymmärsivät valintojensa vakavuuden ja niiden seuraukset.

Miten meidän tulisi suhtautua, jos näemme seurakunnassa tehtävän asioita, joiden uskomme olevan väärin?

NEHEMIAN MOITTEET

Lue Neh. 13:26, 27. Kuinka tärkeää raamatullisen historian tunteminen on, jotta tiedostaisimme oikealta polulta poikkeamisen vaarat?

Salomon valinnat johdattivat hänet syvemmälle syntiin. Hän sai aikaan oman tuhonsa olemalla tottelematon Jumalan käsikylle: "Kuninkaalla ei myöskään saa olla lukuisia vaimoja, ettei hänen sydämensä luopuisi Herrasta - -." (5. Moos. 17:17.) Nehemia käyttää Salomon elämää kielteisenä esimerkkinä. Salomo ei ainoastaan ottanut useita vaimoja, vaan valitsi vielä vaimoja, jotka eivät olleet Jumalan palvojia.

Tekikö Nehemia oikein moittiessaan kansaa seka-avioliitoista pakanoiden kanssa? 1. Moos. 6:1-4; 1. Moos. 24:3, 4; 1. Moos. 28:1, 2; 5. Moos. 7:3, 4 ja 2. Kor. 6:14.

Seka-avioliittokiellossa ei ollut kyse kansallisuuksista, vaan epäjumalanpalvonnasta. Useat Raamatun henkilöt menivät naimisiin ei-israelilaisten kanssa. Mooses nai midianilaisen Sipporan; Booaas moabilaisen Ruutin. Seka-avioliittokielloissa on kyse avioliiton solmimisesta ihmisen kanssa, joka uskoo eri tavalla tai ei ollenkaan. Ongelma oli se, että Esran ja Nehemian ajan ihmiset eivät valinneet puolisoikseen Jumalaan uskovia. Richard M. Davidson toteaa kirjassaan *Flame of Yahweh* (s. 316): "Eedenin avioliittosuunnitelma - - vaatii, että puolisoiden välillä on toisiaan täydentävää eheyttä niin hengellisen uskon kuin muidenkin arvojen osalta." Kertomuksen pakanalliset vaimot eivät valinneet luopua epäjumalanpalvonnasta. Nehemia oli varmaankin enemmän murheellinen kuin raivoissaan ihmisten valinnoista, sillä hänelle ne kielivät Jumalaan sitoutumisen puutteesta.

Raamattu antaa malleja käytännöistä, jotka pitävät meidät yhteydessä Jumalaan ja joiden on tarkoitus lisätä onneamme. Kiellon ryhtyä epäuskoksen aisapariksi on tarkoitus auttaa meitä elämään parempaa elämää ja kannustaa aviopareja yhdessä omistautumaan Jumalalle.

Mitä sellaisia periaatteita löydämme näistä kertomuksista, jotka auttavat meitä suojelemaan omaa ja perheemme uskoa?

ESRA REAGOI

Lue Esra 9. Miten Esra reagoi kuullessaan israelilaisen seka-avioliitoista? Esra 9:1, 2 sanotaan, että israelilaiset eivät olleet "pysytelleet erillään" muista kansoista. Samaa erottamista tarkoittavaa alkukielen sanaa käytetään myös seuraavissa raamatunpaikoissa: 3. Moos. 10:10; 11:47; 2. Moos. 26:33; 1. Moos. 1:4, 6, 7, 14, 18. Mitä tämän sanan käyttö merkitsee siinä yhteydessä, kun puhutaan uskovan avioitumisesta ei-uskovan kanssa?

Kansa itse lähestyi Esraa seka-avioliittokysymyksessä. Heidän käyttämänsä sanasto, johon kuului kauhistuttavia tapoja harjoittavien kansojen luettelo, osoittaa, että he kyllä tunsivat Tooran, sillä luettelo on lainattu suoraan Raamatun kertomuksista. On mielenkiintoista, että asian toivat Esran eteen siviilijohtomiehet, sillä kansan hengelliset johtajatkin, papit ja leeviläiset, olivat syyllistyneet tähän vääryyteen.

"Tutkistellessaan Babylonian pakkosiirtolaisuuteen johdaneita syitä Esra oli oppinut, että Israelin luopumuksen aiheutti suureksi osaksi heidän sekaantumisensa pakanakansoihin. Hän oli huomannut, että jos he Jumalan käskyn mukaisesti olisivat pysyneet erillään heitä ympäröivistä kansoista, he olisivat säästyneet monilta ikäviltä ja nöyryyttäviltä kokemuksilta. Kuullessaan nyt, että menneisyyden opetuksista piittaamatta huomattavat miehetkin olivat rohjenneet rikkoa luopumuksen ehkäisemiseksi annettuja lakeja, hänen mielensä kuohahti. Hän ajatteli, miten hyvä Jumala oli antaessaan kansalleen jälleen jalansijan heidän synnyinmaassaan, ja hänet valtasi oikeutettu suuttumus ja murhe heidän kiittämättömyytensä takia." (3AO 345.)

Sanaa "erottaa" käytetään vastakkaisten asioiden ollessa kyseessä. Itse asiassa sillä ilmaistaan täyttä vastakohtaisuutta. Käyttämällä tätä sanaa ihmiset myönsivät, että heillä oli aiempaa tietoa ja ymmärrystä Jumalan käskystä pysytellä erillään vääristä uskonnoista. He ymmärsivät, ettei kukaan voinut sanoa, että avioituessaan vastakkaisia uskonkäsityksiä omaavan ihmisen kanssa asialla ei olisi vaikutusta puolisoitten suhteeseen tai siihen, miten he kasvattaisivat lapsiaan. He ymmärsivät, miten vakavaksi tilanne oli muuttunut.

Mitä voimme tehdä pitääksemme uskon elävänä kodeissamme ja perheissämme?

ESRA TOIMII

Lue Esra 10. Miten Esra ja johtajat käsittelivät seka-avioliittoasian?

Yhdessä kansa päätti lähettää muukalaisvaimot pois. On hämmästyttävää, että jopa ne, jotka olivat ottaneet muukalaisvaimon, suostuivat suunnitelmaan, paitsi neljä miestä, jotka mainitaan nimeltä (Esra 10:15). Juutalaiset lupasivat lähettää puolisonsa pois, ja kesti kolme kuukautta panna suunnitelma täytäntöön. Lopulta 113 miestä lähetti vaimonsa pois (Esra 10:18-43). Viimeisestä jakeesta (Esra 10:44) selviää, että joihinkin näistä liitoista oli syntynyt jo lapsia. Äitien ja lasten lähettäminen pois perheestä ei tunnu meistä järkevältä, eikä edes oikealta. On kuitenkin muistettava, että elettiin ainutkertaista aikaa, jolloin Jumala aloitti alusta juutalaisen kansan kanssa ja kansa Jumalansa kanssa. Jumalan kokosydäminen seuraaminen vaati radikaaleja ratkaisuja.

Missään muualla Raamatussa ei käytetä eroamisesta niitä sanoja, joita käytetään Esra 10:11, 19: *badal* ('erottautua') ja *ja* ('lähettää pois'). Esra olisi kyllä tuntenut avioeroista yleensä käytetyt sanat, mutta hän valitsi olla käyttämättä niitä. Näyttää siltä, ettei Esra pitänyt avioliittoja pätevänä, koska ne oli solmittu vastoin Tooran käskyjä. Toisin sanoen, avioliitot mitätöitiin, koska ne olivat lainvastaisia. Prosessissa oli siis kyse epäpätevien avioliittojen purkamisesta. Meille ei kerrota, mitä vaimoille ja lapsille tapahtui ja millainen vaikutus tällä kaikella oli yhteisöön. Tuon ajan tapojen mukaan entisen miehen oli huolehdittava naisen ja lasten siirtämisestä. Vaimot palasivat yleensä takaisin isänsä kotiin.

Ajan kanssa jotkut juutalaismiehet alkoivat jälleen avioitua ei-uskovien kanssa. Kenties jotkut heistä palasivat yhteen sen vaimon kanssa, jonka olivat lähettäneet pois. Ratkaisun hetkellisyyden syyksi voidaan lukea ihmislunto ja ai-lahteleva suhteemme Jumalaan. Jopa niiden meistä, jotka pitävät itseään vahvoina uskovina, on myönnettävä, että meillä on ollut vaiheita, jolloin sitoutumisemme Jumalaan on ollut heikompaa ja jolloin jumalasuhdettamme olisi voitu kuvaila puutteellisena. Valitettavasti ihmiskunnan on vaikea antaa Jumalalle etusijaa.

Millaisia kokemuksia sinulla on ajoista, jolloin et ollut niin sitoutunut Jumalaan? Mitä olet oppinut kokemuk-sistasi?

AVIOLIITTO TÄNÄ PÄIVÄNÄ

Jumala suhtautuu avioliittoihin vakavasti. Meidän tulisi rukoillen harkita mahdollista aviopuolisoa ja ottaa Jumala mukaan päätöksentekoon. Meidän tulisi olla uskollisia Jumalan periaatteille, jotka suojaavat surulta ja kurjuudelta.

Katso, kuinka Paavali käsitteli tilanteita, joissa kristityllä oli ei-uskova puoliso. Tutki huolella 1. Kor. 7:10-17. Miten meidän tulisi nykyään suhtautua avioliittoihin, joissa uskovan aisaparina on ei-uskova?

Raamatusta ei löydy selkeää käskyä siitä, miten seka-avioliitotilanteissa tulisi toimia. Siksi olisi epäviisasta esittää, että Esran kirjan perusteella ero ei-uskovasta puolisoista olisi oikea ratkaisu. Tuon aikainen tilanne oli ainutkertainen. Se oli Jumalan tahdon mukainen (Esra 10:11) siksi, että koko yhteisön tulevaisuus ja jumalanpalvonta olivat vaarassa. He olivat menettämässä identiteettiään elävän Jumalan palvelijoina.

Tiedämme, että Esran ja Nehemian aikaisessa juutalaisessa Elefantinen siirtokunnassa Egyptissä johtajat sallivat seka-avioliitot. Pian sinne kehittyi sekauskonto, jossa palvottiin Jahvea ja tämän pakanallista puolisoa Anat-jumalatarta. Lisäksi messiaaninen sukulinja oli vaarassa. Siksi tätä ainutkertaista tilannetta ei tulisi nähdä käskynä rikkoa avioliitto ja perhe, jos joku on mennyt naimisiin ei-uskovan kanssa. Kertomus kuitenkin osoittaa, miten suuren arvon Jumala antaa sille, että avioliittoon aisapariksi valitaan toinen uskova. Paholainen on mielissään, kun päädymme liittoon, jossa toinen ei kannusta meitä palvomaan Jumalaa. Hän tietää, että jos puolisoilla on sama vakaumus, he ovat vahvempia toimimaan Jumalan työssä.

Raamattu neuvoo kieltäytymään vieraasta ikeestä (2. Kor. 6:14, RK 2012/VKR), mutta löydämme tekstejä, joissa vakuutetaan armoa niillekin, jotka ovat valinneet toisin. Jumala antaa ei-uskovan kanssa avioon astuneille voimaa olla uskollinen puolisolleen ja hänelle. Jumala ei hylkää silloinkaan, kun teemme hänen tahtonsa vastaisia valintoja. Jos pyydämme apua, hän tarjoaa sitä. Tämä ei tarkoita, että voimme tehdä mitä tahansa ja odottaa, että Jumala siunaa, vaan pikemminkin sitä, että kun tulemme nöyriin sydämin Jumalan luo tarpeittemme kanssa, hän aina kuulee. Ilman Jumalan armoa kenelläkään ei olisi toivoa, sillä olemme kaikki syntisiä.

KERTAUS

Lisäaineistoa: Lue Ellen White, *Alfa ja omega*, osa 3, s. 378–383 tai *Profeetat ja kuninkaat*, s. 463–470.

”Ahkeruus Jumalan antamassa tehtävässä kuuluu tärkeänä osana tosi uskontoon. Ihmisten tulisi pitää olosuhteita Jumalan työvälleinä, joilla hänen tahtoaan voidaan toteuttaa. Ripeä ja päättäväinen toiminta oikeaan aikaan tuottaa loistavia voittoja, kun taas viivyttely ja laiminlyönti johtavat epäonnistumiseen ja häpäisevät Jumalaa. Elleivät totuuden asian johtajat toimi innokkaasti vaan ovat välinpitämättömiä ja päämäärättömiä, tulee seurakunnastakin huolimaton, veltto ja huvinhaluinen. Mutta jos he päättävät pyhästi palvella Jumalaa ja yksin häntä, tulee kansakin olemaan yksimielinen, toiveikas ja innokas.

Jumalan sanassa on runsaasti tavattoman jyrkkiä vastakohtia. Se selittää rinnakkain syntiä ja pyhyttä, jotta niitä katsomalla osaisimme kaihtaa ja omaksua toisen. Samoilla sivuilla, jotka kertovat Sanballatin ja Tobian vihasta, valheista ja kavaluudesta, kuvaillaan myös Esran ja Nehemian jaloutta, antaumusta ja uhrautuvaisuutta. Saamme vapaasti omaksua niistä kumman haluamme. Samoin esitetään rinta rinnan Jumalan käskyjen rikkomisen pelottavat seuraukset sekä tottelevaisuuden seurauksena olevat siunaukset. Meidän on vain itse ratkaistava, haluammeko joutua kärsimään vai päästä nauttimaan seurauksista.” (3AO 382.)

Keskustelunaiheita:

1. Lukiessamme näitä kertomuksia saamme sen käsityksen, että monet kansasta eivät olleet koskaan antautuneet Jumalalle, ja siksi he olivat valinneet pakanalliset vaimot. Esra ei silti jätä heitä oman onnensa nojaan, vaan yrittää muutoksen toivossa nuhdella ja oikaista heitä. Tapahtuiko heissä todellista muutosta? Muuttuivatko he ulkoista käyttäytymistään muuttamalla myös sisältä? Vahvistuiko heidän sitoutumisensa Jumalaan? Mitä opimme siitä, kuinka tärkeä todellinen sydämen muutos on?

2. Miten voimme auttaa niitä seurakuntamme jäseniä, jotka kenties kamppailevat harkitsemattoman avioliiton mukanaan tuomien ongelmien kanssa?

3. Vaikka Jumalan periaatteet ovat ikuisia ja kiistattomia, kulttuurit vaihtelevat suuresti. Miksi on hyvä pitää tämä mielessä, kun pyrimme soveltamaan Jumalan periaatteita omaan elämäämme ja tilanteeseemme?

Israelin johtajia

*”Ja kaikki lähtivät ateroimaan, ja he lähettivät maistiaisia ja viettivät suurta ilojuhlaa, sillä he olivat ymmärtäneet sen, mitä heille oli puhuttu.”
(Neh. 8:12.)*

Avaintekstit:

1. Kun. 12:1-16;
Ap. t. 15:7-11;
Joh. 11:46-53;
Neh. 4:1-17;
Esa 8:21-23, 31, 32.

Sekä Esra että Nehemia ovat esimerkkejä suurista johtajista, jotka olivat omistautuneita Jumalalle ja niille tehtäville, joita Herra oli kutsunut heidät tekemään. Heidän rakkautensa Jumalaa kohtaan antoi heille halun olla uskollisia palvelijoita. Itse asiassa heidän uskollisuutensa on ollut tämän neljänneksen tutkistelun keskeisimpiä asioita.

Tällä viikolla tarkastelemme Raamatusta löytyviä esimerkkejä johtajuudesta. Esra ja Nehemia ovat kaksi näistä esimerkeistä. Tutkistelut eivät ole millään muotoa tyhjentäviä, sillä niihin olisi voitu nostaa monia muitakin näkökulmia. Tähän valitut teemat ovat kuitenkin tärkeitä kenelle tahansa johtajalle. Voi olla, ette ajattele olevasi johtaja juuri tällä hetkellä, mutta meillä kaikilla on vaikutusta joihinkin ihmisiin, ja siksi kaikki voivat soveltaa tutkistelun opetuksia omalle kohdalleen.

Jumalan sana on tarkastelemiemme johtajien kertomuksissa keskeisellä sijalla. Jumalan sana muutti heidän ajatteluaan ja elämäänsä, mistä seurasi herätystä ja uudistusta. Kaikki oli Jumalan sanan ja sieltä löytyvien ohjeiden ansiota. Samalla tavoin riippumatta siitä, keitä olemme tai mikä tehtävämme on, meidän on pidettävä Jumalan sana mittanuorana sille, kuinka me kristittyinä elämme.

Tämä tutkistelu on sapatiksi 28.12.2019

JOHTAJIEN VAIKUTUS

Kautta Raamatun voimme löytää esimerkkejä sekä hyvästä että huonosta johtajuudesta ja joskus jopa näiden molempien sekoituksesta. Huonotkin johtajat ovat joskus tehneet hyviä asioita ja hyvätkin johtajat huonoja. Kaikki johtajathan ovat loppujen lopuksi vain ihmisiä, ja ihmisinä kykenemme sekä hyvään että pahaan, tekemään sekä oikein että väärin. Kuka ei olisi kokenut tätä omassa elämässään?

Ongelma on se, että johtajana ollessaan ihminen voi käyttää vaikutusvaltaansa suuressa määrin joko hyvään tai pahaan. On riittävän paha vaikuttaa kielteisesti omassa perheessään, omalla työpaikallaan tai missä nyt onkaan, mutta silloin kun ihminen on johtavassa asemassa, oli kyse sitten hengellisestä tai poliittisesta johtajuudesta tai molemmista, hänen vaikutusvaltansa moninkertaistuu. Kuinka tärkeää onkaan siis, olipa tehtävämme mikä tahansa, mutta varsinkin jos olemme johtajia, että heijastamme Raamatun periaatteita ja opetuksia.

Etsi seuraavat raamatunpaikat. Millaisia johtajuuden esimerkkejä teksteistä löytyy? Selitä, miksi kyseisten henkilöiden johtajuus oli joko hyvää tai huonoa.

Rehabeam (1. Kun. 12:1-16) _____

Pietari (Ap. t. 15:7-11) _____

Josia (2. Kun. 23:1-10) _____

Debora (Tuom. 4:1-16) _____

Ahab (1. Kun. 21:1-16) _____

Vaikka tämä oli vain pientä pintaraapaisua, millaisia opetuksia kertomukset antoivat meille siitä, millaista on hyvä ja huono johtajuus? Miten voimme soveltaa oppimaamme itseemme toimimme pa millaisessa tehtävässä tahansa?

**TEKI SITÄ,
MIKÄ ON
VÄÄRÄÄ
HERRAN
SILMISSÄ**

Tutki seuraavia raamatunpaikkoja. Mitä opimme näistä johtajista ja heidän vaikutuksestaan kansaan, jota he hallitsivat?

1. Kun. 15:26, 34 _____

2. Kun. 13:1-3 _____

Joh. 11:46-53 _____

Monille meistä, joilla on jonkinlainen johtajuusasema, on vakava paikka ajatella, että johtajuudellamme on voima joko ylentää ihmisiä hengellisesti tai vetää heitä alaspäin. Kaikissa yllä mainituissa tapauksissa johtajilla oli tuhoavan kielteisen vaikutus.

Luonteellamme ja sitoutumisellamme Kristukseen on merkitystä niille, joiden kanssa olemme tekemisissä. Hengellisillä johtajilla on valta vetää toisia Jumalan puoleen, jos he itse seuraavat Jumalaa, tai heillä on valta vetää kansaa pahutteen, jos he eivät seuraa häntä.

Vastakohtana edellä tutkimiimme johtajiin Esralla ja Nehemialla oli kiistatta vahva suhde Jumalaan. Kenenkään muun Raamatun suuren johtajan kohdalla ei ole kerrottu sellaisesta määrästä paastoa ja rukousta, jota Esra ja Nehemia harjoittivat. Kansa vaelsi näiden johtajien alaisuudessa Jumalan yhteydessä, vaikka kaikki ei ollutkaan täydellistä. Heidän suuntansa elämässä oli Jumalaa kohti. Toisaalta se, että joukosta löytyi myös niitä, joihin Esran ja Nehemian esimerkillä ei ollut muuttavaa vaikutusta, todistaa sen, ettei kenenkään toisen usko voi muuttaa meitä; ratkaisevaa on meidän oma uskomme. Ajattele vaikkapa kaikkia niitä ihmisiä, joilla oli mahdollisuus nähdä lihaksi tullut Jeesus, kuulla hänen saarnaavan ja olla todistamassa hänen ihmetekojaan, ja silti he lopulta hylkäsivät hänet. Meillä on kyllä oma osamme asioissa, oli asemamme elämässä mikä tahansa, ja meillä voi olla vaikutusta joko hyvään tai pahaan, mutta loppujen lopuksi jokainen joutuu itse vastaamaan itsestään Jumalan edessä.

Mieti vaikutuspiirissäsi olevia ihmisiä. Millä tavoin voit parantaa vaikutustasi heihin?

**ROHKEUTTA
JA
VOIMAAN-
TUMISTA**

Lue Neh. 4:1-17. Millä tavoin Nehemia osoitti rohkeutta? Mistä hänen rohkeutensa oli peräisin?

Nehemia nousi vastustamaan Israelin vihollisia, jotka yrittivät pelotella heitä. Nehemia reagoi pelotteluun siten, että aktiivisesti auttoi kansan taisteluvalmiuteen. Nehemia ei sanonut vain: ”Hyvä on, Jumala, hoida tämä asia puolestamme.” Sen sijaan hän pani kansan tekemään kunkin oman osuutensa. He ottivat miekat ja muut aseet käsiinsä ja samalla jatkoivat muurin rakentamista. Nehemian johdolla juutalaiset eivät kyyristelleet pelosta, vaan tarttuivat rohkeasti aseisiin puolustaakseen itseään. Nehemia rohkaisi kansaa, uskoi heihin, teki työtä heidän rinnallaan ja antoi heille vastuun toiminnasta. Hän voimaannutti heidät tekemään työn siten kuin hän oli jakanut vastuut. Nehemia ei kuitenkaan vain käskyttänyt ihmisiä ja mennyt sitten itse piiloon. Hän seisoi kansan rinnalla ja osallistui raskaaseen työhön, joka täytyi saattaa päätökseen.

Raamatusta löytyy kertomuksia, joissa Jumala käski kansaa pysymään aloillaan ja katsomaan, kuinka hän taisteli heidän puolestaan, mutta sieltä löytyy myös monia tapauksia, joissa Jumala sanoi: ”Valmistautukaa toimimaan, ja minä annan teille voiton.” Meidän on tehtävä oma osuutemme, jos haluamme saada Jumalan tuoman vapautuksen ja siunaukset.

”Syynä siihen, etteivät Nehemian viholliset kyenneet saamaan häntä valtaansa, oli hänen luja antautumisensa Jumalan työhön ja yhtä luja luottamuksensa Jumalaan. Veltto sielu lankeaa helposti kiusaukseen, mutta pahuuden on vaikea saada jalansijaa sellaisen elämässä, joka keskitetyn tarkoituksenmukaisesti pyrkii johonkin jaloon tavoitteeseen. Jatkuvasti etenevän usko ei heikkene, sillä ylhäällä, alhaalla ja kaiken takana hän toteaa rajattoman Rakkauden toimivan, niin että kaikki tapahtuisi hänen hyvän tahtonsa mukaisesti. Jumalan tosi palvelijat voivat työskennellä järkähtämättömän päättävästi, koska armon valtaistuini on heidän jatkuvan luottamuksensa kohteena.” (3AO 373.)

Nehemia sai rohkeutensa siitä, että hän tajusi Jumalan voiman todellisuuden. Hänen ymmärryksensä Jumalasta sai hänet toimimaan uskonsa mukaisesti.

Miten Jaak. 2:18 heijastelee eri asiayhteydessä Nehemian asennetta: ”Näytä sinä minulle uskosi ilman tekoja, minä kyllä näytän sinulle uskon teoillani”?

PÄÄMÄÄRÄ- TIETOISUUS JA INTO

Mitä seuraavat raamatunpaikat kertovat siitä, mikä oli innoittavana voimana Esran ja Nehemian elämässä? (Neh. 2:1-10; Esra 7:8-10.)

Esra ja Nehemia halusivat nähdä kaikessa tekemässään Jumalan tahdon toteutuvan kansan elämässä. Kansa oli tehnyt virheitä ja sitä oli rangaistu siitä. Jumala, joka oli uskollinen lupaukselleen ennallistaa heidät, avasi kuitenkin kansalle tien palata luvattuun maahan, ja jos he olisivat uskollisia, hän toteuttaisi kaikki suunnitelmansa, joita hänellä oli heidän varalleen. Viisaudessaan Herra valitsi kaksi hyvin omistautunutta ja jollakin tapaa Moosesta muistuttavaa miestä johtajiksi.

Suurilla johtajilla on elämässään tavoite, joka innoittaa heidän jokaista tekoaan. Esra ja Nehemia olivat oivaltaneet elämän tarkoituksen. Heillä oli visio Jumalan kansan ihannetilasta, ja he antoivat kaikkensa tuon päämäärän saavuttamiseksi.

Esra toteutti päämääräänsä tutkimalla Jumalan lakia ja opettamalla sitä kansalle. Nehemia rohkaisi kansaa tekemään sitä, mikä on oikein, ja seisomaan rohkeasti Jumalan asian puolesta. Molemmat halusivat nähdä Jerusalemin ennallistettuna, eikä vain aineellisessa mielessä. He halusivat nähdä myös herätyksen ja uudistuksen sen asukkaiden hengellisessä elämässä. Siksi he oikaisivat ja nuhtelivat heitä ja vaativat heiltä tiettyjä toimia. Suuret johtajat uskovat tavanomaisuutta ja keskinkertaisuutta suurempiin asioihin. Esra ja Nehemia uskoivat rakastavaan, voimalliseen Jumalaan, joka pystyi ihmeisiin. He halusivat, että kaikki löytäisivät syvän yhteyden häneen.

Jo Nehemian kirjan ensimmäisestä luvusta lähtien lukija vaikuttaa Nehemian omistautumisesta Jumalan asialle sekä hänen ahdistuksestaan kansansa tilan puolesta. Nehemia itkee, kun hänelle kerrotaan Juudassa elävien israelilaisten koettelemuksista. Hän polvistuu ja lupaa tehdä kaiken, mihin Jumala häntä kutsuu. Nehemian voimana tuntuu olevan ajatus siitä, että hän voi olla parantamassa maailmaa. Hän oli toiminnan mies Jumalan asialla. Eikä hän pyrkinyt tavoitteisiinsa suuren palkan tai johtavan aseman vuoksi (ne hänellä oli ollut jo Persiassa). Silti hän päätti lähteä Juudaan, tuon epäonnisen kansan keskuuteen, jossa hän joutui joka askeleella kohtaamaan vastustusta. Hän eteni uskossa esteistä huolimatta.

NÖYRYYS JA HELLIT- TÄMÄTTÖ- MYYS

Lue Esra 8:21-23, 31, 32. Oliko Esran päätös olla pyytämättä kuninkaalta apua tyhmä vai rohkea? Miten Esra ja kansa osoittivat nöyryyttä?

Nehemia hyväksyi kuninkaan saattojoukot turvakseen. Esra puolestaan uskoi, että Jumala voisi näyttää voimansa parhaiten, jos he eivät pyytäisi kuninkaalta mitään. Kun he saapuivat Juudaan turvallisesti, Jumala sai siitä kunnian. Kenties joissakin tilanteissa luotamme liikaa toisiin ihmisiin ja annamme liian vähän tilaa sille, että Jumala saisi näyttää voimansa. Esra päätti antaa Jumalan huolehtia heistä. Näin hän pystyi todistamaan kuninkaalle, että Jumala todella oli voimallinen Jumala.

Esra ei kuitenkaan jäänyt olettamusten varaan vaan kutsui kansan koolle, ja yhdessä he paastosivat ja rukoilivat tilanteen puolesta. He eivät lähteneet matkaan ennen kuin olivat viipyneet hartaina Jumalan edessä. Nöyrinä he pyysivät Jumalan varjelusta merkiksi hänen voimastaan, ja Jumala vastasi heille.

Lue Neh. 5:14-19. Miten Nehemia osoitti nöyryyttä?

Todellisten johtajien on oltava valmiita nöyrytymään ja olemaan palvelijoita. Pätevät johtajat eivät vaadi eivätkä tarvitse titteleitä saadakseen kunniaa. Nehemia piti ovensa auki ja antoi kansalle avokätisesti. Hän osoitti uskonsa ja syvän sitoutumisensa Jumalaan, ja ne olivat esimerkkinä kansalle. Nehemialla oli vahva, kaikesta haihattelusta pidättyvä luonne, mutta hän ei asettunut kenenkään yläpuolelle. Hänellä oli korkein mahdollinen asema juutalaisten keskuudessa tuohon aikaan, ja silti hän oli antelias. Tällä tavoin hän eli heijastaen Jeesusta, jonka elämästä ja opetuksista ymmärrämme, että paras tapa johtaa on palvella toisia. Niin Jeesus teki, ja niin tulisi meidänkin tehdä asemastamme riippumatta.

”Jeesus istuutui, kokosi kaksitoista opetuslastaan ympärilleen ja sanoi heille: ’Jos joku tahtoo olla ensimmäinen, hänen on oltava viimeinen ja kaikkien palvelija.’” (Mark. 9:35.) Mikä on Jeesuksen sanojen mukaan todellista johtajuutta Jumalan silmissä?

KERTAUS

Lisäaineistoa: Lue Ellen White, *Tie Kristuksen luo*, luku 11, s. 91-103.

”Se jälleenrakennustyö ja ne uudistukset, joita pakkosiirtolaisuudesta palanneet suorittivat Serubbaabelin, Esran ja Nehemian johdolla, sopii hyvin kuvaamaan myös sitä hengellistä herätys- ja uskonpuhdistustyötä, jota tullaan tekemään maailman historian loppupäivinä. Israelin jäännös oli vähäväkistä kansaa, joka ei pystynyt torjumaan vihollistensa tuhojia, mutta silti Jumalan tarkoitus oli heidän välityksellään säilyttää maan päällä itsensä ja lakinsa tuntemus. He vaalivat oikeaa jumalanpalveluskulttia ja pyhiä kirjoituksia. Vaihtelevia olivat heidän kokemuksensa temppelein sekä Jerusalemin muurin jälleenrakentamisen aikoina, ja voimakasta oli heitä kohdannut vastustus. Raskaita olivat tämän työn johtajien kantamat taakat, mutta järkkymättömän luottavaisina nämä uskon miehet kävivät eteenpäin nöyriin mielin sekä lujasti luottaen ja uskoen, että Jumala veisi totuutensa voittoon. Kuningas Hiskian tavoin Nehemia ’riippui Herrassa kiinni eikä luopunut hänestä, vaan noudatti hänen käskyjensä. – Niin Herra oli hänen kanssansa’ (2 Kun. 18:6, 7).” (3AO 382, 383.)

Keskustelunaiheita:

1. Miksi meidän on tehtävä kaikkemme Jumalan edessä ollaksemme tukena johtajillemme?
2. Miksi palveleva johtajuus on niin vaikeaa, haastavaa ja samalla kuitenkin palkitsevaa? Miksi kristityn johtajan on tärkeää olla palvelija?
3. Löydämme Nehemian rukoilemasta sekä Nehemian kirjan alussa että lopussa ja lisäksi välissäkin. Esra ja Nehemia olivat molemmat rukouksen miehiä. Laske huolellisesti, kuinka monta kertaa sanat ”rukous” tai ”rukoilla” mainitaan Esran ja Nehemian kirjoissa. Nämä johtajat rukoilivat jatkuvasti. Mitä tämän tulisi opettaa meille omasta rukouselämästäme?
4. ”Hän pysyi Herralle uskollisena, ei luopunut hänestä vaan noudatti käskyjä, jotka Herra oli antanut Moosekselle.” (2. Kun. 18:6.) Kuinka Herralle pysytään uskollisena? Miten uskollisena pysyminen liittyy hänen käskyjensä noudattamiseen?